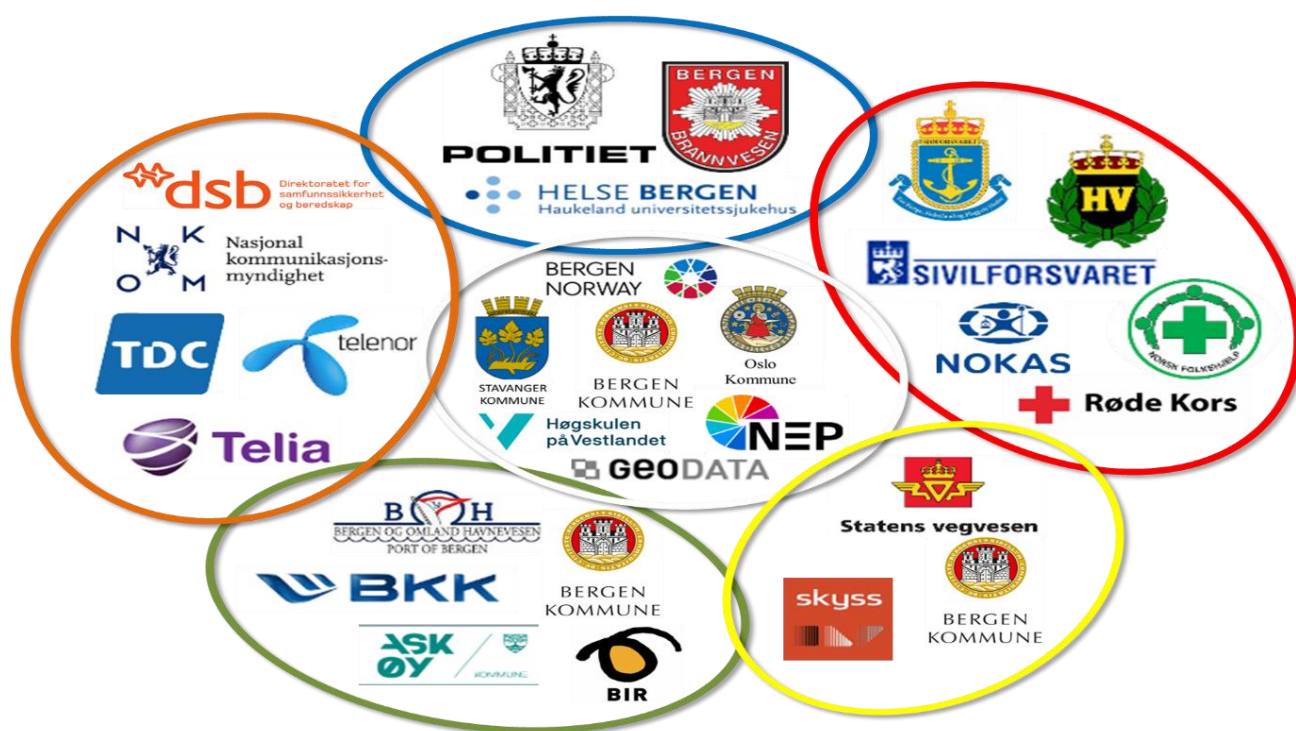


# Nytteverdien av et samvirkesenter:

Vurdering av samvirke før og under  
Sykkel-VM 2017 i Bergen



Morten Sommer

Institutt for Brannsikkerhet og HMS

Campus Haugesund

29.06.2018

## Sammendrag

Et godt samvirke er nødvendig for å kunne håndtere ulykker og kriser på en god måte. Hvis en hendelse har et omfang eller er av en slik natur at en enkelt aktør alene ikke er i stand til å håndtere hendelsen, må flere etater og organisasjoner arbeide sammen for å berge liv, helse, miljø og materielle verdier. Samvirke i krisesituasjoner har imidlertid vist seg å være vanskelig å få til i praksis. Terrorangrepene 22. juli 2011 viste at det også i Norge er utfordringer med samvirke. En av 22. juli-kommisjonens hovedkonklusjoner fra gjennomgangen av håndteringen var at *evnen til å koordinere og samhandle var mangelfull*. Som en følge av dette innførte Regjeringen *samvirkeprinsippet*. Dette prinsippet gir krav til myndigheter, virksomheter og etater om at de har et selvstendig ansvar for å sikre et best mulig samvirke med relevante aktører og virksomheter i arbeidet med forebygging, beredskap og krisehåndtering.

For å etterleve samvirkeprinsippet og bedre kunne imøtekomme samvirkeutfordringene under gjennomføringen av Sykkel-VM 2017 besluttet samvirkeaktørene i Bergen å etablere et *samvirkesenter* i forbindelse med arrangementet. Senterets hensikt var som følger:

- Gi bedre sanntids oversikt over ressurser.
- Sikre god kommunikasjon og informasjon på tvers av aktører.
- Anvende en proaktiv tilnærming ved å overvåke risiko.
- Etablere en felles situasjonsbevissthet.
- Effektivt gi råd til besluttede myndighet.
- Effektivt kunne forebygge kontinuitets- og beredskapshendelser.
- Bedre beredskapsarbeidet mellom de ulike aktørene under Sykkel-VM i Bergen 2017.
- Gi en hurtigere respons og ressursoppbygging.

I denne rapporten presenteres en undersøkelse av nytteverdien til samvirkesenteret. Dette er studert gjennom en sammenligning av hvordan samvirke fungerte til daglig før Sykkel-VM (dvs. ved normaltilstand der hver samvirkeaktør er lokalisert ved sine respektive organisasjoner) og under arrangementet der samvirkeaktørene er lokalisert/representert i et felles senter.

Vurderingen av samvirke før og under Sykkel-VM 2017 i Bergen viser at samvirkesenteret ga et betydelig og statistisk signifikant bedre samvirke. Nytteverdien av at samvirkeaktørene var lokalisert/representert i et felles senter, sammenlignet med normaltilstanden der aktørene er lokalisert ved sine respektive organisasjoner, har uten tvil vært stor.

Samvirkesenteret bidro til at det var et reelt samvirke mellom de ulike samvirkeaktørene og at Bergensregionen overkom vanlige og typiske samvirkeutfordringer under gjennomføringen av et såpass stort og krevende arrangement som Sykkel-VM. Gjennom samvirkesenteret og planleggingsarbeidet forut for arrangementet har aktørene i regionen etterlevd samvirkeprinsippet og hatt en risikoinformert og proaktiv tilnærming til forebygging, beredskap og krisehåndtering.

Konseptet med et samvirkesenter bør videreføres, om ikke med nøyaktig samme form og aktørsammensetning som under Sykkel-VM så med en samlokalisering av de mest sentrale samvirkeaktørene og avsatte plasser som andre aktører kan besette ved behov (f.eks. ved større arrangementer, varsel om ekstremvær, eller alvorlige og omfattende hendelser).

# Innhold

<b>1</b>	<b>INNLEDNING</b> .....	<b>4</b>
<b>2</b>	<b>SAMVIRKESENTERET</b> .....	<b>5</b>
2.1	RISIKO- OG BEREDSKAPSANALYSE .....	5
2.2	PLANLEGGING, ORGANISERING OG GJENNOMFØRING AV SAMVIRKE .....	8
<b>3</b>	<b>TEORI</b> .....	<b>11</b>
3.1	SAMVIRKE .....	11
3.2	TEAM .....	13
3.2.1	<i>Teamfølelse</i> .....	13
3.2.2	<i>Felles mentale modeller</i> .....	14
3.2.3	<i>Kommunikasjon</i> .....	14
3.2.4	<i>Beslutningstaking</i> .....	14
3.2.5	<i>Tilpasningsevne</i> .....	16
3.2.6	<i>Teamedelse</i> .....	16
<b>4</b>	<b>METODE</b> .....	<b>17</b>
4.1	SPØRREUNDERSØKELSE .....	17
4.2	OBSERVASJON OG DOKUMENTGJENNOMGANG .....	21
<b>5</b>	<b>RESULTAT</b> .....	<b>22</b>
5.1	EPISODER OG HENDELSER .....	22
5.2	SPØRREUNDERSØKELSE .....	23
5.2.1	<i>Felles situasjonsbevissthet</i> .....	27
5.2.2	<i>Beslutningstaking og koordinering</i> .....	29
5.2.3	<i>Kommunikasjon og informasjonsutveksling</i> .....	32
5.2.4	<i>Fellesfølelse</i> .....	35
5.2.5	<i>Samvirke samlet sett</i> .....	37
<b>6</b>	<b>DISKUSJON</b> .....	<b>43</b>
<b>7</b>	<b>KONKLUSJON</b> .....	<b>45</b>
<b>8</b>	<b>REFERANSER</b> .....	<b>46</b>
	<b>VEDLEGG A – PLAN FOR SAMVIRKESENTERET UNDER SYKKEL-VM 2017</b> .....	<b>48</b>
	<b>VEDLEGG B – OPPSUMMERING OG ANBEFALINGER FRA BERGEN KOMMUNES EVALUERINGSRAPPORT</b> .....	<b>119</b>
	<b>VEDLEGG C – SPØRRESKJEMA FØR SYKKEL-VM</b> .....	<b>125</b>
	<b>VEDLEGG D – SPØRRESKJEMA ETTER SYKKEL-VM</b> .....	<b>135</b>

# 1 Innledning

Et godt samvirke er nødvendig for å kunne håndtere ulykker og kriser på en god måte. *Samvirke* som begrep er nært beslektet med samhandling og samarbeid, og kan defineres som «å arbeide sammen for et bestemt mål eller formål» (Kristiansen, Magnussen, & Carlström, 2017, s. 16). Hvis en hendelse har et omfang eller er av en slik natur at en enkelt aktør alene ikke er i stand til å håndtere hendelsen, må flere etater og organisasjoner arbeide sammen for å berge liv, helse, miljø og materielle verdier.

Samvirke i krisesituasjoner har vist seg å være vanskelig å få til i praksis. Flere studier viser at utfordringer knyttet til rolleforståelse, informasjonsutveksling, situasjonsforståelse, beslutningstaking, planlegging, ledelse og koordinering er vanlig og gjentakende ved håndtering av hendelser (se f.eks. Ansell, Boin, & Keller, 2010; Boin, 't Hart, Stern, & Sundelius, 2005; Comfort & Kapucu, 2006; Danielsson, 2016; Devitt & Borodzicz, 2008; Donahue & Tuohy, 2006; Groenendaal & Helsloot, 2016; Militello, Patterson, Bowman, & Wears, 2007; Sommer, Njå, & Lussand, 2017; Steigenberger, 2016; Uhr, 2017). I tillegg viser enkelte studier at selv om en hendelse tilsier at det ideelt sett burde vært stor grad av samvirke, forekommer det ikke et reelt samvirke før situasjonen gjør det tvingende nødvendig (Andersson, Carlström, Ahgren, & Berlin, 2014; Berlin & Carlström, 2008). Ved håndtering av hendelser foregår det meste av kommunikasjon og informasjonsutveksling internt i de enkelte organisasjonene (Rimstad, Njå, Rake, & Braut, 2014). Dette vitner om liten grad av proaktivitet når det gjelder samhandling og samarbeid i håndtering av hendelser.

Terrorangrepene 22. juli 2011 viste at det også i Norge er utfordringer med samvirke. En av 22. juli-kommisjonens hovedkonklusjoner fra gjennomgangen av håndteringen var at *evnen til å koordinere og samhandle var mangelfull* (NOU 2012:14, 2012). Som en følge av manglene ved håndteringen av terrorangrepene 22. juli innførte Regjeringen *samvirkeprinsippet*. Dette prinsippet gir krav til myndigheter, virksomheter og etater om at de har et selvstendig ansvar for å sikre et best mulig samvirke med relevante aktører og virksomheter i arbeidet med forebygging, beredskap og krisehåndtering (Meld. St. 29 (2011-2012)). Samvirke som prinsipp har imidlertid eksistert lenge i den norske rednings-tjenesten, men da begrenset til øyeblikkelig innsats for å redde mennesker fra død eller skade. Regjeringens hensikten med å innføre samvirkeprinsippet som et fjerde prinsipp for det nasjonale samfunnsikkerhets- og beredskapsarbeidet – i tillegg til prinsippene om *ansvar, nærhet og likhet* – er å få samvirke som et gjennomgående prinsipp uavhengig av hva slags kriser det er snakk om og hvilket nivå de håndteres på.

For å etterleve samvirkeprinsippet og bedre kunne imøtekomme samvirkeutfordringene under gjennomføringen av Sykkel-VM 2017 besluttet samvirkeaktørene i Bergen å etablere et *samvirkesenter* i forbindelse med arrangementet. Planen for samvirkesenteret (vedlegg A) angir følgende som senterets hensikt:

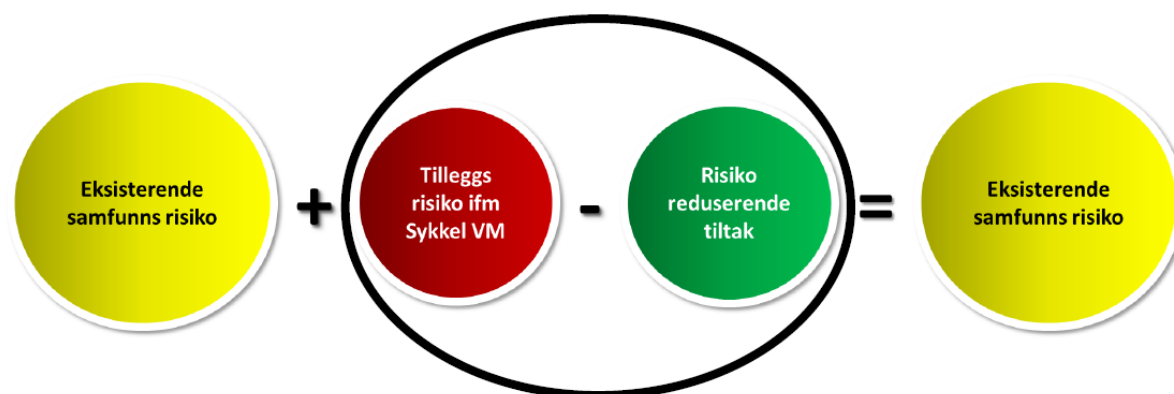
- Gi bedre sanntids oversikt over ressurser.
- Sikre god kommunikasjon og informasjon på tvers av aktører.
- Anvende en proaktiv tilnærming ved å overvåke risiko.
- Etablere en felles situasjonsbevissthet.
- Effektivt gi råd til besluttende myndighet.
- Effektivt kunne forebygge kontinuitets- og beredskapshendelser.
- Bedre beredskapsarbeidet mellom de ulike aktørene under Sykkel-VM i Bergen 2017.
- Gi en hurtigere respons og ressursoppbygging.

I denne rapporten presenteres en undersøkelse av nytteverdien til samvirkesenteret. Dette er studert gjennom en sammenligning av hvordan samvirke fungerte til daglig før Sykkel-VM (dvs. ved normalt tilstand der hver samvirkeaktør er lokalisert ved sine respektive organisasjoner) og under arrangementet der samvirkeaktørene er lokalisert/representert i et felles senter.

## 2 Samvirkesenteret

Sykkkel-VM er et av verdens største idrettsarrangement. Verdensmesterskapet i Bergen gikk over 9 dager, der det ble gjennomført 12 profesjonelle konkurranser med 1.257 utøvere fra 77 nasjoner. Det ble også gjennomført publikumsritt med 3.000 deltakere og sykkeltoget med 1.500 skolebarn, samt diverse kulturprogram i Askøy, Bergen, Fjell og Øygarden. I tilknytning til arrangementet var det 5.000 akkrediterte fra 120 nasjoner, over 2.000 frivillige fra mer enn 80 nasjoner, 850 presse og media fra 34 nasjoner, og mer enn 700.000 tilskuere. For Bergensregionen er Sykkkel-VM 2017 der største arrangementet som noen gang har vært arrangert. Arrangementets omfang medførte følgelig store ringvirkninger i regionen, og spesielt i forhold til samfunnsikkerhet og beredskap skapte Sykkkel-VM utfordringer.

Å gjennomføre et slikt arrangement i en by som Bergen medfører altså en tilleggsrisiko for samfunnet og de som oppholder seg i byen. Denne tilleggsrisikoen anså samvirkeaktørene som for høy, slik at det ble iverksatt kompenserende tiltak for at risikoen ikke skulle være høyere enn normalt (figur 1).



Figur 1: Kompenserende tiltak for at Sykkkel-VM ikke skulle medføre økt risiko i samfunnet (Eriksen, 2018).

De ulike tiltakene ble planlagt og gjennomført basert på en overordnet risiko- og beredskapsanalyse. Mest relevant for denne studien er tiltakene som ble planlagt og gjennomført innenfor samvirkeområdet.

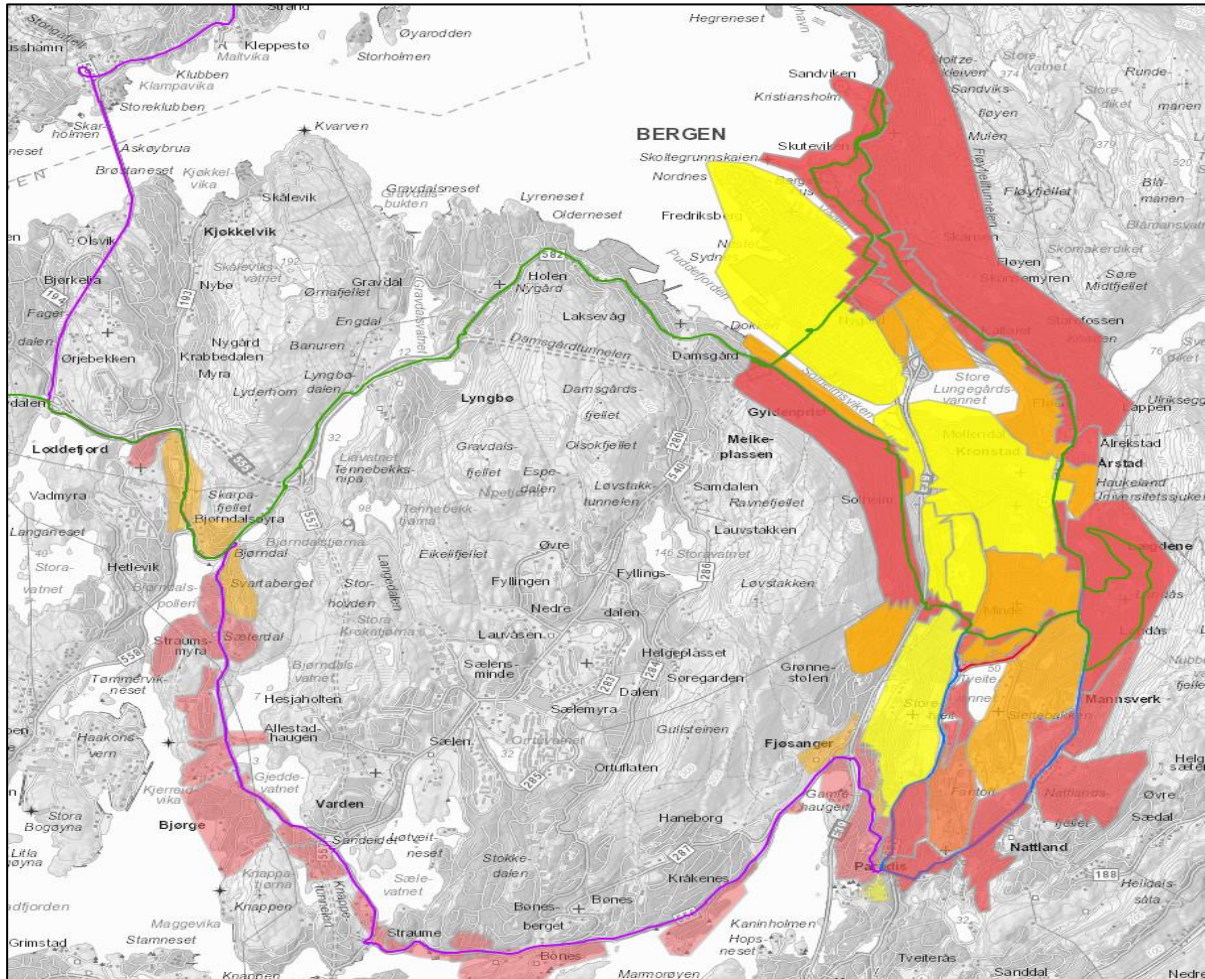
### 2.1 Risiko- og beredskapsanalyse

Den overordnede risikoanalysen tok for seg tre typer hendelser: tilsiktede hendelser, ulykkeshendelser og driftskontinuitetshendelser. Figur 2 viser resultatene av den overordnede risikoanalysen.

		T10		T5		Tilsiktede hendelser	Utiliserte hendelser	Driftskontinuitet
5			D2 D4			T1 Brannstiftelse - Publikum - Deltakere	U1 Store trafikkulykker trase - Publikum - Deltakere	D1 Kommunikasjonssvikt - Bortfall - Sabotasje
4				U4 U7 D1 D3 D5 D6 D8		T2 Demonstrasjon	U2 Andre store ulykker - Eksp. - Gass - Natur - Transp - Luft	D2 Ufremkommelighet - Publikum - Varelevering
3		T2		U8 D7 D9		T3 Væpnet anslag / PLIVO - Våpen - Kjøretøy - Luft/Sjø - Deltakere - Publikum	U3 Trengselsulykker	D3 Bortfall transport - Fly, Bane, Sjø, Broer
2				U5		T4 Bombeanslag - BI - Utplassert - Selvmord - Deltakere - Publikum	U4 Brann - Hus - Kjøretøy - Båt	D4 Manglende informasjon - Publikum - Feilinfo.
1						T5 Terror-trussel - Bombe - Væpnet - CBRN - Deltakere - Publikum	U5 Sykdom/Pandemi - Legionella	D5 Ufremkommelighet - Nødetater - Helse
						T6 Gisseltaking	U6 Scenekollaps	D6 Manglende samvirke - Nødetater - Kritiske aktører
						T7 Sabotasje Infrastruktur - Arr. - Kom. - Strøm - Blokkade	U7 Massevelt	D7 Ekstremvær - Vann - Vind - Natur
						T8 CBRN-anslag - Luft - Vann	U8 Ulykker sjø / Drukning	D8 Kapasitetssvikt nødetater - Hendelser - Underdimensj.
Sannsynlighet	1	2	3	4	5	T9 Opptøyer		D9 Bortfall kr. infrastruktur - Vann - Strøm - IKT - Renov
Konsekvens						T10 Organisert kriminalitet	(Uegnede frivillige)	D10 Streik

Figur 2: Samlet risikobilde og uønskede hendelser (Eriksen, 2015).

I tillegg til risikoanalysen ble det gjennomført en trafikkanalyse for å finne ut hvordan Sykkel-VM ville påvirke fremkommeligheten og tilkomst med bil i stengeperiodene (i hovedsak fra kl. 08.30 til kl. 19.00 hver dag gjennom hele arrangementet).



**Figur 3:** Kart over Sykkel-VM sin påvirkning på tilkomst og fremkommelighet for biltrafikk (Bergen kommune, 2016).

Trafikkanalysen (figur 3) viste at det ville bli store utfordringer med tilkomst og fremkommelighet under arrangementet. De røde sonene var helt avstengt i stengeperioden. Her var det ikke mulig å kjøre verken inn eller ut, men mulig å kjøre innenfor sonene. De oransje sonene var vesentlig påvirket i stengeperioden. I disse sonene var det mulig å kjøre inn eller ut, men ikke som normalt (enten bare inn eller bare ut, i tillegg til at fremkommeligheten generelt var begrenset). Bilkjøring i disse sonene ble derfor frarådet. Gule soner var tilgjengelige, men ikke som normalt (f.eks. ved at 3 av 4 tilkomstveier var stengt). I disse sonene ville det være begrenset framkommelighet og bilkjøring var derfor ikke anbefalt. Et eksempel på de samfunnsmessige utfordringene med stengeperiodene nevnt i evalueringsrapporten for samfunnssikkerhet og beredskap under Sykkel-VM (Eriksen, 2018) var de røde sonene mot øst fra Sandviken i nord til Nattland i sør, som inneholder blant annet 17 alders- og sykehjem, 32 barnehager, 16 skoler, 18 fastlegekontor, 2 sykehus, 1 brannstasjon, 24.500 boenheter, ca. 750 næringsbygg, ca. 1.100 personer over 85 år, og en befolkning på ca. 40.000 personer på dagtid, som ville være isolert fra morgen til kveld alle 9 dagene Sykkel-VM pågikk.

Basert på risikoanalysen og trafikkanalysen ble det identifisert hensiktsmessige risikoreduserende tiltak. Til sammen 47 overordnede tiltak fordelt på 9 tiltakskategorier ble implementert (figur 4).

Tiltakskategori	Antall
Tema ROS analyser	4
Sikringsrisikoanalyser	2
Trusselvurdering	1
Sikkerhets- og sikringsplaner	6
Kontinuitetsanalyser	6
Kontinuitetsplaner	7
Risikomøter	10
Beredskapsanalyser	7
Beredskapsdokumentasjon, fasiliteter og opplæring	4
<b>Totalt</b>	<b>47</b>

Figur 4: Antall risikoreducerende tiltak fordelt på tiltakskategori (Eriksen, 2015).

Videre ble det gjennomført en overordnet beredskapsanalyse, som resulterte i 5 overordnede beredskapssituasjoner som ville være dimensjonerende for beredskapen under Sykkel-VM (figur 5).

ID	Beredskapssituasjon	Dekker følgende situasjoner i ROS analysen	
A	Storbrann	U4 Brann	T1 Brannstiftelse
B	Store menneskemengder	U3 Trengselsulykker T2 Demonstrasjon D4 Manglende informasjon (publikum)	T9 Opptøyer T10 Organisert kriminalitet
C	Terror og sabotasje	T5 Terror-trussel T4 Bombeanslag T8 CBRNE anslag	T3 Væpnet anslag T6 Gisseltaking T7 Sabotasje – infrastruktur
D	Masseskade	U1 Store trafikkulykker trase U2 Store ulykker U6 Scenekollaps	U7 Massevelt U8 Ulykker sjø/drukning
E	Helse	U5 Pandemi	
<b>Kontinuitetsanalyser</b>		D9 Bortfall kritisk infrastruktur D1 Kommunikasjonssvikt D3 Bortfall transport D10 Streik D6 Manglende samvirke D5 og D2 Ufremkommelighet D8 Kapasitetssvikt nødetater D7 Ekstremvær	

Figur 5: Overordnede beredskapssituasjoner (Eriksen, 2015).

Den overordnede beredskapsanalysen ble fulgt opp med flere detaljerte analyser, organisert i seks temabaserte arbeidspakker: (1) brann og redning, (2) helse, (3) kommunale tjenester, (4) samvirke, (5) sikring og orden, (6) trafikk. Disse analysene viste at det var behov for 80 bistandsressurser fra ca. 20 ulike bistandsaktører, i tillegg til behov for et samvirkesenter. Noen av ressurstiltakene som ble iverksatt innenfor samfunnssikkerhet og beredskap var (Eriksen, 2018):

- Styrking av nødetatenes operasjonssentraler.
- Delvis mobilisering og styrking av involverte aktørers beredskapsstaber.
- Etablering av 7 midlertidige legevakter i berørte kommuner og styrking av ordinære legevakter og ambulansetjeneste.
- Mellom 450-750 polititjenestepersoner i sykkel-VM tjeneste hver dag, støtte fra nasjonale politiressurser, samt styrking av ressurser innen overvåking og etterretning.
- Styrking av forebyggende og operative brann- og redningsressurser, herunder vesentlig økt vaktstyrke og egen plan for hurtig mobilisering av ekstra mannskaper.
- Styrking av beredskap på sjø og i havneområder med båter fra Sjøforsvaret, Kystvakten, politiet, brann- og redningsetater, og frivillige organisasjoner.

- Styrking av nasjonale og regionale beredskapsressurser og overvåking innen kritisk infrastruktur, som telekom, strøm, renovasjon, vann og avløp.
- Styrking av trafikkovervåking, veiberedskap, trafikkregulering og oppfølging av parkeringsbestemmelser, herunder innleie av bergingsbiler og en dobling av antall trafikkbetjenter (fra 30 til 60).
- Styrking av kollektivtilbudet, ekstra bussterminal og ekstra betjening på terminalene.
- Støtte med flere innsatslag, beredskapsmateriell og mobil renseenhet fra Sivilforsvaret (ca. 50 personer).
- Etablering av ca. 25 ressursbaser og pausefasiliteter for aktører innen samfunnssikkerhet og beredskap.
- Bistand fra Sjøforsvaret til vakthold ved tunge sperringer og midlertidige legevakter.
- Innkalling av styrker i Heimevernet til øvelse på Ulven leir for å redusere responstid ved en eventuell bistandsanmodning.
- Etablering av sanitetsposter fra frivillige organisasjoner i publikumsområder og langs løypene.

## 2.2 Planlegging, organisering og gjennomføring av samvirke

Arbeidet innen samvirke ble planlagt av en gruppe bestående av representanter fra Bergen kommune, Vest politidistrikt, Bergen brannvesen, Helse Bergen, Sivilforsvaret, Heimevernet, Haakonsværn orlogsstasjon, Bergen og Omland havnevesen, Statens vegvesen, Bergen 2017, DnK, NKOM, og Geodata as. Planleggingen og forberedelsene begynte ett år før Sykkel-VM. I denne perioden ble det også gjennomført opplæring og øvelser for de som inngikk i samvirkesenteret.

Samvirkesenteret var bemannet med 74 personer fra 31 forskjellige aktører, fordelt på to vaktlag fra kl. 06.00 og 22.00 alle dagene gjennom hele Sykkel-VM (16. til 24. september). Aktørene som deltok i samvirkesenteret var som følger:

- |                           |                     |  |
|---------------------------|---------------------|--|
| • Askøy kommune           | • Nkom              | • Telenor                                    |
| • Bergen 2017 AS          | • NOKAS             | • Telia                                      |
| • BOH                     | • Norsk Folkehjelp  | • Vest politidistrikt                        |
| • BIR                     | • Oslo kommune      | Fra Bergen kommune:                          |
| • BKK                     | • Røde Kors         | • Bergen brannvesen                          |
| • DSB                     | • Sivilforsvaret    | • Bymiljøetaten                              |
| • Geodata AS              | • Sjøforsvaret      | • Byrådsavdeling for helse og omsorg         |
| • Heimevernet             | • Skyss             | • Enhet for digitale tjenester               |
| • Helse Bergen            | • Statens vegvesen  | • Plan- og bygningsetaten, Geodata           |
| • Høgskulen på Vestlandet | • Stavanger kommune | • Seksjon Informasjon                        |
|                           | • TDC               | • Seksjon for samfunnssikkerhet og beredskap |

Hovedoppgavene til samvirkesenteret var å overvåke risikonivået i bysamfunnet og søke etter signaler og signalkombinasjoner som indikerer at uønskede hendelser er under utvikling og bidra til å kunne foreta hurtige korrigerende og skadebegrensende tiltak når hendelser utvikler seg eller oppstår, samt samle og dele informasjon, sikre god kommunikasjon og koordinasjon mellom aktører, kartlegge og sikre ressursbehov, og avklare og anbefale felles retningslinjer for involverte aktører.

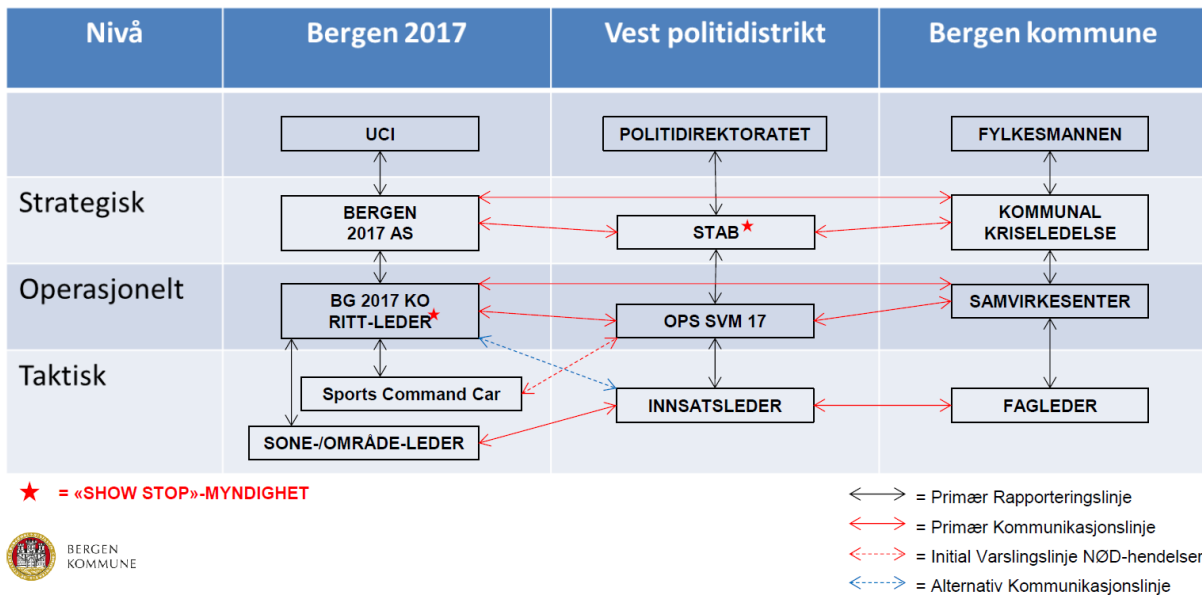
Samfunnssikkerhetssenteret hadde altså ikke noen ledelsesfunksjon eller beslutningsmyndighet, men ble isteden brukt som et rådgivende organ for aktuelle beslutningsmyndigheter. I praksis besto senteret av liaisoner fra de forskjellige aktørene. Disse hadde tilgang til egen organisasjon sine systemer og overvåket disse systemene fra samvirkesentere for å kunne bidra til å skape felles situasjonsbevissthet for alle i senteret. I tillegg ble informasjon innhentet og presentert visuelt på felles karverktøy og informasjon om hendelser og aksjoner delt i felles logg. Bilde av overvåkingssalen vises i figur 6.





Figur 6: Overvåkingsalen i samvirkesenteret (foto: Eivind Senneset).

Figur 7 viser kommunikasjonslinjene mellom de sentrale aktørene under Sykkel-VM, der det i matrisen vises hvilken vei kommunikasjonen skal gå samt hvem som har såkalt «Show stop»-myndighet (stans av sykkelritt, utsettelse av sykkelritt, eller kansellering av sykkelritt).



Figur 7: Samvirkematrixe (Eriksen, 2018; Vedlegg A).

Hvordan samvirkesenteret responderte på hendelser var avhengig av alvorlighetsgraden. Mindre hendelser og internt anliggende hos den enkelte aktør som ble vurdert som hensiktsmessig og nyttig for andre aktører i samvirkesenteret å vite om ble betegnet som en episode (GRØNN hendelse – rapportering). Episoder var følgende ikke noe som samvirkesenteret responderte på. Hendelser med et konsekvenspotensial som kun påvirker samfunnsmessige tjenesteytelser/driftssystemer og som kunne kreve en koordinert håndtering for å bli løst ble kategorisert som en *kontinuitetshendelse* (GUL hendelse – nivå 1), mens hendelser med et konsekvenspotensial for skade/tap av liv og helse, ytre miljø, økonomiske verdier/tjenesteytelser eller omdømme ble kategorisert som en *alvorlig hendelse* (RØD

hendelse – nivå 2). Figur 8 viser prinsippet for rapportering og respons i samvirkesenteret. Ved respons på kontinuitetshendelser og alvorlige hendelser ble det brukt et *aksjonsråd* bestående av representantene fra de aktørene som ble berørt av hendelsen og de som skulle håndtere den. Aksjonsrådet ble ledet av samvirkelederen, med støtte fra den aktøren som er mest relevant i forhold til hendelsens art, og hadde som hensikt å komme med anbefalte råd til hvordan samvirkeaktørene skulle håndtere den aktuelle hendelsen.



Figur 8: Prinsipp om rapportering og respons i samvirkesenteret (Vedlegg A).

En mer detaljert beskrivelse av samvirkesenterets organisering og funksjoner, samt arbeidsprosess under Sykkel-VM, finnes i «Plan for samvirkesenteret» som er gjengitt i sin helhet i vedlegg A.

### 3 Teori

Håndtering av hendelser krever at beslutninger fattes og tiltak iverksettes. Beslutningstaking under håndtering av hendelser er en kontinuerlig prosess bestående av å vurdere situasjonen (samle inn og tolke informasjon om situasjonen for å finne ut hva som skjer og hvordan situasjonen kommer til å utvikle seg), foreta valg (bestemme hva som skal gjøres og hvordan, eventuelt om man ikke skal gjøre noe og isteden vente og se an situasjonen), implementere tiltak (gjennomføre de valg som tas, enten ved å utføre handlinger selv eller få andre til å utføre handlingene), og revurdere og følge opp (kontrollere om handlingene blir utført som planlagt og vurdere hvordan dette påvirker situasjonen) som pågår helt til håndteringen blir avsluttet (se f.eks. Flin & Arbuthnot, 2002; Flin, O'Connor, & Crichton, 2008; Klein, 1998; Rake & Njå, 2009).

Når flere aktører arbeider sammen («samvirker») for å håndtere en hendelse må arbeidet koordineres. Koordinering har til hensikt å få alle som er involvert i håndteringen til å jobbe effektivt sammen og utfylle hverandre for å nå målet om best mulig håndtering av hendelser. De som inngår i håndteringen må derfor fungere som et team og samarbeide om alle stegene i beslutningsprosessen.

Før vi går inn på hva som kjennetegner gode og effektive team skal vi se nærmere på hva samvirke egentlig innebærer.

#### 3.1 Samvirke

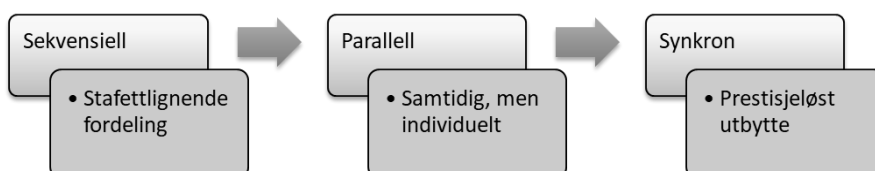
Som nevnt innledningsvis handler samvirke om å arbeide sammen og samhandle for å nå et mål. Dette foregår ved at to eller flere aktører samarbeider gjennom å samordne sine aktiviteter i tid og rom slik at de kan oppnå et felles mål (Larsson, 2002; Uhr, 2011). I praksis kan dette skje på flere måter, ut ifra om de involverte aktørene utfører sine handlinger etter tur eller samtidig og om aktørene bare ivaretar sine egne oppgaver eller utfører hverandre sine oppgaver.

Berlin & Carlström (2009) skiller følgelig mellom tre nivåer av samvirke (se også Carlström, 2017):

*Sekvensielt* samvirke innebærer at aktørene utfører oppgavene sine i rekkefølge. Denne formen for samvirke vil være «stafettlignende» ved at én aktør gjør ferdig sine oppgaver før oppgavene til neste aktør påbegynnes.

*Parallelt* samvirke vil si at aktørene utfører oppgaver samtidig, men holder seg til sine egne oppgaver. Aktørene vil med andre ord arbeide «side om side».

*Synkront* samvirke er når aktørene prestisjeløst bytter på å utføre andre sine oppgaver og dekker opp for hverandre på tvers av hverandres ansvarsområder. Dette kan også betegnes som «grenseoverskridende» samvirke ved at aktørene har stor grad av fleksibilitet og raskt omdisponerer ressurser i forhold til hva som er mest hensiktsmessig i den gjeldende situasjonen. Alle aktørene opptre her som «en aktør».



Figur 9: Sekvensielt, parallelt og synkront samvirke (Berlin & Carlström, 2009).

Denne nivåinndelingen indikerer at parallelt samvirke er bedre enn sekvensielt, og synkront samvirke bedre enn parallelt (se figur 9). I følge Berlin & Carlström (2009) er sekvensielt samvirke kjennetegnet av en passiv og avventende handlingslogikk, og kan følgelig karakteriseres som ikke-samvirke. Det samme kan parallelt samvirke, der aktører utfører handlinger samtidig men adskilt fra hverandre. Bare synkront samvirke karakteriserer de som «ekte» samvirke ved at det er et aktivt, integrerende og dynamisk samarbeid.

Hammervoll (2014), med utgangspunkt i et beredskapslogistikkperspektiv, skiller også mellom tre former for samvirke ut ifra hvor avhengig aktørene er av hverandre for å håndtere situasjonen.

*Delt avhengighet* vil si at alle aktørene må utføre oppgavene sine (gjøre sin del) for at hendelsen samlet sett skal bli håndtert, men at ingen av aktørene er avhengig av andre aktører for å gjennomføre sine oppgaver. Dersom én aktør ikke utfører sine oppgaver vil det altså bare gå ut over det som faller inn under denne aktørens ansvarsområde og ikke utførelsen til de andre aktørene. Et eksempel her vil være håndteringen av et terrorangrep, der politiet driver etterforskning for å finne og pågripe gjerningspersonene samtidig som skadde personer får behandling på sykehuset. Både politiet og sykehuset må utføre sine oppgaver på en god måte for at håndteringen av terrorangrepet skal bli god, men om politiet mislykkes i å pågripe gjerningspersonene går ikke dette ut over behandlingen som de skadde får på sykehuset (og motsatt). Delt avhengighet vil altså i praksis utarte seg som parallelt samvirke.

*Seriekoplett avhengighet* innebærer at én aktør må gjøre ferdig sine oppgaver før neste aktør kan utføre sine. For eksempel må brann- og redningsvesenet frigjøre en person fra en sammenrast bygning før ambulansen kan gi førstehjelp og frakte personen til sykehuset, og ambulansen må fullføre transporten før kirurgene på sykehuset kan operere pasienten. Aktørene er her mer avhengige av hverandre enn ved delt avhengighet. I praksis vil seriekoplett avhengighet utarte seg som sekvensielt samvirke.

*Gjensidig avhengighet* er når aktørene kontinuerlig må tilpasse seg de andre aktørene. Et eksempel på dette vil være utslipp av farlig gass i et byområde, der både brannvesen, politi og ambulanse må utføre avsperring, evakuering og førstehjelp for å dekke hele det berørte området og alle som er rammet. Ved gjensidig avhengighet vil det også være delte og seriekoplede avhengigheter, i tillegg til at situasjonen endrer seg og det vil være behov for tilpasninger. I praksis vil dette utarte seg som synkront samvirke.

Til forskjell fra Berlin & Carlström ser ikke Hammervoll på disse tre formene for samvirke som kvalitetsmessig forskjellig, men som tre ulike måter å samvirke på ut fra hva som er nødvendig og hensiktsmessig i den enkelte situasjon: «*Det er ikke nødvendigvis slik at mer samvirke er bedre, og derfor mer ønskelig, simpelthen fordi behovet (...) for samvirke er beskjedent. Av samme grunn betyr ikke godt samvirke nødvendigvis at beredskapsaktørene har full oversikt over hverandres kompetanse og kapasitet, at de har omfattende informasjonsutveksling seg imellom, eller at alle har full oversikt over alle beslutningsprosessene*» (Hammervoll, 2014, s. 97).

Det som er avgjørende er å velge rett form for samvirke i forhold til behovene i situasjonen som oppstår. Eller, mer korrekt, hvilke situasjoner som ROS-analyser viser kan oppstå og beredskapsanalyser forteller at man bør være forberedt på å håndtere. Hvilken form for samvirke som vil være mest hensiktsmessig i hvilke situasjoner er illustrert i følgende tabell.

**Tabell 1: God og dårlig organisering for hensiktsmessig samvirke (tilpasset etter Hammervoll, 2014).**

	Delt avhengighet/ Lavt samvirkebehov	Seriekoplett avhengighet/ Moderat samvirkebehov	Gjensidig avhengighet/ Høyt samvirkebehov
<b>Synkront samvirke</b>	Dårlig organisering (for mye samvirke)	God organisering	God organisering
<b>Sekvensielt samvirke</b>			Dårlig organisering (for lite samvirke)
<b>Parallelt samvirke</b>	God organisering		

Selv om både for lite og for mye samvirke er uhensiktsmessig, vil ikke begge alternativene ha samme negative konsekvens for håndteringen av ulykker og kriser. For mye samvirke innebærer «bare» unødvendig mye bruk av ressurser på kommunikasjon og informasjonsutveksling. For lite samvirke kan derimot gi katastrofale konsekvenser ved at aktørene ikke makter å håndtere hendelsen og berge liv og verdier på en god nok måte. Har man organisert seg for gjensidig avhengighet med synkront samvirke vil det være relativt problemfritt å «skalere ned» til sekvensielt eller parallelt samvirke hvis en hendelse

skulle vise seg å ha et mindre samvirkebehov enn først antatt. Men, hvis man er organisert for delt eller seriekoplet avhengighet vil det være mye vanskeligere å «skalere opp» til synkront samvirke på kort tid hvis en hendelse «plutselig» krever et høyt samvirkebehov.

Antallet aktører som er involvert har betydning for hvor utfordrende det er å få til et godt samvirke, spesielt når det er gjensidig avhengighet og behov for synkront samvirke. Jo flere aktører som skal samvirke, desto vanskeligere og mer ressurskrevende blir det å utveksle informasjon og samarbeide om beslutningstakingen. Hvis det forutsettes at alle aktørene utveksler informasjon med hverandre, noe som langt på vei vil være tilfelle ved større hendelser der den gjensidige avhengigheten er stor, sier Hammervoll (2014) at antall informasjonsveier kan beregnes med formelen  $N \times (N - 1) / 2$ , der N er antall aktører. Med tre aktører blir det totalt 3 informasjonsveier og med 10 aktører 45 informasjonsveier. For samvirkesenteret med sine 31 forskjellige aktører, som alle ble vurdert til å ha et større eller mindre behov for å samvirke under Sykkel-VM, blir det til sammen 465 ulike informasjonsveier mellom aktørene ( $31 \times (31 - 1) / 2$ ).

Utveksling av informasjon og koordinering av beslutninger og handlinger vil bli svært ressurskrevende når det er flere hundre alternative informasjonsveier mellom involverte aktører, og nærmest umulig å få til på en god måte uten at dette er planlagt for og tilrettelagt på forhånd. Det er ikke uten grunn at forberedelse av koordinering mellom organisasjoner forut for hendelser er ansett som avgjørende for at organisasjoner skal kunne lykkes med dette under hendelser (Perry & Lindell, 2003).

Hva bør man så planlegge og tilrettelegge for forut for hendelser for å muliggjøre et godt samvirke? Det man må sikre er at relevant informasjon effektivt kan samles inn og deles mellom aktørene og derigjennom brukes til å skape en felles situasjonsforståelse (Wolbers & Boersma, 2013). Typiske årsaker til at aktører ikke klarer å danne og opprettholde en felles situasjonsforståelse er manglende informasjon (forårsaket av at aktører fokuserer kun på sine egne oppgaver, er passive overfor andre aktører, og/eller det er uklart hvordan informasjon skal deles og hvilken informasjon som skal formidles til hvem), mangel på fritt-flytende kommunikasjon (som følge av lite åpenhet blant aktørene, liten tillit til andre aktører, bruk av fagterminologi og spesialuttrykk, og/eller forekomst av flere alternative kommunikasjonskanaler) og fravær av en felles situasjonsbeskrivelse (Seppänen, Mäkelä, Luukkala, & Virrantaus, 2013). For å få til et godt samvirke må man, i tillegg til å overkomme disse utfordringene med menneskelige, tekniske og organisatoriske løsninger, være proaktiv i søken etter indikasjoner på endringer i omgivelsene som kan utgjøre en risiko og respondere deretter ved å fordele oppgaver og ansvar ut fra behov og kapasitet (Comfort & Kapucu, 2006). At samvirkeaktørene benytter en proaktiv metodikk (Lunde, 2014) og fungerer sammen som et team vil kunne muliggjøre dette.

## 3.2 Team

Et team kan defineres som to eller flere personer med spesifiserte roller eller funksjoner som samhandler og tilpasser seg hverandre for å nå et felles mål (Salas, Dickinson, Converse, & Tannenbaum, 1992). Personene som representerte de ulike aktørene i samvirkesenteret utgjør således et team. For at arbeidet i et team skal være effektivt må medlemmene samarbeide og koordinere sine aktiviteter gjennom en felles forståelse av teamets tilgjengelige ressurser og kompetanse, mål og hensikt med teamets arbeid, og hvilke rammer og føringer teamet arbeider under (Salas, Sims, & Burke, 2005). I følge Eriksen (2017) er det seks faktorer som er avgjørende for å oppnå effektive team: teamfølelse, felles mentale modeller, kommunikasjon, beslutningstaking, tilpasningsevne og teamledelse.

### 3.2.1 Teamfølelse

For at et team skal fungere godt må alle medlemmene av teamet anse seg selv som en del av teamet og prioritere det som er til teamets beste (Eriksen, 2017). Hvis man ikke føler seg som viktig for teamet vil terskelen bli høy for å støtte andre i utførelsen av oppgaver eller si ifra om feil som gjøres. Det samme vil terskelen for å be om hjelp hvis man har problemer med å utføre sine oppgaver. Og, hvis noen

vektlegger egne interesser uten å ta hensyn til hva som er det beste for teamet og teamets mulighet til å oppnå sitt felles mål, kan man gå glipp av løsningene som er til det beste for fellesskapet og mest effektivt vil løse situasjonen. I verste fall kan et for stort fokus på egne interesser ende opp med at aktører, mer eller mindre ubevisst, motarbeider andre aktører.

I tillegg til å være teamorientert er det en klar fordel om teamet har en selvsikkerhet på at man vil klare å samarbeide og i fellesskap klarer å håndtere hendelser (Eriksen, 2017). Er man trygg på sin plass i teamet og har tro på evnen til å løse utfordringer under press, vil fokuset bli på håndteringen av selve situasjonen og ikke håndtering av samarbeidsutfordringer og team-relaterte problemer.

Det kan altså sies at hvis teamets og samvirkeaktørenes fellesfølelse er god, vil forutsetningene for et godt samvirke også være god.

### **3.2.2 Felles mentale modeller**

Mennesker baserer sin forståelse av situasjoner på det de registrerer av informasjon og den kunnskapen de tolker informasjonen ut ifra. Siden ulykker og kriser er dynamiske hendelser må man se for seg hvordan situasjonen kommer til å utvikle seg og hvem som bør gjøre hva for å kunne påvirke utviklingen i positiv retning. Den forståelsen en person har inni hodet sitt av situasjonen og utviklingen kalles mental modell. Siden mennesker er forskjellige, i form av å inneha forskjellig kunnskap og registrere forskjellig informasjon, vil personer ha mer eller mindre ulike mentale modeller selv om de står ovenfor samme hendelse. Å skape felles mentale modeller er derfor avgjørende når ulike personer inngår i et team og skal samarbeide om å nå felles mål (Eriksen, 2017).

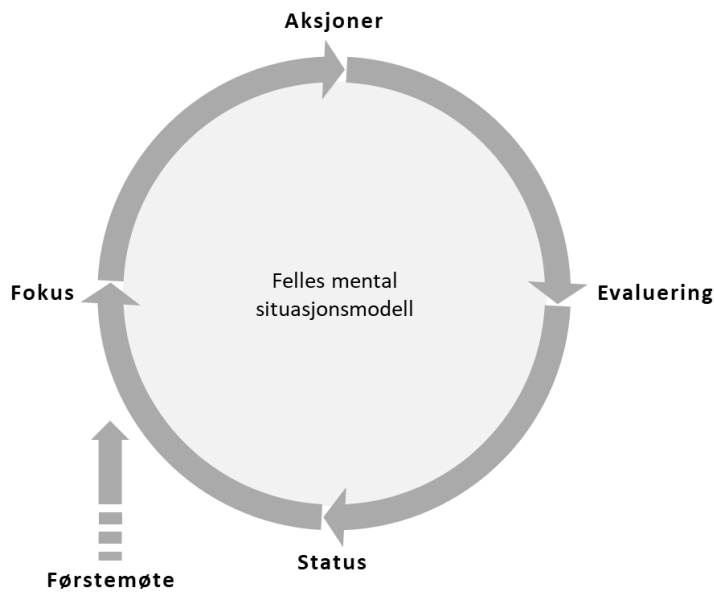
Felles mentale modeller skapes ved å dele informasjon og oppfatning av situasjonen, samt ved å etablere en felles forståelse av hvilke oppgaver som skal utføres og hvem som skal gjøre hva. I tillegg, når ulike samvirkeaktører skal håndtere hendelser i fellesskap, må det dannes en felles oversikt over ledige ressurser når en hendelse oppstår og tilgjengelige ressurser underveis i håndteringen. Dette vil gjøre at alle involverte blir bevisst både på hva som til enhver tid gjøres og hva som kommer til å skje framover. Felles situasjonsbevissthet er derfor sentralt for å få til et godt samvirke.

### **3.2.3 Kommunikasjon**

Kommunikasjon handler om utveksling av informasjon. For å kunne skape og opprettholde en felles situasjonsbevissthet må medlemmene i et team utveksle informasjon om tiltak som iverksettes og oppgaver som er ferdig utført. Effektivt teamarbeid er derfor avhengig av medlemmenes evne til å kommunisere med hverandre (Eriksen, 2017). Godt samvirke er følgelig avhengig av samvirkeaktørenes evne til åpent og aktivt utveksle informasjon seg imellom og holde hverandre oppdatert på utviklingen i situasjonen og responsen.

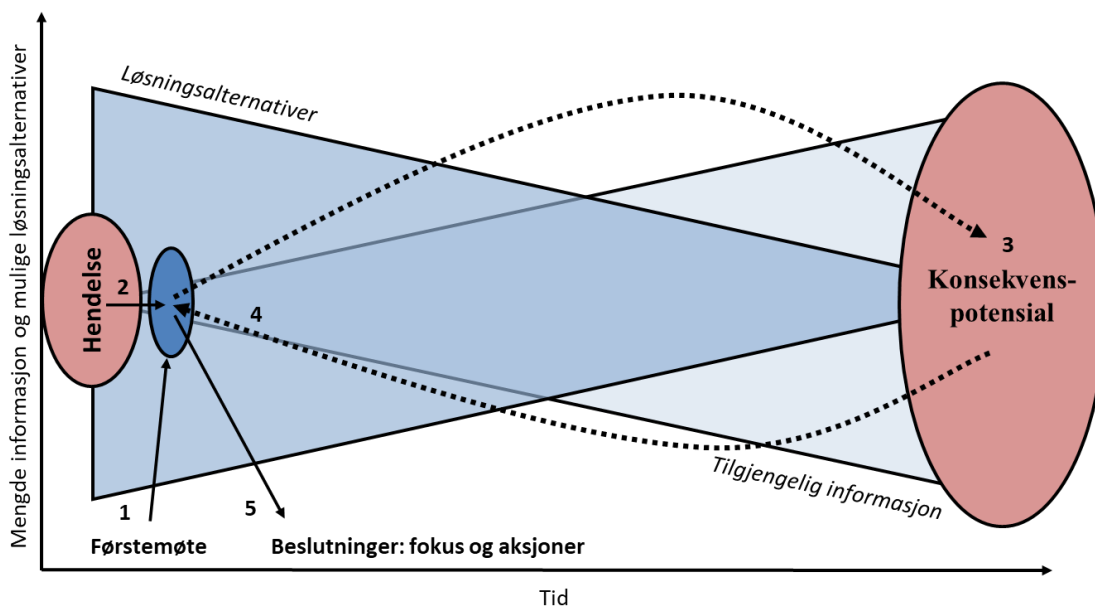
### **3.2.4 Beslutningstaking**

Å ta beslutninger er å foreta valg, både om hva som skal gjøres og hvem som skal utføre. For å kunne ta mest mulig hensiktsmessige beslutninger i et team må teamets medlemmer ha en felles beslutningsprosess. Det som da er viktig å avklare i fellesskap er hva som har skjedd, hvordan situasjonen vil utvikle seg og hva som må gjøres, samt ressursbehov og interesser (Eriksen, 2017). En slik felles forståelse må først etableres når en hendelse inntreffer, og deretter opprettholdes gjennom hele håndteringen av hendelsen. For å få dette til kan det benyttes en prosess for felles mental situasjonsmodell (Eriksen, 2017).



Figur 10: Proses for felles mental situasjonsmodell (Eriksen, 2017).

Proessen for felles mental situasjonsmodell (figur 10) består av førstemøte, fokus, aksjoner, evaluering og status. Når en hendelse inntreffer samles alle medlemmene av teamet til et *Førstemøte* og går raskt gjennom de momentene nevnt ovenfor som er viktig å avklare i fellesskap, i tillegg til å fastsette fokuspunkter og mål for hva man skal oppnå. *Fokus* er således de beslutningene man fatter om hva som skal gjøres/oppnås og hvem som skal gjøre hva. Deretter går medlemmene hver til sitt og utfører ulike oppgaver og tiltak, nærmere bestemt gjennomfører *Aksjoner* i henhold til beslutningene som ble fattet. Etter hvert som tiltak iverksettes må man *Evaluere* om disse påvirker situasjonen i positiv retning eller ikke. Når så situasjonen endrer seg, eller det har gått noe tid og er et behov for å kalibrere den felles mentale situasjonsmodellen til teamet, samles teammedlemmene til et kort *Statusmøte* der det gis en status på situasjonen (både hendelsesutvikling, aksjoner og ressurser) og fastsettes fokuspunkter og mål for det videre arbeidet (enten videreføring av eksisterende fokus eller nytt/endret fokus).



Figur 11: Den proaktive strategien, der man i førstemøte benytter seg av den begrensede informasjonen som er tilgjengelig i hendelsesøyeblikket til å definere konsekvenspotensialet og beslutte respons (Lunde, 2014).

God håndtering av ulykker og kriser kjennetegnes blant annet av at de som håndterer hendelsen er proaktiv. I følge Lunde (2014) kan proaktivitet forstås som «*en persons eller en gruppes evne til å beslutte og å handle forsvarlig i nåtid basert på en kvalifisert vurdering av en situasjons fremtidige utvikling*» (s. 43), og er særlig knyttet til mobilisering av ressurser og iverksetting av tiltak for å redusere en videre negativ utvikling av situasjonen. I praksis gjøres dette ved at man så tidlig som mulig etter at en hendelse har inntruffet, typisk under Førstemøte, tar utgangspunkt i konsekvenspotensialet (som er «en realistisk og ikke usannsynlig vurdering av hvor alvorlig beredskaps-situasjonen kan utvikle seg», Lunde, 2014, s. 173) for å fatte beslutninger om hvilke tiltak som skal iverksettes og aksjoner som skal gjennomføres. Prinsippet for dette er illustrert i figur 11.

For at samvirke skal fungere og beslutningstakingen skal bli best mulig, må samvirkeaktørene være proaktive og jobbe etter en prosess som sikrer felles situasjonsforståelse og involvering i beslutningsprosessen.

### **3.2.5 Tilpasningsevne**

Ulykker og kriser er som nevnt dynamiske hendelser. Derfor må de som håndterer hendelser være fleksible og tilpasse sin respons etter hvordan situasjonen utvikler seg. Dette krever at teamet monitorerer sitt eget arbeid for å sikre at situasjonsforståelsen er korrekt og fokus endres hvis nødvendig, noe som kan sikres ved å ha en rutine for statusmøter, ha rutiner for å markere viktige milepæler knyttet til innsatsen, ha et oppdatert oversiktsbilde over situasjonen og aksjonene, og definere vendepunkter for når situasjonen vil ha endret seg så mye at det vil være behov for å endre hovedstrategi (Eriksen, 2017). En koordinering av disse aktivitetene vil sørge for at samvirkeaktørene tilpasser seg utviklingen i situasjoner.

### **3.2.6 Teamledelse**

Ledelse handler om å styre mot måloppnåelse, og teamledelse handler om å styre medlemmene i et team slik at de i fellesskap oppnår teamets felles mål. To former for ledelse, henholdsvis ledersentrert og kollektivt lederskap, er relevant for ledelse av team (Eriksen, 2017). Ledersentrert lederskap tilsier at det er viktig at noen innehar rollen som teamleder og har ansvaret for å tilrettelegge for at teamet jobber effektivt, mens kollektiv lederskap er en teamsentrert form for ledelse der ansvaret for tilrettelegging, oppgavefordeling og organisering blir fordelt blant teammedlemmene.

Ledelse av samvirke vil kreve bruk av begge formene for ledelse. For å sikre at det opprettholdes en felles situasjonsbevissthet og at samvirkeaktørene er samkjørte bør noen ha ansvaret for å styre prosessen med å involvere de ulike aktørene. Samtidig må hver enkelt samvirkeaktør bidra selv for å få et best mulig samarbeid med andre aktører i selve håndteringen av hendelser.



## 4 Metode

For å vurdere nytteverdien til samvirkesenteret er det benyttet en kombinasjon av kvalitativ og kvantitativ undersøkelse. Kvantitative data ble samlet inn ved hjelp av spørreundersøkelse blant samvirkeaktørene før Sykkel-VM og rett etter arrangementet. Dette er kombinert med kvalitative data som ble samlet inn gjennom observasjon i samvirkesenteret under arrangementet, uformelle intervju med representanter og gjennomgang av hendelseslogg.

### 4.1 Spørreundersøkelse

Hensikten med spørreundersøkelsen var å finne ut hvordan samvirkeaktørene opplevde godheten på samvirke med bruk av samvirkesenteret under Sykkel-VM, sammenlignet med normaltstanden der hver samvirkeaktør er lokalisert ved sine respektive organisasjoner.

Spørsmålene som inngikk i spørreundersøkelsen ble utarbeidet med utgangspunkt i fem av de seks avgjørende faktorene for å oppnå effektive team (informasjon knyttet til den siste faktoren teamledelse, samt former for samvirke, ble samlet inn gjennom observasjoner og gjennomgang av håndteringen av inntrufne hendelser, og blir beskrevet litt senere). De fem faktorene ble så slått sammen til fire tema, der det ble laget spørsmål i henhold til de sentrale momentene i temaene og faktorene. For hvert moment ble det laget to spørsmål som var ulikt formulert men spurte om det samme. Spørsmålene ble fremstilt som påstander som respondentene skulle angi i hvilken grad de var enig i, sett ut fra sitt ståsted og de samvirkeaktørene de samarbeider med. Det ble benyttet rangordnede svaralternativer med seks ulike alternativer («Helt enig», «Veldig enig», «Litt enig», «Litt uenig», «Veldig uenig», «Helt uenig» / «Svært stor grad», «Stor grad», «Noe grad», «Liten grad», «Sjelden grad», «Ingen grad»), i tillegg til alternativet «Vet ikke» og et åpent svaralternativ slik at respondentene kunne kommentere hvert enkelt moment det ble spurt om. Spørsmålene, sortert på tema og momenter, er som følger:

#### *Felles situasjonsbevissthet:*

- Hurtigheten på deling av informasjon når det oppstår en beredskapssituasjon.
  - A. Min organisasjon får sen informasjon fra andre beredskapsaktører når det oppstår en beredskapssituasjon som kan være relevant for oss – **12**
  - B. Informasjonen min organisasjon får fra andre beredskapsaktører om beredskapssituasjoner gir oss tidlig en korrekt forståelse av situasjonen – **4**
- Opplevelse av situasjonsforståelse som samsvarer med øvrige aktører sin forståelse.
  - A. Min organisasjon opplever at vår situasjonsforståelse samsvarer med øvriges aktørers forståelse av beredskapssituasjoner – **6**
  - B. Min organisasjon opplever at andre beredskapsaktører har en mangelfull forståelse av beredskapssituasjoner – **18**
- Etablering av god felles forståelse der og da om hvordan beredskapssituasjonen skal håndteres.
  - A. Når en beredskapssituasjon oppstår opplever min organisasjon at det etableres en god felles forståelse der og da blant involverte aktører om hvordan beredskapssituasjonen skal håndteres – **16**
  - B. Min organisasjon opplever at involverte aktører har en god felles forståelse av hvordan den spesifikke beredskapssituasjon skal håndteres der og da – **10**
- Oversikt over tilgjengelige ressurser i beredskapssituasjoner
  - A. Min organisasjon opplever at involverte aktører tidlig har en oversikt over tilgjengelige ressurser i beredskapssituasjoner – **20**
  - B. Min organisasjon opplever at involverte aktører sent får oversikt over våre tilgjengelige ressurser i beredskapssituasjoner – **8**

- Oversikt over ledige ressurser underveis i beredskapssituasjoner
  - A. Min organisasjon opplever at det er god oversikt over ledige ressurser underveis i beredskapssituasjoner – **14**
  - B. Underveis i beredskapssituasjoner opplever min organisasjon en mangelfull oversikt over ledige ressurser – **22**

#### *Beslutningstaking og koordinering:*

- Involvering i planlegging av hvordan beredskapssituasjoner skal håndteres
  - A. Min organisasjon involveres tilstrekkelig i planlegging av hvordan beredskapssituasjonen skal håndteres – **36**
  - B. Min organisasjon opplever at vi i for liten grad blir involvert i planlegging av hvordan beredskapssituasjonen skal håndteres – **32**
- Involvering i beslutningsprosesser under beredskapssituasjoner
  - A. Min organisasjon involveres tilstrekkelig i beslutningsprosesser ved beredskapssituasjoner – **28**
  - B. Min organisasjon opplever at vi ikke er tilstrekkelig involvert i beslutninger som tas i beredskapssituasjoner – **40**
- Iverksettelse av tiltak og handlinger som vanskeliggjør andre aktørers arbeid
  - A. Det hender at samvirkeaktører iverksetter tiltak som gjør det unødvendig vanskelig for oss å utføre våre oppgaver – **34**
  - B. Min organisasjon opplever at andre aktører håndterer beredskapssituasjoner på en måte som forhindrer oss i et effektivt arbeid – **42**
- Oversikt over hva andre aktører planlegger og iverksetter
  - A. Min organisasjon har god oversikt underveis i en beredskapssituasjon over hva andre aktører planlegger å gjøre – **30**
  - B. Min organisasjon opplever ofte at andre aktører iverksetter aksjoner i beredskapssituasjoner uten at disse er tilstrekkelig koordinert med oss – **26**
- Informering om tiltak og aksjoner som gjennomføres
  - A. Min organisasjon informerer samvirkeaktørene tilstrekkelig ofte om hvilke tiltak vi planlegger å iverksette – **24**
  - B. Det er vanlig at vår organisasjon gjennomfører aksjoner uten å informere samvirkeaktørene på forhånd – **38**

#### *Kommunikasjon og informasjonsutveksling:*

- Informering av andre aktører på eget initiativ
  - A. I hvilken grad opplever din organisasjon at samvirkeaktørene på eget initiativ informerer om tiltak/gjøremål de iverksetter? – **48**
  - B. I hvilken grad opplever din organisasjon at samvirkeaktørene på eget initiativ informerer om at de har utført (er ferdig med) oppgaver? – **56**
- Tiltro til informasjon og statusoppdateringer fra aktører
  - A. Jeg har mer tiltro til statusoppdateringer fra eget personell (fra egen organisasjon) enn fra informasjon som kommer fra samvirkeaktører – **50**
  - B. Informasjon vår organisasjon får fra samvirkeaktører oppleves troverdig – **58**
- Åpen deling av informasjon
  - A. Min organisasjon opplever at samvirkeaktører ikke åpent deler informasjon i en beredskapssituasjon – **62**
  - B. Informasjonsoverføringen mellom samvirkeaktører er fri og åpen når en beredskapssituasjon håndteres – **46**

- Hyppighet på situasjonsrapporter
  - A. Min organisasjon gir gode og hyppige situasjonsrapporter til andre aktører – **54**
  - B. I en beredskapssituasjon er det sjelden at min organisasjon gir jevnlig statusrapporter til andre samvirkeaktører – **60**
- Bruk av media for å holde seg oppdatert på hva andre aktører foretar seg
  - A. Vår organisasjon benytter ofte media (nettavis, sosiale medier, e.l.) for å holde oss oppdatert på hva andre samvirkeaktører foretar seg under håndtering av hendelser – **52**
  - B. Media er den beste kilden for å holde oss oppdatert på hva andre aktører gjør underveis i beredskapssituasjoner – **64**
- Involvering i informasjonsutveksling
  - A. Min organisasjon opplever at samvirkeaktører involverer seg sterkt i informasjonsutveksling mellom aktører – **44**
  - B. Samvirkeaktører involverer seg i liten grad i kommunikasjon mellom aktørene – **66**

*Fellesfølelse:*

- Opplevelse av viktighet for samvirke og håndtering av beredskapssituasjoner
  - A. Min organisasjon er avgjørende for å sikre god håndtering av beredskapssituasjoner – **82**
  - B. Min organisasjon blir sett på som viktig hos samvirkeaktører for å sikre god håndtering av beredskapssituasjoner – **74**
- Opplevelse av godheten på samvirket
  - A. Min organisasjon opplever et godt samvirke mellom beredskapsaktører i vår region – **68**
  - B. Ved håndtering av beredskapssituasjoner i vår region er samvirkearbeidet mangelfullt – **80**
- Vektlegging av innspill i beredskapsarbeidet
  - A. Min organisasjons innspill i beredskapsarbeidet blir tilstrekkelig vektlagt hos samvirkeaktører – **76**
  - B. Andre aktører tar i liten grad hensyn til min organisasjons innspill i beredskapsarbeidet – **72**
- Prioritering av beste felles løsninger
  - A. Samvirkeaktørene i vår region prioriterer de beste felles løsningene fremfor egeninteresser i beredskapssituasjoner – **70**
  - B. Min organisasjon opplever at samvirkeaktører prioriterer egne interesser fremfor fellesskapets beste i beredskapsarbeidet – **78**

Nummeret bak spørsmålene angir hvilket spørsmålsnummer i spørreskjema det enkelte spørsmål har. Spørreskjemaene som ble sendt ut før og etter Sykkel-VM var identiske – eneste forskjellen var at i spørsmålene før arrangementet ble det spurt om hendelser og håndtering generelt (vedlegg C) mens i spørreskjemaet som ble sendt ut etter arrangementet ble ordlyden endret til å gjelde hendelser og håndtering under Sykkel-VM (vedlegg D). Questback ble brukt til å lage spørreskjemaet og gjennomføre spørreundersøkelsen.

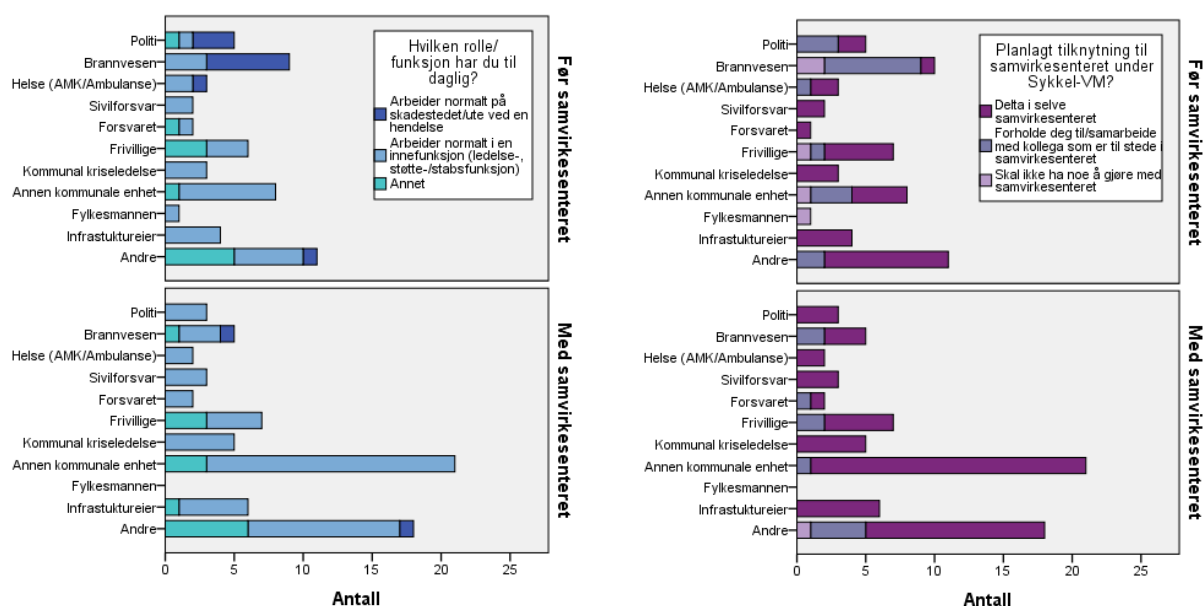
Spørreskjemaet, både før og etter arrangementet, ble sendt ut på e-post til samtlige som var involvert i samvirkesenteret, nærmere bestemt 124 personer fra 32 forskjellige samvirkeaktører. Spørreundersøkelsen ble med andre ord sendt til hele utvalget. På spørreskjemaet før arrangementet svarte 56 personer (svarprosent på 45 %), mens 72 personer besvarte spørreskjemaet etter Sykkel-VM (svarprosent på 58 %).

Tabell 2 viser hvor mange fra de ulike samvirkeaktørene som besvarte spørreskjemaet.

Hvilken rolle/funksjon de som besvare spørreskjemaene har til daglig, og hvilken tilknytning disse hadde til samvirkesenteret, er vist i figur 12.

**Tabell 2: Antall besvarte spørreskjemaer før og etter Sykkel-VM, fordelt på organisasjonstilhørighet.**

	Før	Etter	Totalt
<i>Politi</i>	5	3	8
<i>Brannvesen</i>	10	5	15
<i>Helse (AMK/Ambulanse)</i>	3	2	5
<i>Sivilforsvar</i>	2	3	5
<i>Forsvaret</i>	2	2	4
<i>Frivillige</i>	7	8	15
<i>Kommunal kriseledelse</i>	3	5	8
<i>Annen kommunale enhet</i>	8	21	29
<i>Fylkesmannen</i>	1	0	1
<i>Infrastruktureier</i>	4	6	10
<i>Arrangør</i>	1	1	2
<i>BIR</i>	0	1	1
<i>BKK</i>	1	1	2
<i>Fylkeskommunen</i>	0	1	1
<i>Geodata</i>	0	2	2
<i>Legevakt</i>	1	0	1
<i>Nkom</i>	1	2	3
<i>Nokas</i>	0	2	2
<i>Skyss</i>	0	3	3
<i>Statens Vegvesen</i>	2	2	4
<i>Ikke oppgitt</i>	5	2	7
<b>Totalt</b>	<b>56</b>	<b>72</b>	<b>128</b>



**Figur 12: Daglig rolle/funksjon til de som besvarte spørreskjemaene og planlagt tilknytning til samvirkesenteret.**

For å sammenligne svarene på spørsmålene før og etter Sykkel-VM ble det gjennomført *t-test* ved hjelp av SPSS, der gjennomsnittsverdien til svarene på hvert spørsmål før og etter ble sammenlignet. Konfidensintervallet ble satt til 95 %. Der det ble funnet signifikant forskjell mellom før og etter ble størrelsen på forskjellen (effekten) beregnet ved hjelp av *eta squared* og *Cohen's d*, der .01 er liten effekt, .06 er moderat effekt og .14 er stor effekt (Pallant, 2016).

## 4.2 Observasjon og dokumentgjennomgang

Til sammen 4 dager med deltakende observasjon ble gjennomført i samvirkesenteret, fordelt på to dager i begynnelsen av arrangementet og to dager mot slutten. I løpet av disse dagene ble det observert hvordan samvirkeaktørene samhandlet og arbeidet i senterets overvåkingssal, i tillegg til at det ble gjennomført uformelle intervju/samtaler med enkelte av deltakerne. Fokuset både for observasjon og samtaler hadde utgangspunkt i de seks avgjørende faktorene for å oppnå effektive team.

Før arrangementet og gjennomføringen av observasjon i samvirkesenteret ble følgende dokumenter gjennomgått:

- Overordnet risiko- og beredskapsanalyse for Sykkel-VM 2017 (Eriksen, 2015).
- Trafikkanalyse for Sykkel-VM 2017 (Bergen kommune, 2016).
- Plan for samvirkesenteret (vedlegg A).

Etter arrangementet ble ytterligere dokumenter gjennomgått:

- Hendelseslogg fra CIM – fullstendig utskrift av samtlige loggføringer for alle samvirkeaktørene fra hele arrangementet.
- Evalueringsrapport for Samvirkeprosjektet Sykkel-VM 2017 (Lunde, 2018), som inkluderer evalueringsrapportene for hvert delprosjekt:
  - Evalueringsrapport Samfunnssikkerhet og beredskap (Eriksen, 2018).
  - Evalueringsrapport Driftskontinuitet i bysamfunnet (Nymark, 2018).
  - Evalueringsrapport Samarbeid om samferdsel (Vang, 2018).
  - Evalueringsrapport Samarbeid om innbyggerinformasjon (Øvrebø, 2018).

## 5 Resultat

### 5.1 Episoder og hendelser

Under Sykkel-VM ble det i samvirkesenteret loggført over 2000 loggpunkter og 290 episoder, hvor 46 var gule hendelser og 0 røde hendelser (Eriksen, 2018):

- *Savnede personer*: 7 episoder/hendelser
- *Sperring, sperresoner, trafikk innenfor sperringer*: 66 episoder/hendelser
- *Rittgjennomføring og arrangementer*: 15 episoder/hendelser
- *Menneskemengder og sikkerhet*: 26 episoder/hendelser
- *Nødetater, nødetaters fremkommelighet*: 18 episoder/hendelser
- *Skader, sykdom, helse*: 12 episoder/hendelser
- *Renovasjon, forsøpling, toalettfasiliteter*: 16 episoder/hendelser
- *Trafikkavvikling, samferdsel, kollektivt*: 98 episoder/hendelser
- *Annet*: 32 episoder/hendelser

I tillegg til disse kommer de episoder og hendelser som ble håndtert av de enkelte aktørene alene uten behov for samhandling med andre aktører, og derfor ikke ble meldt til samvirkesenteret.

Fra Bergen Kommunes egen evaluering konkluderes det som følger når det gjelder episoder og hendelser under Sykkel-VM (Eriksen, 2018, s. 17):

*Erfaringene og omfanget av episoder og hendelser tilsier et tilnærmet normalt risikonivå i samfunnet under sykkel-VM. Det synes som at de tiltak og planer som ble iverksatt var tilstrekkelig til å opprettholde, og i flere tilfeller redusere, samfunnsrisikoen under sykkel-VM. Forhold som reduserte samfunnsrisikoen er for eksempel bedre ressurstilgang innen brann, helse og politi, midlertidige legevakter, bedre driftskontinuitet i kommunale tjenester, bedre overvåking av kritisk infrastruktur samt lavere mobiliserings- og responstid på bistandsressurser. Episoder og hendelser som inntraff i regionen ble også raskt identifisert og koordinert i Samvirkesenteret. Dette bidro til at episoder og hendelser ikke fikk utvikle seg og medføre større konsekvenser.*

## 5.2 Spørreundersøkelse

Tabell 3 viser resultatene fra analysen av spørsmålene knyttet til felles situasjonsbevissthet. På alle spørsmålene, bortsett fra «*Min organisasjon opplever at andre beredskapsaktører har en mangelfull forståelse av beredskapssituasjoner*», er det en signifikant forskjell mellom før og etter Sykkel-VM, som alle er i favør av samvirkesenteret.

**Tabell 3: Felles situasjonsbevissthet.**

	Samvirke- senter	n	M <sup>S</sup>	SD	t	df	p	Eta squared
<i>Hurtigheten på deling av informasjon når det oppstår en beredskapssituasjon</i>								
Min organisasjon får sen informasjon fra andre beredskapsaktører når det oppstår en beredskapssituasjon som kan være relevant for oss (12)	Før	47	3,40	1,51	-5,13	110	1,3E-6*	0,19 <sup>a</sup>
	Med	65	4,83	1,41				
Informasjonen min organisasjon får fra andre beredskapsaktører om beredskapssituasjoner gir oss tidlig en korrekt forståelse av situasjonen (4)	Før	50	2,36	1,06	2,84	117	0,005*	0,06 <sup>b</sup>
	Med	69	1,87	0,82				
<i>Opplevelse av situasjonsforståelse som samsvarer med øvrige aktører sin forståelse</i>								
Min organisasjon opplever at vår situasjonsforståelse samsvarer med øvrige aktørers forståelse av beredskapssituasjoner (6)	Før	50	2,42	0,99	2,44	94	0,017*	0,05 <sup>b</sup>
	Med	70	2,00	0,83				
Min organisasjon opplever at andre beredskapsaktører har en mangelfull forståelse av beredskapssituasjoner (18)	Før	47	4,34	1,11	-1,58	107	0,117	0,02 <sup>c</sup>
	Med	62	4,74	1,45				
<i>Etablering av god felles forståelse der og da om hvordan beredskapssituasjonen skal håndteres</i>								
Når en beredskapssituasjon oppstår opplever min organisasjon at det etableres en god felles forståelse der og da blant involverte aktører om hvordan beredskapssituasjonen skal håndteres (16)	Før	47	2,53	1,00	2,80	109	0,006*	0,07 <sup>b</sup>
	Med	64	2,05	0,82				
Min organisasjon opplever at involverte aktører har en god felles forståelse av hvordan den spesifikke beredskapssituasjon skal håndteres der og da (10)	Før	48	2,54	1,05	2,80	86	0,006*	0,06 <sup>b</sup>
	Med	67	2,03	0,83				
<i>Oversikt over tilgjengelige ressurser i beredskapssituasjoner</i>								
Min organisasjon opplever at involverte aktører tidlig har en oversikt over tilgjengelige ressurser i beredskapssituasjoner (20)	Før	46	2,96	1,13	4,01	78	1,4E-04*	0,12 <sup>b/a</sup>
	Med	70	2,17	0,85				
Min organisasjon opplever at involverte aktører sent får oversikt over våre tilgjengelige ressurser i beredskapssituasjoner (8)	Før	47	3,45	1,33	-2,10	107	0,038*	0,04 <sup>b/c</sup>
	Med	63	4,05	1,67				
<i>Oversikt over ledige ressurser underveis i beredskapssituasjoner</i>								
Min organisasjon opplever at det er god oversikt over ledige ressurser underveis i beredskapssituasjoner (14)	Før	46	3,04	1,28	4,16	72	8,7E-05*	0,14 <sup>a</sup>
	Med	63	2,14	0,84				
Underveis i beredskapssituasjoner opplever min organisasjon en mangelfull oversikt over ledige ressurser (22)	Før	49	4,10	1,19	-3,99	111	1,2E-04*	0,13 <sup>a</sup>
	Med	64	5,02	1,21				

<sup>S</sup>Skala: 1 = «Helt enig»/«Svært stor grad» til 5 = «Helt uenig»/«Ingen grad»

\* $p \leq .05$  (signifikant forskjell); <sup>a</sup>Stor effekt, <sup>b</sup>Moderat effekt, <sup>c</sup>Liten effekt

Tabell 4 viser resultatene fra analysen av spørsmålene knyttet til beslutningstaking og koordinering. På alle spørsmålene, bortsett fra «*Det er vanlig at vår organisasjon gjennomfører aksjoner uten å informere samvirkeaktørene på forhånd*», er det en signifikant forskjell mellom før og etter Sykkel-VM, som alle er i favør av samvirkesenteret.

**Tabell 4: Beslutningstaking og koordinering.**

	Samvirke- senter	n	M <sup>S</sup>	SD	t	df	p	Eta squared
<i>Involvering i planlegging av hvordan beredskapssituasjoner skal håndteres</i>								
Min organisasjon involveres tilstrekkelig i planlegging av hvordan beredskapssituasjonen skal håndteres (36)	Før	48	2,92	1,32	2,79	113	0,006*	0,06 <sup>b</sup>
	Med	67	2,27	1,16				
Min organisasjon opplever at vi i for liten grad blir involvert i planlegging av hvordan beredskapssituasjonen skal håndteres (32)	Før	48	3,81	1,35	-3,31	111	0,001*	0,09 <sup>b/a</sup>
	Med	65	4,66	1,35				
<i>Involvering i beslutningsprosesser under beredskapssituasjoner</i>								
Min organisasjon involveres tilstrekkelig i beslutningsprosesser ved beredskapssituasjoner (28)	Før	48	3,04	1,30	3,68	112	3,7E-04*	0,11 <sup>a</sup>
	Med	66	2,20	1,14				
Min organisasjon opplever at vi ikke er tilstrekkelig involvert i beslutninger som tas i beredskapssituasjoner (40)	Før	45	3,87	1,34	-4,50	104	1,8E-05*	0,16 <sup>a</sup>
	Med	61	4,98	1,20				
<i>Iverksettelse av tiltak og handlinger som vanskeliggjør andre aktørers arbeid</i>								
Det hender at samvirkeaktører iverksetter tiltak som gjør det unødvendig vanskelig for oss å utføre våre oppgaver (34)	Før	48	4,02	1,21	-2,90	111	0,004*	0,07 <sup>b</sup>
	Med	65	4,78	1,49				
Min organisasjon opplever at andre aktører håndterer beredskapssituasjoner på en måte som forhindrer oss i et effektivt arbeid (42)	Før	47	4,26	1,36	-4,87	80	5,5E-06*	0,18 <sup>a</sup>
	Med	63	5,40	0,99				
<i>Oversikt over hva andre aktører planlegger og iverksetter</i>								
Min organisasjon har god oversikt underveis i en beredskapssituasjon over hva andre aktører planlegger å gjøre (30)	Før	48	3,33	1,28	4,55	113	1,4E-05*	0,15 <sup>a</sup>
	Med	67	2,39	0,95				
Min organisasjon opplever ofte at andre aktører iverksetter aksjoner i beredskapssituasjoner uten at disse er tilstrekkelig koordinert med oss (26)	Før	45	3,53	1,25	-5,41	108	3,9E-07*	0,21 <sup>a</sup>
	Med	65	4,80	1,18				
<i>Informering om tiltak og aksjoner som gjennomføres</i>								
Min organisasjon informerer samvirkeaktørene tilstrekkelig ofte om hvilke tiltak vi planlegger å iverksette (24)	Før	49	2,45	1,02	4,01	84	1,3E-04*	0,12 <sup>b/a</sup>
	Med	66	1,76	0,75				
Det er vanlig at vår organisasjon gjennomfører aksjoner uten å informere samvirkeaktørene på forhånd (38)	Før	48	4,42	1,40	-0,81	111	0,422	0,01 <sup>c</sup>
	Med	65	4,65	1,57				

<sup>S</sup>Skala: 1 = «Helt enig»/«Svært stor grad» til 5 = «Helt uenig»/«Ingen grad»

\* $p \leq .05$  (signifikant forskjell), <sup>a</sup>Stor effekt, <sup>b</sup>Moderat effekt, <sup>c</sup>Liten effekt



Tabell 5 viser resultatene fra analysen av spørsmålene knyttet til kommunikasjon og informasjonsutveksling. På alle spørsmålene, bortsett fra «I en beredskapssituasjon er det sjelden at min organisasjon gir jevnlig statusrapporter til andre samvirkeaktører», er det en signifikant forskjell mellom før og etter Sykkkel-VM, som alle er i favør av samvirkesenteret.

**Tabell 5: Kommunikasjon og informasjonsutveksling.**

	Samvirke-							
	senter	n	M <sup>s</sup>	SD	t	df	p	Eta squared
<i>Informering av andre aktører på eget initiativ</i>								
I hvilken grad opplever din organisasjon at samvirkeaktørene på eget initiativ informerer om tiltak/gjøre mål de iverksetter? (48)	Før	40	2,98	0,83	5,33	108	5,5E-07*	0,21 <sup>a</sup>
	Med	70	2,20	0,67				
I hvilken grad opplever din organisasjon at samvirkeaktørene på eget initiativ informerer om at de har utført (er ferdig med) oppgaver? (56)	Før	48	3,00	1,09	3,98	72	1,6E-04*	0,12 <sup>b/a</sup>
	Med	68	2,29	0,67				
<i>Tiltro til informasjon og statusoppdateringer fra aktører</i>								
Jeg har mer tiltro til statusoppdateringer fra eget personell (fra egen organisasjon) enn fra informasjon som kommer fra samvirkeaktører (50)	Før	51	3,63	1,43	-2,71	113	0,008*	0,06 <sup>b</sup>
	Med	64	4,38	1,51				
Informasjon vår organisasjon får fra samvirkeaktører oppleves troverdig (58)	Før	49	2,04	0,68	3,23	114	0,002*	0,08 <sup>b</sup>
	Med	67	1,64	0,64				
<i>Åpen deling av informasjon</i>								
Min organisasjon opplever at samvirkeaktører ikke åpent deler informasjon i en beredskapssituasjon (62)	Før	45	4,02	1,29	-4,17	81	7,7E-05*	0,14 <sup>a</sup>
	Med	66	4,98	1,05				
Informasjonsoverføringen mellom samvirkeaktører er fri og åpen når en beredskapssituasjon håndteres (46)	Før	43	2,86	0,89	5,10	108	1,5E-06*	0,19 <sup>a</sup>
	Med	67	2,03	0,80				
<i>Hyppighet på situasjonsrapporter</i>								
Min organisasjon gir gode og hyppige situasjonsrapporter til andre aktører (54)	Før	48	2,69	0,88	4,54	112	1,4E-05*	0,16 <sup>a</sup>
	Med	66	1,95	0,83				
I en beredskapssituasjon er det sjelden at min organisasjon gir jevnlig statusrapporter til andre samvirkeaktører (60)	Før	48	4,58	1,32	-1,51	109	0,133	0,02 <sup>c</sup>
	Med	63	4,94	1,13				
<i>Bruk av media for å holde seg oppdatert på hva andre aktører foretar seg</i>								
Vår organisasjon benytter ofte media (nettavis, sosiale medier, e.l.) for å holde oss oppdatert på hva andre samvirkeaktører foretar seg under håndtering av hendelser (52)	Før	47	3,21	1,63	-5,30	109	6,0E-07*	0,21 <sup>a</sup>
	Med	64	4,77	1,44				
Media er den beste kilden for å holde oss oppdatert på hva andre aktører gjør underveis i beredskapssituasjoner (64)	Før	50	4,04	1,51	-5,61	79	2,9E-07*	0,22 <sup>a</sup>
	Med	65	5,42	0,97				
<i>Involvering i informasjonsutveksling</i>								
Min organisasjon opplever at samvirkeaktører involverer seg sterkt i informasjonsutveksling mellom aktører (44)	Før	44	2,91	1,01	3,06	105	0,003*	0,08 <sup>b</sup>
	Med	63	2,24	1,19				
Samvirkeaktører involverer seg i liten grad i kommunikasjon mellom aktørene (66)	Før	42	3,90	1,14	-5,40	105	4,2E-07*	0,22 <sup>a</sup>
	Med	65	5,08	1,07				

<sup>s</sup>Skala: 1 = «Helt enig»/«Svært stor grad» til 5 = «Helt uenig»/«Ingen grad»

\* $p \leq .05$  (signifikant forskjell), <sup>a</sup>Stor effekt, <sup>b</sup>Moderat effekt, <sup>c</sup>Liten effekt

Tabell 6 viser resultatene fra analysen av spørsmålene knyttet til fellesfølelse. På alle spørsmålene, bortsett fra «*Min organisasjon er avgjørende for å sikre god håndtering av beredskapssituasjoner*», «*Min organisasjon blir sett på som viktig hos samvirkeaktører for å sikre god håndtering av beredskapssituasjoner*» og «*Andre aktører tar i liten grad hensyn til min organisasjons innspill i beredskapsarbeidet*», er det en signifikant forskjell mellom før og etter Sykkel-VM, som alle er i favør av samvirkesenteret.

**Tabell 6: Fellesfølelse.**

	Samvirke-							
	senter	n	M <sup>S</sup>	SD	t	df	p	Eta squared
<i>Opplevelse av viktighet for samvirke og håndtering av beredskapssituasjoner</i>								
Min organisasjon er avgjørende for å sikre god håndtering av beredskapssituasjoner (82)	Før	49	2,24	1,03	-0,81	109	0,419	0,01 <sup>c</sup>
	Med	62	2,42	1,19				
Min organisasjon blir sett på som viktig hos samvirkeaktører for å sikre god håndtering av beredskapssituasjoner (74)	Før	47	2,32	1,09	1,60	109	0,112	0,02 <sup>c</sup>
	Med	64	1,98	1,09				
<i>Opplevelse av godheten på samvirket</i>								
Min organisasjon opplever et godt samvirke mellom beredskapsaktører i vår region (68)	Før	50	2,42	0,95	5,76	89	1,2E-07*	0,22 <sup>a</sup>
	Med	67	1,49	0,73				
Ved håndtering av beredskapssituasjoner i vår region er samvirkearbeidet mangelfullt (80)	Før	48	4,13	1,21	-6,81	78	1,8E-09*	0,29 <sup>a</sup>
	Med	67	5,51	0,84				
<i>Vektlegging av innspill i beredskapsarbeidet</i>								
Min organisasjons innspill i beredskapsarbeidet blir tilstrekkelig vektlagt hos samvirkeaktører (76)	Før	43	2,33	0,99	2,26	105	0,026*	0,05 <sup>b</sup>
	Med	64	1,92	0,84				
Andre aktører tar i liten grad hensyn til min organisasjons innspill i beredskapsarbeidet (72)	Før	45	4,58	1,03	-1,84	105	0,069	0,03 <sup>c</sup>
	Med	62	4,98	1,19				
<i>Prioritering av beste felles løsninger</i>								
Samvirkeaktørene i vår region prioriterer de beste felles løsningene fremfor egeninteresser i beredskapssituasjoner (70)	Før	48	2,58	1,05	3,44	111	0,001*	0,10 <sup>b/a</sup>
	Med	65	1,95	0,89				
Min organisasjon opplever at samvirkeaktører prioriterer egne interesser fremfor fellesskapets beste i beredskapsarbeidet (78)	Før	45	4,40	1,40	-2,44	86	0,017*	0,05 <sup>b</sup>
	Med	65	5,03	1,22				

<sup>S</sup>Skala: 1 = «Helt enig»/«Svært stor grad» til 5 = «Helt uenig»/«Ingen grad»

\* $p \leq .05$  (signifikant forskjell), <sup>a</sup>Stor effekt, <sup>b</sup>Moderat effekt, <sup>c</sup>Liten effekt

Tabell 7 viser resultatet fra analysen av spørsmålet knyttet til samlet vurdering av samvirke. På spørsmålet om hvor godt samvirket fungerer alt i alt er det en signifikant forskjell mellom før og etter Sykkel-VM, i favør av samvirkesenteret.

**Tabell 7: Samlet vurdering av samvirke.**

	Samvirke-							
	senter	n	M <sup>S</sup>	SD	t	df	p	Eta squared
Alt i alt, hvor godt synes du samvirket fungerer i dag? (84)	Før	55	3,60	0,76	-6,92	122	2,3E-10*	0,28 <sup>a</sup>
	Med	69	4,45	0,61				

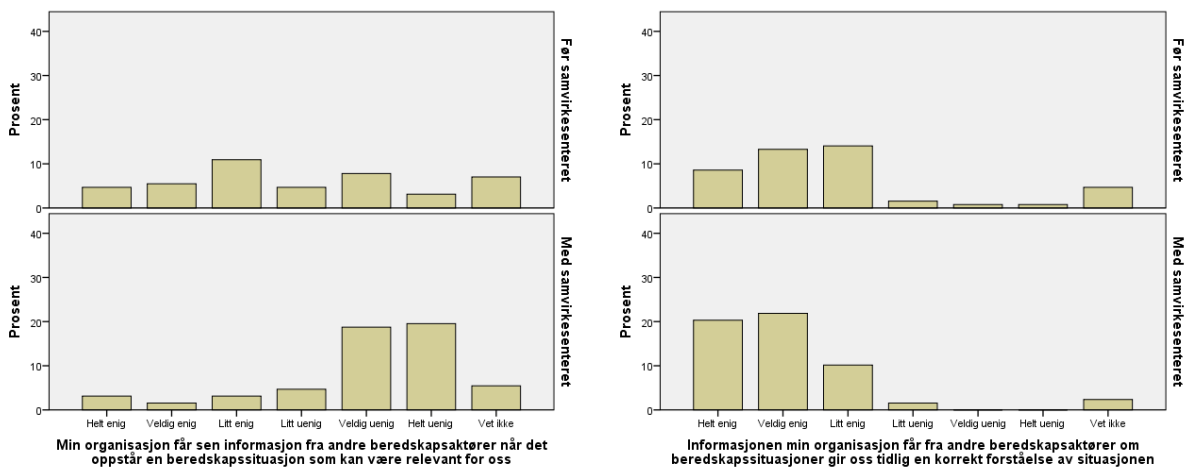
<sup>S</sup>Skala: 1 = «Helt enig»/«Svært stor grad» til 5 = «Helt uenig»/«Ingen grad»

\* $p \leq .05$  (signifikant forskjell), <sup>a</sup>Stor effekt, <sup>b</sup>Moderat effekt, <sup>c</sup>Liten effekt

I det følgende beskrives den prosentvise svarfordelingen på hvert av spørsmålene, fordelt på tema og momenter, i tillegg til relevante kommentarer fra respondentene som ble angitt under det åpne svaralternativet til spørsmålene på spørreskjemaet.

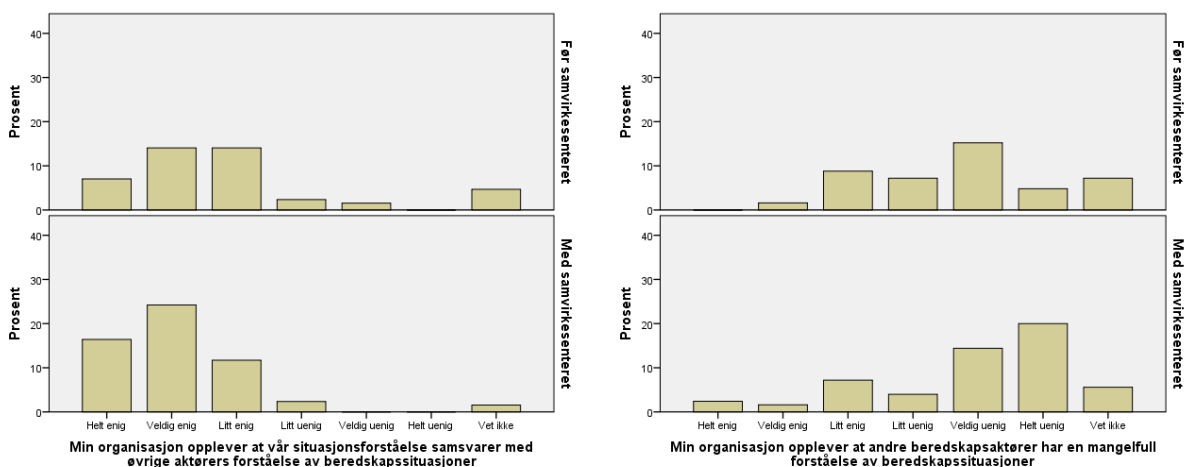
### 5.2.1 Felles situasjonsbevissthet

Deling av informasjon var betydelig hurtigere med samvirkesenteret enn uten (figur 13). Uten samvirkesenteret var det stor variasjon i hvor tidlig samvirkeaktørene fikk informasjon fra andre aktører, mens med samvirkesenteret var størstedelen uenig i at de fikk sen informasjon fra andre aktører. Flesteparten var også enig i at informasjonen de fikk fra andre aktører gjennom samvirkesenteret bidro til at de tidligere fikk en korrekt forståelse av situasjonen enn uten samvirkesenteret. Et par respondenter kommenterte: «Relevant informasjon ble delt i samvirkesenteret på minutter og skapte en felles situasjonsforståelse blant alle aktørene i senteret», og «Det var ekstremt hurtig informasjonsflyt i samvirkesenteret, informasjon som normalt deles på timer ble delt på sekunder».



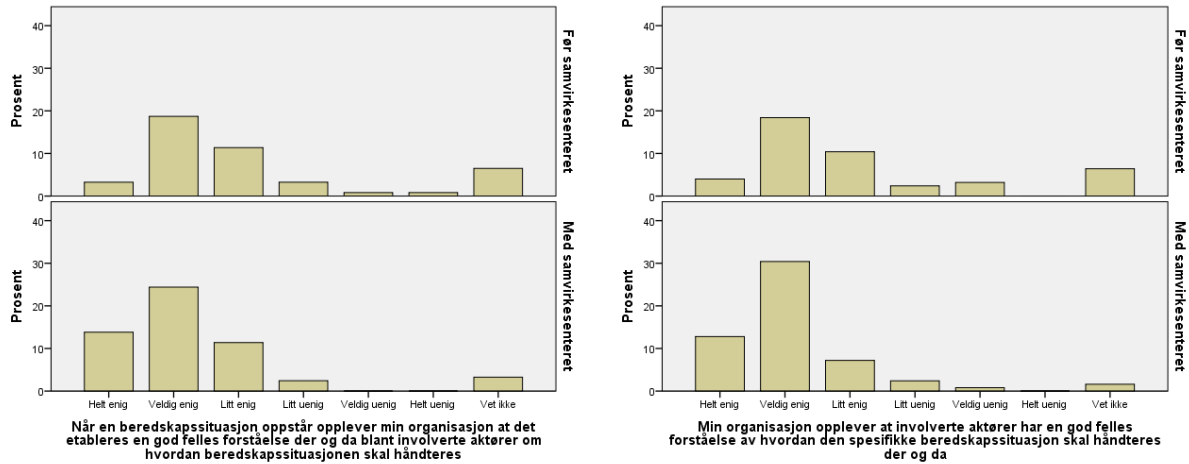
Figur 13: Hurtigheten på deling av informasjon når det oppstår en beredskapssituasjon (Venstre: stor signifikant forskjell – Høyre: moderat signifikant forskjell).

Samvirkeaktørenes opplevelse av å ha en situasjonsforståelse som samsvarer med øvrige aktørers forståelse var god både med og uten samvirkesenteret (figur 14). Med samvirkesenteret opplevde aktørene til en viss grad at deres situasjonsforståelse samsvarte bedre med de andre aktørene. I opplevelsen av at andre aktører har en mangelfull forståelse av beredskapssituasjoner var det imidlertid ingen signifikant forskjell med og uten samvirkesenteret.



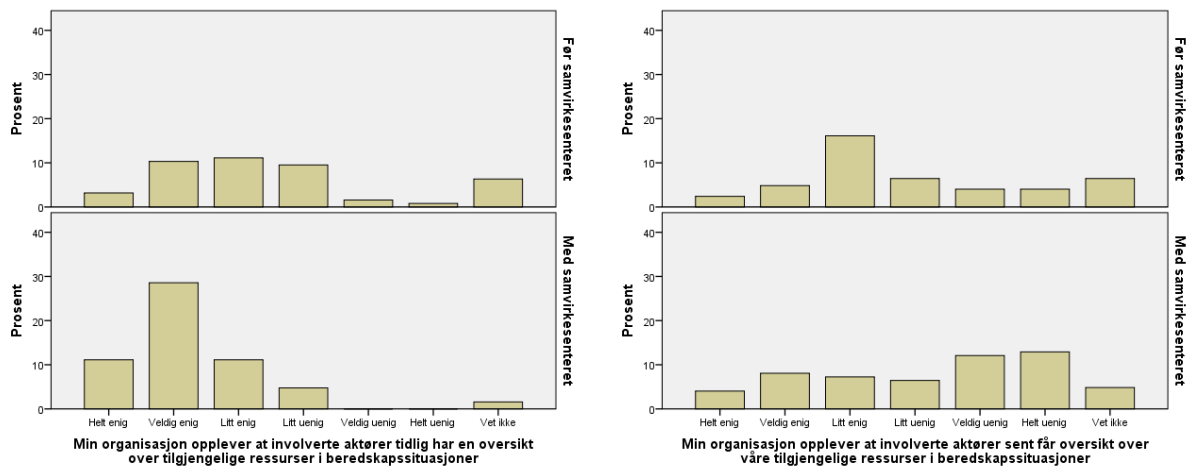
Figur 14: Opplevelse av situasjonsforståelse som samsvarer med øvrige aktører sin forståelse (Venstre: moderat signifikant forskjell – Høyre: ikke signifikant forskjell).

Med samvirkesenteret ble det hurtigere etablert en god felles forståelse om hvordan beredskaps-situasjoner skulle håndteres enn uten samvirkesenteret (figur 15). «*Situasjonene ble raskt identifisert og riktig og presis informasjon ble delt svært hurtig*» ble kommentert av en av respondentene, og utdypet av en annen respondent at «*aktørene tok direkte kontakt med hverandre i senteret ved usikkerhet*». Opplevelsen av at det tidlig ble etablert en god felles forståelse der og da om hvordan beredskapssituasjoner skal håndteres var signifikant bedre med samvirkesenteret enn til vanlig uten.



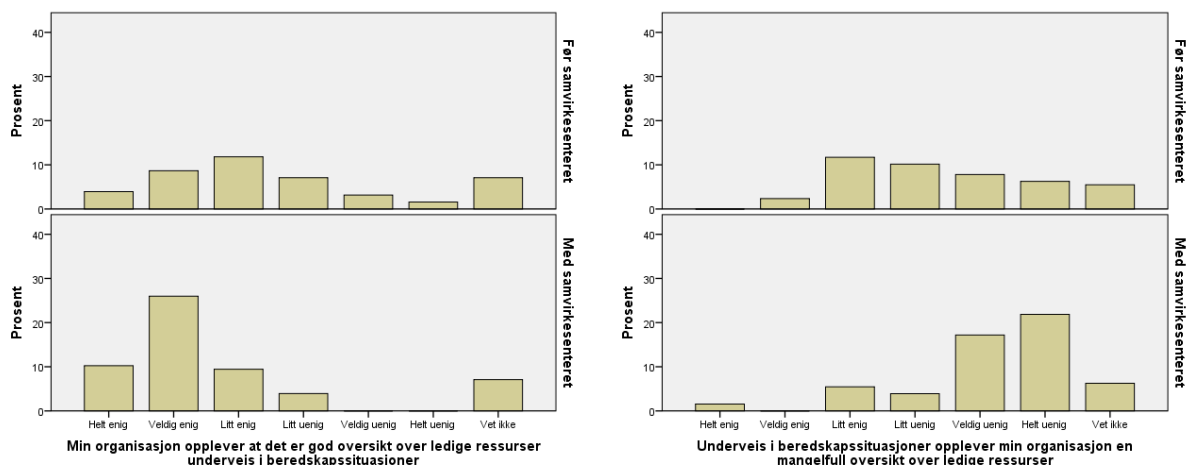
Figur 15: Etablering av god felles forståelse der og da om hvordan beredskapssituasjonen skal håndteres (Venstre: moderat signifikant forskjell – Høyre: moderat signifikant forskjell).

Oversikten over tilgjengelige ressurser ved hendelser var bedre med samvirkesenteret enn uten (figur 16). Uten samvirkesenteret var det stor variasjon i hvor god oversikt de ulike aktørene hadde over tilgjengelige ressurser når beredskapssituasjoner oppstår. Med samvirkesenteret var imidlertid flesteparten enig i at de tidlig fikk en god oversikt over tilgjengelige ressurser når beredskapssituasjoner oppstår, samtidig som at aktørene hadde en noe bedre opplevelse av at andre aktører tidlig fikk oversikt over deres tilgjengelige ressurser. «*Samvirkekartet og de korte kommunikasjonslinjene til alle aktørene skaffet god og oppdatert ressursoversikt for alle aktørene*» ble kommentert i denne sammenheng.



Figur 16: Oversikt over tilgjengelige ressurser i beredskapssituasjoner (Venstre: moderat/stor signifikant forskjell – Høyre: moderat/liten signifikant forskjell).

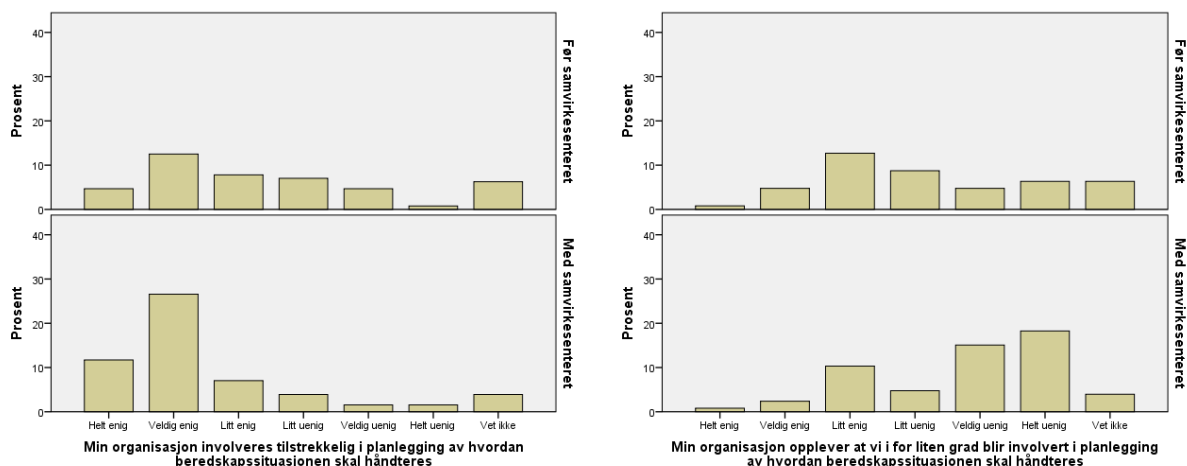
Oversikten over tilgjengelige ressurser underveis i hendelser var betydelig bedre med samvirkesenteret enn uten (figur 17). Som for når beredskapssituasjoner oppstår, var det også underveis i håndteringen av hendelser stor variasjon i oversikten over ledige ressurser uten samvirkesenteret. Med samvirkesenteret var denne oversikten betydelig bedre, da det var stor signifikant forskjell i positiv retning sammenlignet med til vanlig uten samvirkesenteret. Dette ble bekreftet av en respondent, som kommenterte at «Ressursbildet var kontinuerlig oppdatert og oversiktlig».



Figur 17: Oversikt over ledige ressurser underveis i beredskapssituasjoner (Venstre: stor signifikant forskjell – Høyre: stor signifikant forskjell).

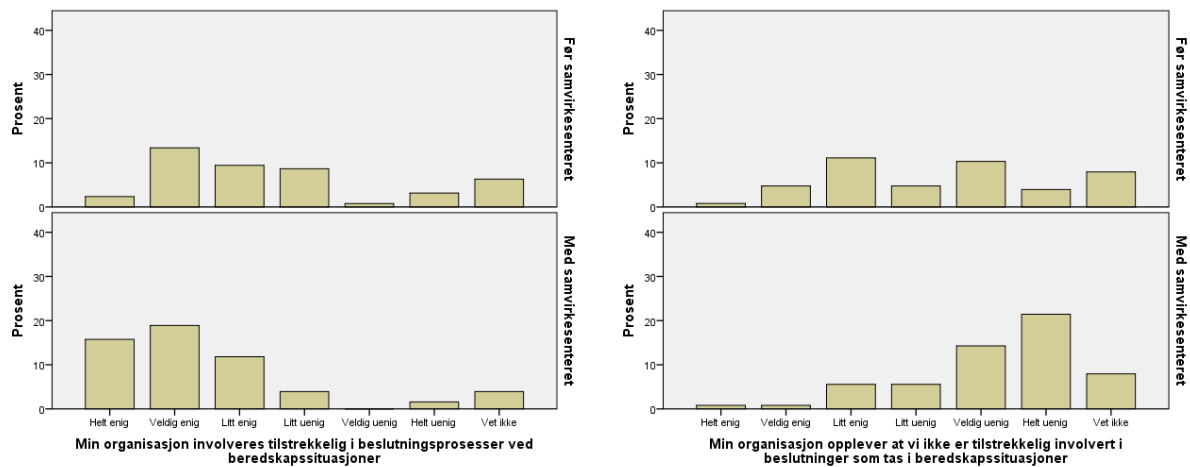
### 5.2.2 Beslutningstaking og koordinering

Med samvirkesenteret ble samvirkeaktørene mer involvert i planlegging av hvordan beredskapssituasjoner skulle håndteres, enn til vanlig uten samvirkesenteret (figur 18). Flesteparten var enig i at de i tilstrekkelig grad ble involvert i planleggingen av håndteringen av beredskapssituasjoner i samvirkesenteret, samtidig som at flesteparten var uenig i at de i for liten grad ble involvert i planleggingen.



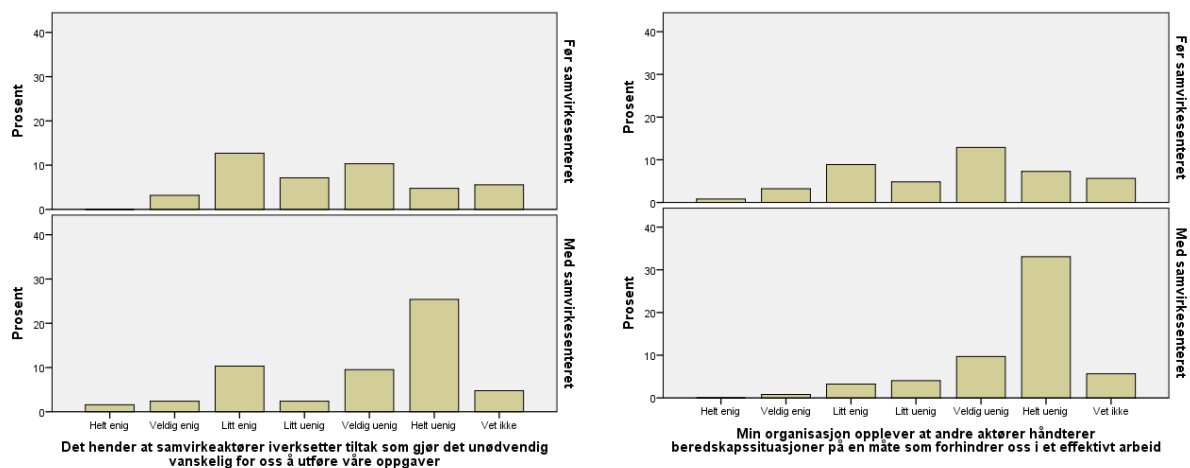
Figur 18: Involvering i planlegging av hvordan beredskapssituasjoner skal håndteres (Venstre: moderat signifikant forskjell – Høyre: moderat/stor signifikant forskjell).

Involvering av samvirkeaktører i beslutningsprosesser under håndtering av beredskapssituasjoner var betydelig bedre med samvirkesenteret enn uten (figur 19). Det var stor signifikant forskjell i opplevelsen av å bli tilstrekkelig involvert i beslutningsprosessene med samvirkesenteret.



Figur 19: Involvering i beslutningsprosesser under beredskapssituasjoner (Venstre: stor signifikant forskjell – Høyre: stor signifikant forskjell).

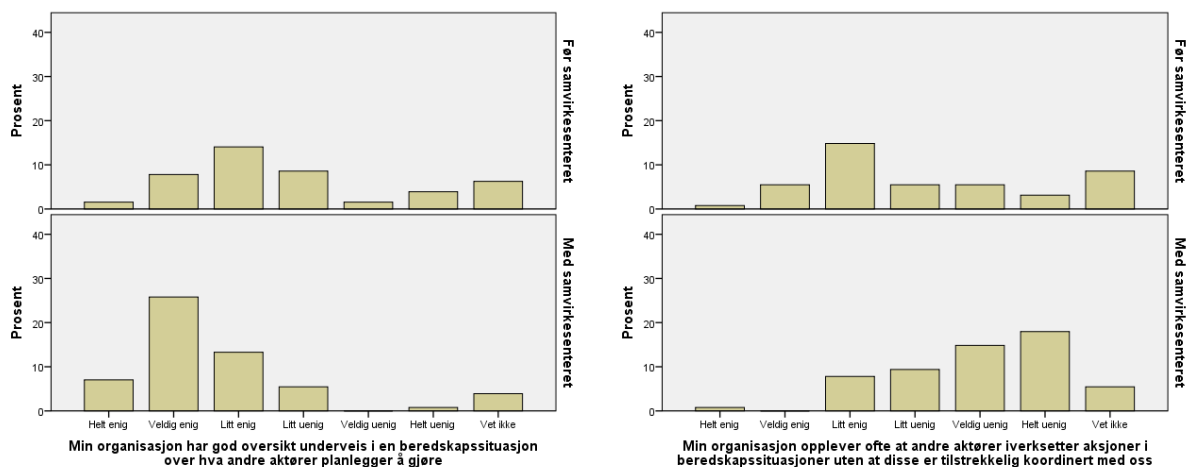
Med samvirkesenteret var det sjeldnere at samvirkeaktører iverksatte tiltak og handlinger som vanskeliggjorde andre aktørers sitt arbeid (figur 20). Til vanlig uten samvirkesenteret var det forholdsvis stor variasjon i hvilken grad tiltak og handlinger ble iverksatt og utført på en måte som gjorde det unødvendig vanskelig for enkelte aktører å utføre sine oppgaver eller forhindret dem i å gjennomføre et effektivt arbeid. Med samvirkesenteret var imidlertid flesteparten helt uenig i at dette skjedde. Som en respondent kommenterte: «God kommunikasjon mellom partene forhindret misforståelser og spilte aktørene gode».



Figur 20: Iverksettelse av tiltak og handlinger som vanskeliggjør andre aktørers arbeid (Venstre: moderat signifikant forskjell – Høyre: stor signifikant forskjell).

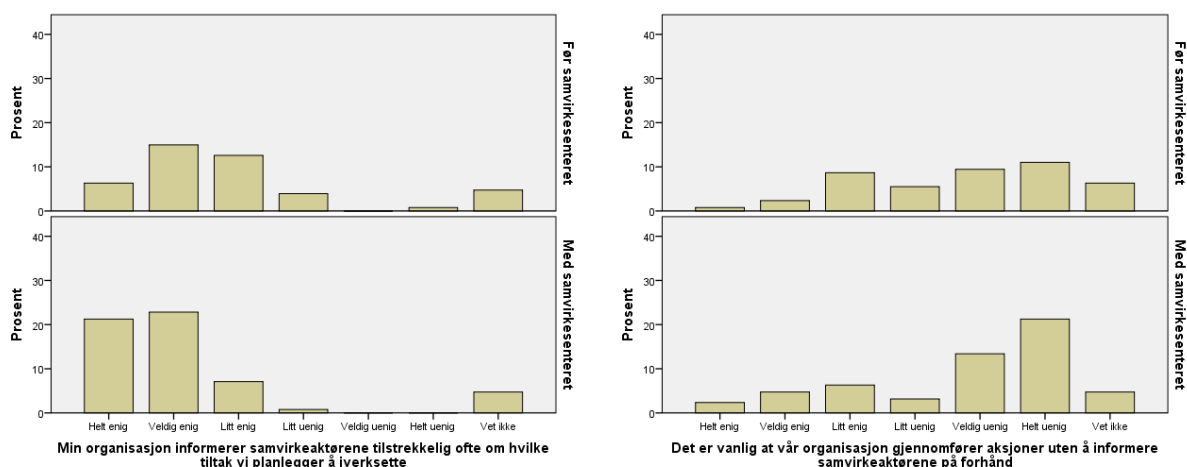
Med samvirkesenteres hadde samvirkeaktørene betydelig bedre oversikt over hva andre aktører planlegger og iverksetter, sammenlignet med til vanlig uten samvirkesenteret (figur 21). Uten samvirkesenteret var det stor variasjon både i oversikten over hva andre aktører planlegger å gjøre og i opplevelsen av at aksjoner blir iverksatt uten at disse er tilstrekkelig koordinert med andre aktører, mens

med samvirkesenteret var det stor signifikant forskjell i positiv retning for begge disse. CIM ble av en respondent trukket fram som et godt hjelpemiddel i denne sammenhengen: «*CIM fungerte som et ypperlig informasjonsdelingsverktøy. Hadde håpet verktøyet ble brukt mer proaktivt dog, og ikke bare til reaktiv loggføring*».



Figur 21: Oversikt over hva andre aktører planlegger og iverksetter (Venstre: stor signifikant forskjell – Høyre: stor signifikant forskjell).

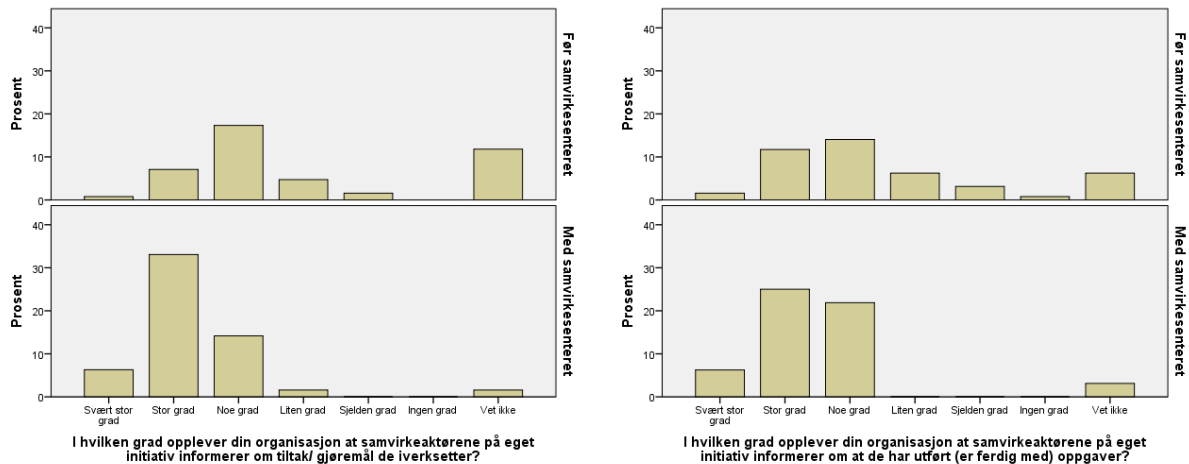
Med samvirkesenteret informerte samvirkeaktørene i større grad om tiltak og aksjoner som gjennomføres, enn til vanlig uten samvirkesenteret (figur 22). Flesteparten var enig i at de med samvirkesenteret informerte andre aktører tilstrekkelig ofte om hvilke tiltak de planla å iverksette, der forskjellen er signifikant moderat/stor sammenlignet med uten samvirkesenteret. På spørsmål om at organisasjonene gjennomførte aksjoner uten å informere andre aktører på forhånd var det imidlertid ingen signifikant forskjell, selv om en større andel ser ut til å være uenig i dette med samvirkesenteret enn uten. Denne mangelen på signifikant forskjell kan henge sammen med behovet for å informere andre samvirkeaktører: «*Vår organisasjon utførte mange oppgaver som ikke trengte å involvere samvirkeorganisasjonen. Regner med at dette er likt for andre også*» ble kommentert av en respondent.



Figur 22: Informering om tiltak og aksjoner som gjennomføres (Venstre: moderat/stor signifikant forskjell – Høyre: ikke signifikant forskjell).

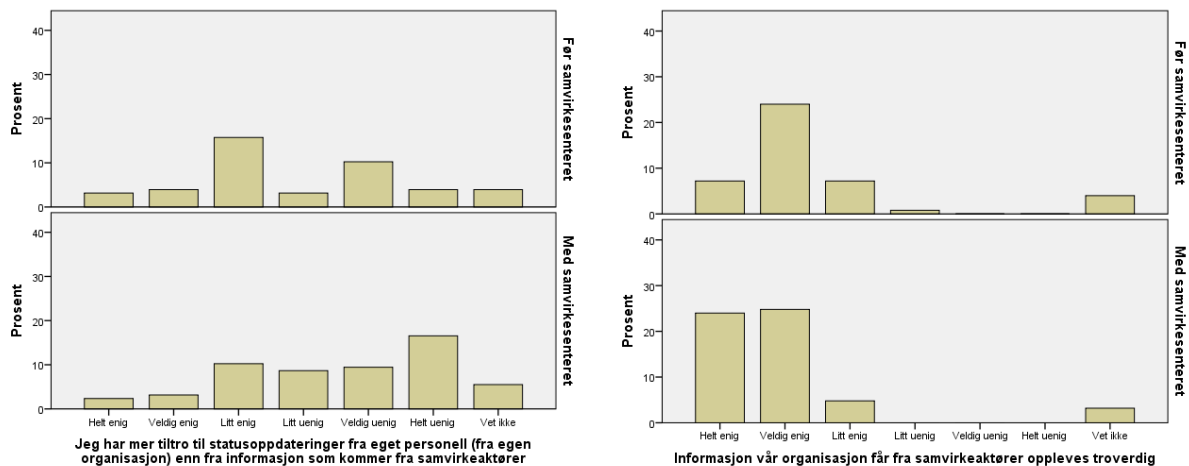
### 5.2.3 Kommunikasjon og informasjonsutveksling

Med samvirkesenteret informerte samvirkeaktørene i betydelig større grad andre aktører om tiltak/gjøre mål de iverksetter og oppgaver de har utført/ er ferdig med (figur 23). «Aktørene tok selvstendig initiativ, og også initiativ til å få opp informasjon i plenum» ble kommentert av en respondent. Både i opplevelsen av at samvirkeaktørene på eget initiativ informerte om tiltak/gjøre mål de iverksetter og i opplevelsen av at aktørene informerte om oppgaver de hadde utført var det stor signifikant i positiv retning sammenlignet med til vanlig uten samvirkesenteret.



Figur 23: Informering av andre aktører på eget initiativ (Venstre: stor signifikant forskjell – Høyre: moderat/stor signifikant forskjell).

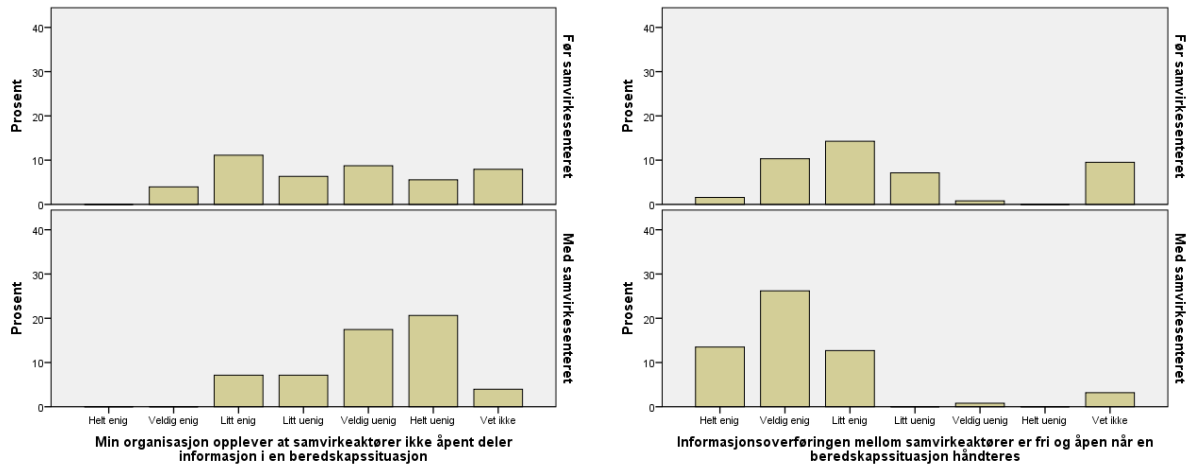
Tiltroen til informasjon og statusoppdateringer fra andre samvirkeaktører var noe høyere med samvirkesenteret enn til vanlig uten (figur 24). Normalt uten samvirkesenteret er samvirkeaktørene forholdsvis nøytral i påstanden om at de har mer tiltro til statusoppdateringer fra eget personell fra egen organisasjon enn fra informasjon som kommer fra andre aktører. Med samvirkesenteret er det derimot noen flere som er uenig i påstanden enn enig, der det er en moderat signifikant forskjell i favør av samvirkesenteret. Samtidig, for påstanden om at informasjonen som samvirkeaktørene får fra andre aktører oppleves som troverdig, er flesteparten veldig enig i dette uten samvirkesenteret og noe mer enig med samvirkesenteret (også her moderat signifikant forskjell i favør av samvirkesenteret). En respondent kommenterte: «Informasjonen var troverdig, og samtidig mulig å kontrollere opp mot andre aktørers informasjon».



Figur 24: Tiltro til informasjon og statusoppdateringer fra aktører (Venstre: moderat signifikant forskjell – Høyre: moderat signifikant forskjell).

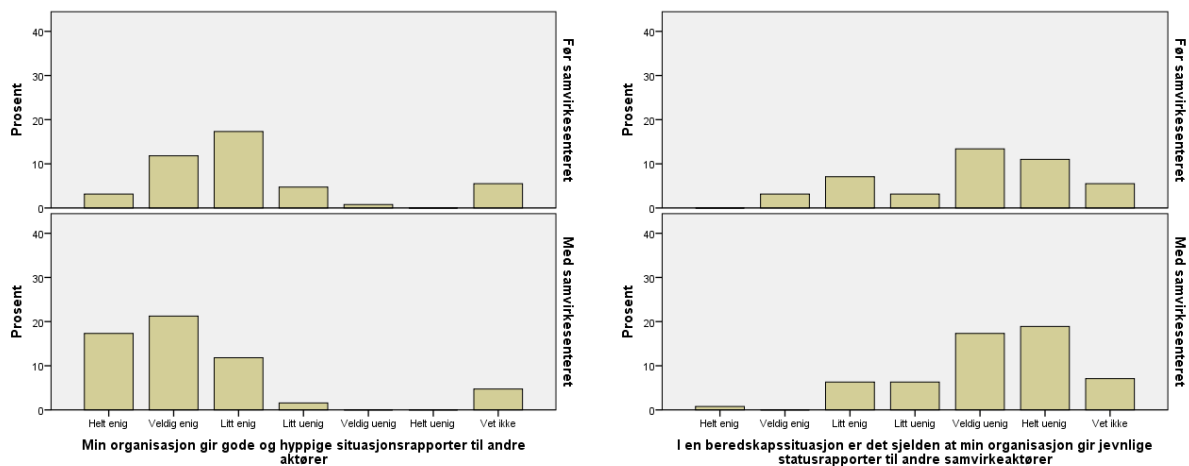


Med samvirkesenteret ble informasjon mye mer åpent delt mellom samvirkeaktørene sammenlignet med vanlig praksis uten samvirkesenteret (figur 25). Til vanlig uten samvirkesenteret var det en viss variasjon i opplevelsen av at samvirkeaktørene ikke åpent deler informasjon under beredskapssituasjoner, mens med samvirkesenteret var flesteparten uenig i dette. Flesteparten var også enig i at informasjonsoverføringen mellom samvirkeaktørene var fri og åpen ved håndtering av hendelser med samvirkesenteret, sammenlignet med til vanlig uten samvirkesenteret der de fleste bare var noe enig i dette. Den åpne delingen av informasjon gikk imidlertid ikke på bekostning av taushetsplikten til den enkelte samvirkeaktør: «Det var velvillig deling av informasjon som ikke var taushetsbelagt» ble poengtert av en respondent.



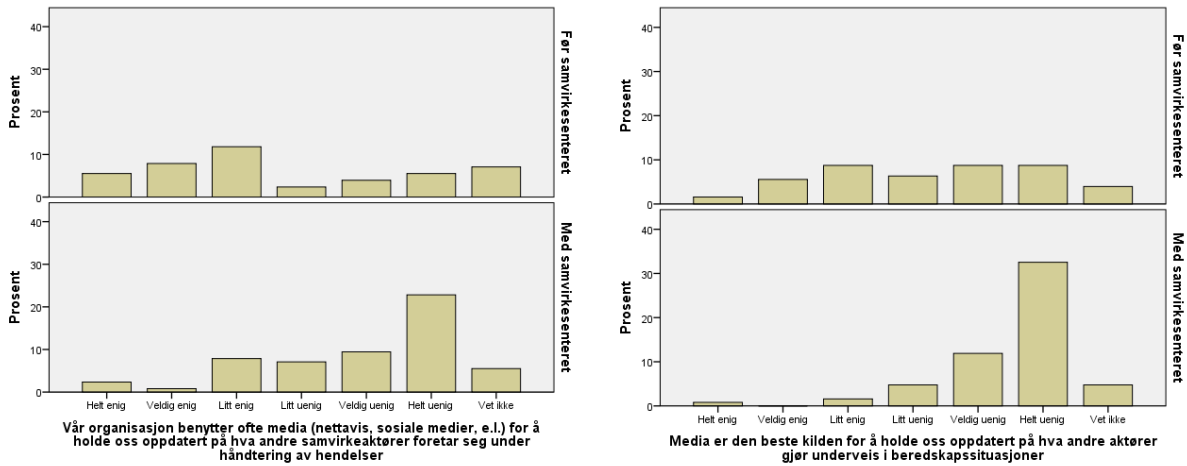
Figur 25: Åpen deling av informasjon (Venstre: stor signifikant forskjell – Høyre: stor signifikant forskjell).

Det er ikke mulig å si med sikkerhet at hyppigheten på situasjonsrapporter var bedre med samvirkesenteret enn uten (figur 26). Flesteparten av samvirkeaktørene var enig i at de med samvirkesenteret ga gode og hyppige situasjonsrapporter til andre aktører, noe som utgjorde en stor signifikant forskjell i positiv retning sammenlignet med vanlig praksis uten samvirkesenteret. På den andre siden, både med og uten samvirkesenteret var de fleste var uenig i påstanden om at de sjelden gir jevnlig statusrapporter til andre aktører (der det ikke er noen signifikant forskjell). Dette kan tilsa at hyppigheten på situasjonsrapporter i utgangspunktet er god, og muligens var noe bedre med samvirkesenteret. En respondent kommenterte: «Det ble jevnlig holdt felles situasjonsoppdateringer, og samtidig var det direkte kommunikasjon mellom aktørene som et supplement».



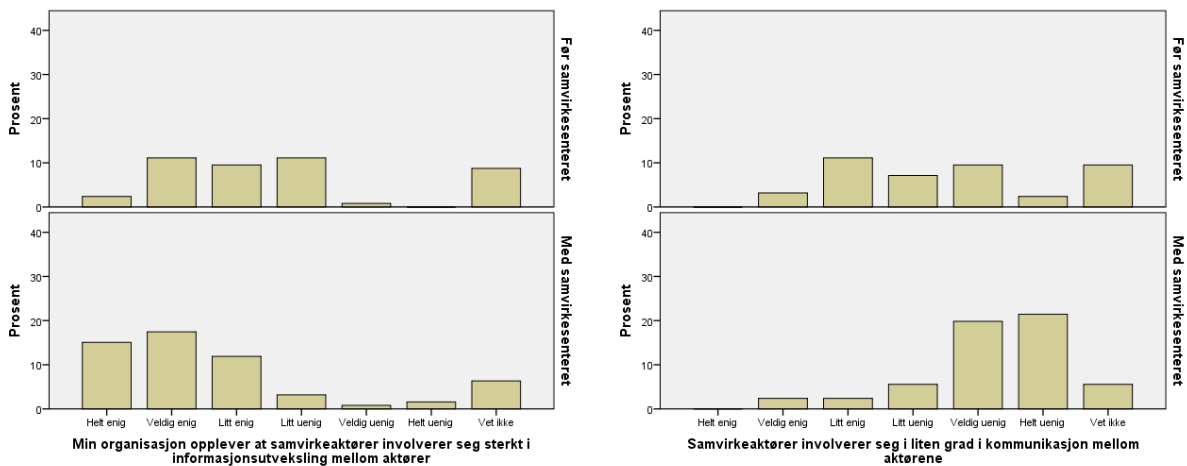
Figur 26: Hyppighet på situasjonsrapporter (Venstre: stor signifikant forskjell – Høyre: ikke signifikant forskjell).

Bruk av media til å holde seg oppdatert på hva andre samvirkeaktører foretar seg var betydelig mindre med samvirkesenteret enn uten (figur 27). Til vanlig uten samvirkesenteret var det stor variasjon i hvilken grad samvirkeaktørene brukte media (nettavis, sosiale medier, e.l.) for å holde seg oppdatert på hva andre aktører foretar seg og om hvorvidt de anså media som den beste kilden for informasjon om hva samvirkeaktørene gjør underveis i beredskapssituasjoner. Med samvirkesenteret var imidlertid flestparten både uenig i at de bruke media for å oppdatere seg på andre aktører og uenig i at media var den beste informasjonskilden. «Den beste informasjonen kom fra samvirkesenteret» og «Samvirkesenteret hadde den beste oversikten til enhver tid» ble kommentert av respondentene.



Figur 27: Bruk av media for å holde seg oppdatert på hva andre aktører foretar seg (Venstre: stor signifikant forskjell – Høyre: stor signifikant forskjell).

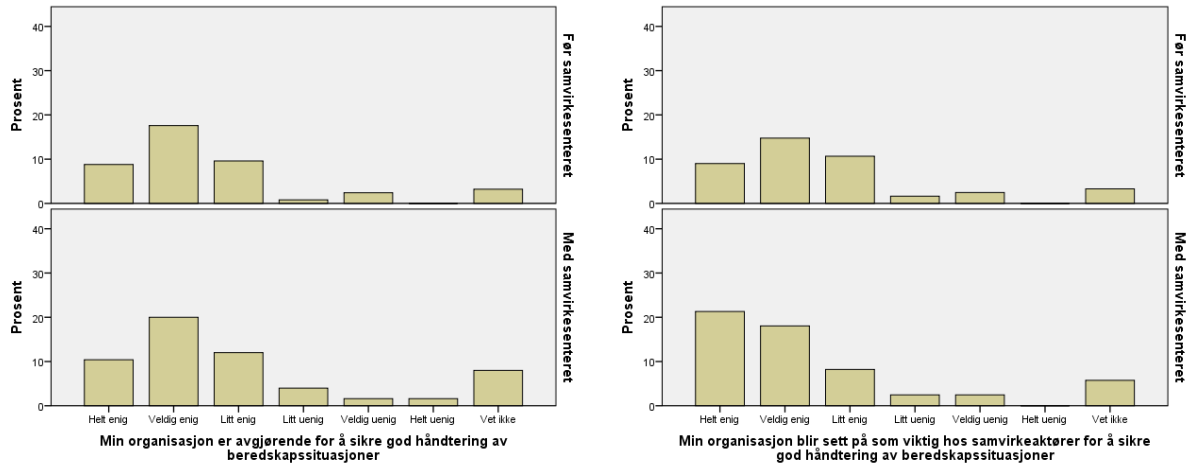
Samvirkeaktørene involverte seg mye mer i kommunikasjon og informasjonsutveksling med samvirkesenteret enn til vanlig uten (figur 28). Uten samvirkesenteret var det stor variasjon både i opplevelsen av involvering i informasjonsutveksling mellom aktører og i graden av kommunikasjon, mens med samvirkesenteret var dette betydelig bedre med henholdsvis moderat signifikant forskjell og stor signifikant forskjell i positiv retning.



Figur 28: Involvering i informasjonsutveksling (Venstre: moderat signifikant forskjell – Høyre: stor signifikant forskjell).

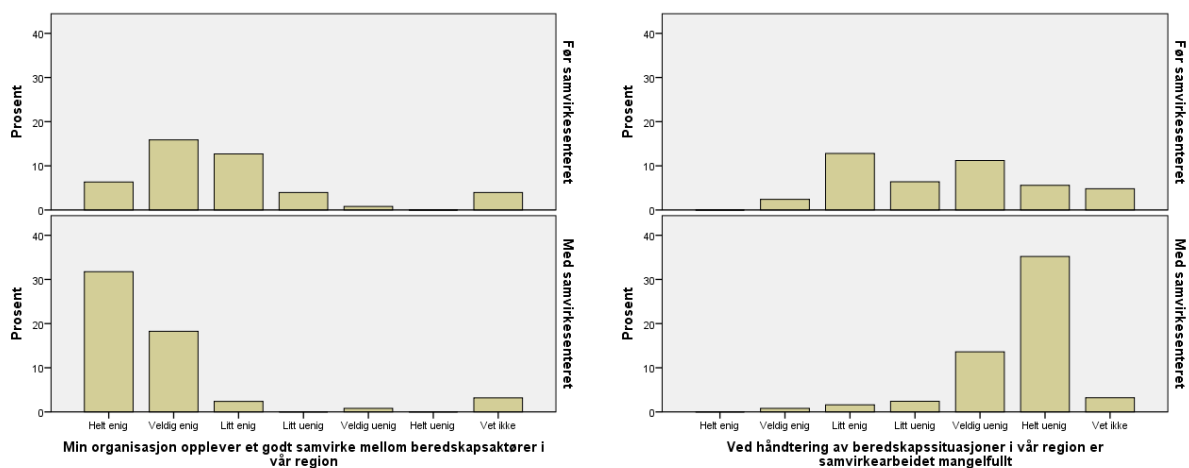
### 5.2.4 Fellesfølelse

Aktørenes opplevelse av å være viktig for samvirke og håndtering av beredskapssituasjoner var høy både før og med samvirkesenteret (figur 29). Det var ingen signifikant forskjell verken i hvor avgjørende for god håndtering av beredskapssituasjoner den enkelte samvirkeaktør anså seg selv eller i hvor viktig aktørene ble sett på av de andre samvirkeaktørene. «*Alle ble sett som likeverdige*» og «*De ulike aktørene ble sett på som viktige støttespillere*» ble kommentert av respondentene.



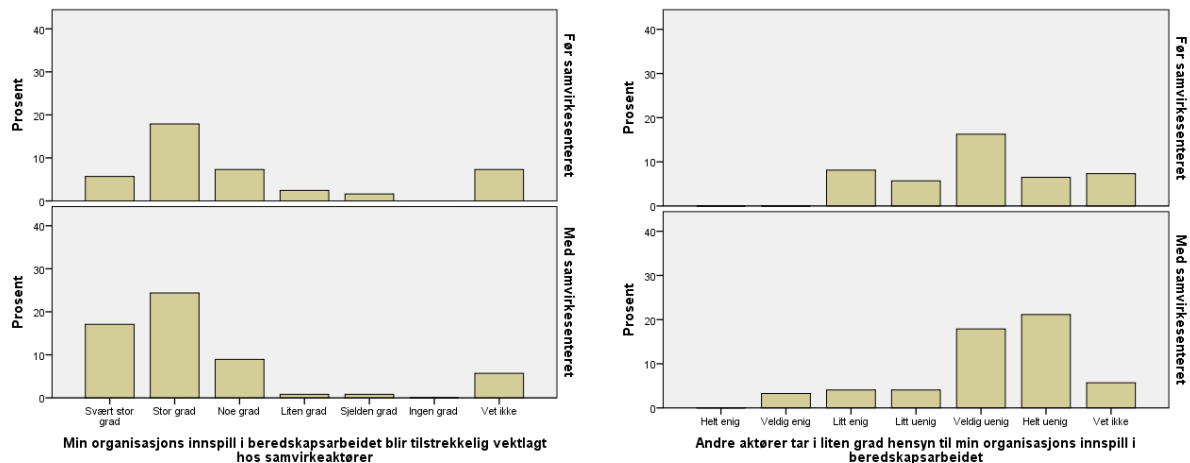
Figur 29: Opplevelse av viktighet for samvirke og håndtering av beredskapssituasjoner (Venstre: ikke signifikant forskjell – Høyre: ikke signifikant forskjell).

Godheten på samvirke i regionen opplevdes betydelig bedre med samvirkesenteret, sammenlignet med til vanlig da samvirkeaktørene sitter hver for seg (figur 30). Uten samvirkesenteret var det noe variasjon i hvor godt aktørene opplevde samvirkearbeidet. Med samvirkesentere var imidlertid flesteparten enig i at samvirke var godt mellom aktørene i regionen, og uenig i at samvirkearbeidet var mangelfullt ved håndtering av beredskapssituasjoner. Det ble i denne sammenhengen kommentert av respondentene at «*Det var et svært godt samvirke både i planleggingen og under Sykkel-VM*» og at «*Samvirkesenteret hadde en helt sentral rolle under Sykkel-VM*».



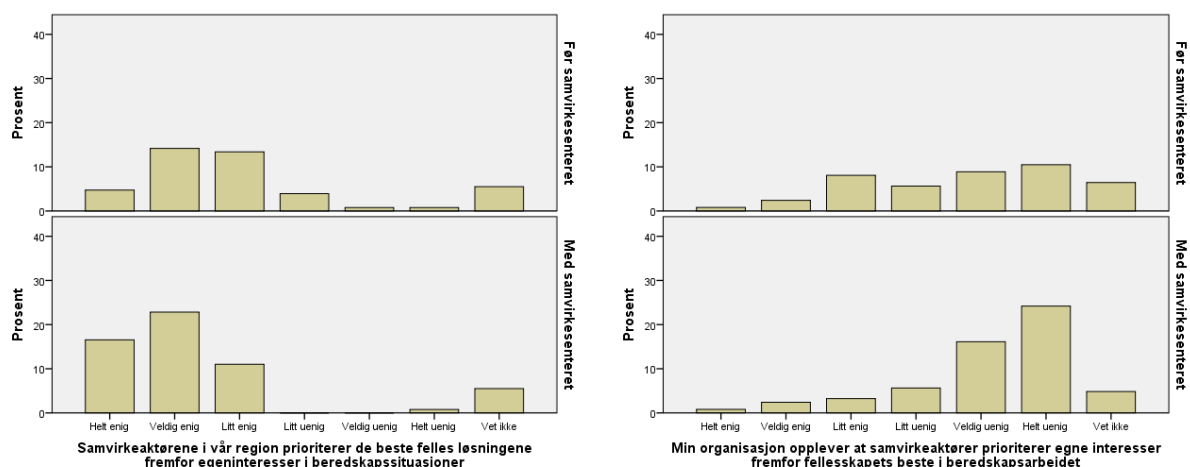
Figur 30: Opplevelse av godheten på samvirket (Venstre: stor signifikant forskjell – Høyre: stor signifikant forskjell).

Aktørenes opplevelse av at deres innspill blir vektlagt hos de andre samvirkeaktørene var god både med og uten samvirkesenteret (figur 31). «Det var stor åpenhet for å høre på relevante innspill» ble kommentert av en respondent. Flesteparten var enig i at deres organisasjons innspill i beredskapsarbeidet blir tilstrekkelig vektlagt hos andre, med en moderat signifikant forskjell i favør av samvirkesenteret. Flesteparten var også uenig i at andre aktører i liten grad tar hensyn til deres organisasjons innspill. Her var det ingen signifikant forskjell, men andelen som var veldig uenig og helt uenig var noe større med samvirkesenteret enn uten.



Figur 31: Vektlegging av innspill i beredskapsarbeidet (Venstre: moderat signifikant forskjell – Høyre: ikke signifikant forskjell).

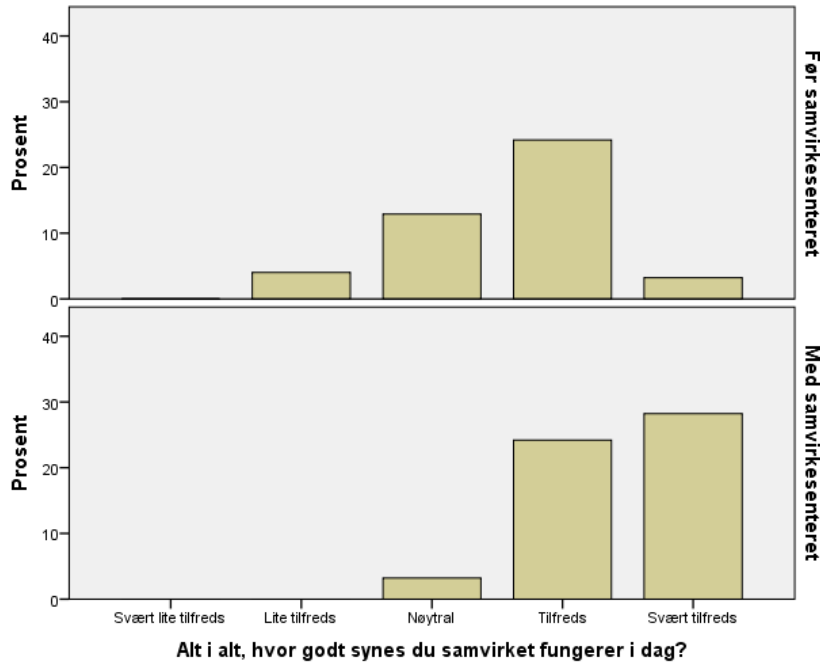
Med samvirkesenteret prioriterte samvirkeaktørene i større grad den beste felles løsningen (figur 32). På spørsmålet om at organisasjoner til vanlig uten samvirkesenteret opplever at samvirkeaktører prioriterer egne interesser fremfor fellesskapets beste i beredskapsarbeidet var ikke alle unisont uenig i denne påstanden. Med samvirkesenteret var imidlertid flesteparten uenig i dette, med moderat signifikant forskjell i retning av prioritering av fellesskapets beste. Tilsvarende var flesteparten enig i at de beste felles løsningene ble prioritert fremfor egeninteresser med samvirkesenteret, også her moderat/stor signifikant forskjell i favør av samvirkesenteret. Et par av respondentene kommenterte at «Fellesskapets beste var hele tiden en relevant og viktig vurdering» og «Det var liten uenighet knyttet til håndteringen, og det ble tenkt på de andre aktørenes behov».



Figur 32: Prioritering av beste felles løsninger (Venstre: moderat/stor signifikant forskjell – Høyre: moderat signifikant forskjell).

### 5.2.5 Samvirke samlet sett

Samlet sett ble samvirke vurdert til å fungere betydelig bedre med samvirkesenteret enn til vanlig uten et slikt senter (figur 33). På spørsmål om hvor godt samvirke fungerer alt i alt var flesteparten tilfreds eller nøytral før samvirkesenteret, mens med samvirkesenteret var flesteparten tilfreds eller svært tilfreds. Her var det stor signifikant forskjell i favør av samvirkesenteret.



Figur 33: Hvor godt samvirket fungerer alt i alt (stor signifikant forskjell).

I tillegg til spørsmålene med rangordnede svaralternativer ble det avslutningsvis stilt åpne spørsmål både om hva som fungerte bra med samvirkesenteret og hva som fungerte mindre bra/var utfordrende. Respondentenes svar på disse spørsmålene gjengis i sin helhet.

Svarene på spørsmålet om hva som fungerte bra var som følger:

- At alle bidro med informasjon og koordinasjon når episoder som krevde oppfølging skjedde; At vi veldig tidlig fikk melding om episoder som hadde skjedd og som kunne utvikle seg og skape større ringvirkninger; At vi i en tidlig fase av hendelsesforløpet kunne iverksette hensiktsmessige tiltak, med tilpassede ressurser, for å begrense konsekvensene; At aktører kunne snakke ansikt til ansikt med hverandre og dermed skape bedre felles forståelse mellom aktørene.
- Effektiviteten i det å oppdage episoder og hendelser; Effektiviteten i det å se omfanget av episodene/hendelsene; Effektiviteten i det å løse episodene/hendelsene før de fikk utvikle seg til noe større.
- Informasjonsdeling og hurtig iverksetting av korrigerende tiltak.
- Hadde ikke samme erfaring som aktørene da vi kun arbeidet med å holde samvirkekart oppdatert. Men min erfaring som samvirkekartkoordinator var overlag at aktørene var flinke til å samarbeide med hverandre, og informere hverandre om utviklingen i de saker som kom opp.
- Konseptet og alt forarbeidet gjorde at aktivitetene i senteret under VM fungerte veldig bra.
- Stor transparens, fin og åpen informasjonsutveksling, god arbeidsdeling.
- Det tok kort tid før felles forståelse var oppnådd. Og det tok tilsvarende kort tid å få riktig organisasjon(er) på banen.
- Raske avklaringer mellom aktørene førte til raske tiltak. God representasjon fra viktige samfunnsaktører.

- Kort vei til samarbeidspartnerne. Fikk oversikt over situasjonene veldig kjapt og kunne planlegge deretter. Var mulig å informere egen organisasjon om situasjonsutvikling fortløpende. Fikk bistand fra andre aktører i senteret når det var behov for det. Ble møtt med respekt fra samtlige aktører.
- Veldig godt samarbeid. Løste oppgaver før de ble ett problem.
- Blålysetatene fungerte sammen med veiaktørene, men ellers var det for mange arbeidsløse aktører tilstede.
- Særlig bra samarbeid mellom Skyss, Politi, SVV, Bergen Kommune. Dette gav gode løsninger for de som benyttet vegene.
- Stor velvilje blant aktørene til å dele informasjon og treffe gode beslutninger; God og avslappet atmosfære; God kompetanse blant aktørene; God ledelse av samvirkesenteret; Hurtig og effektiv problemløsning.
- Samhandling, felles forståelse, god kommunikasjon ved alle hendelser.
- Fikk god oversikt over hvem som hadde viktige roller for at samspillet mellom de viktige samfunnsaktørene skulle fungere. Veldig positivt!
- God "bordsammensetting", de som var plassert sammen hadde god nytte av hverandres kunnskaper og erfaringer.
- Et privilegium å ha fått delta, opplevelsen av å være med på noe som var nyttig og viktig for byen vår denne spesielle uken.
- God ledelse og struktur i senteret, veldig god og inkluderende stemning.
- Samvirke mellom aktørene. Det var ikke de helt store situasjonene som samvirkesenteret fikk å jobbe med (heldigvis).
- Kommunikasjonen mellom de forskjellige aktørene. Det var åpenhet og en inkluderende tilnærming mellom de ulike representantene/aktørene.
- "Arbeidsordre" ble utført på rekordfart. Ting som normalt sett tar dager eller uker, ble løst og ferdigstilt på timer.
- Flyten i rommet var bra, samarbeidet mellom de ulike aktører/etater fungerte bra. utfordringer ble løst fort og effektivt.
- At samfunnsaktører som normalt ikke er i dialog i særlig grad kunne snakke sammen og løse oppgaver på minutter og i samme rom
- Vil spesielt fremheve nærhet til SVV / VTS og Bymiljøetat (trafikkbord) og direkte kommunikasjon med Politiet. Rask informasjon om oppståtte hendelser, iverksatte tiltak og vurdering av løsningsforslag.
- Samvirket mellom de ulike aktørene fungerte over all forventning under sykkel VM.
- Godt samarbeid på tvers av enheter. Feil og utfordringer som oppsto ble løst mye kjappere enn vanlig.
- Rask informasjonsutveksling mellom ulike etater.
- Aktørene klarte å jobbe seg inn i en felles forståelse og tok i stor grad felles ansvar for situasjoner som oppsto.
- Jeg syns det var profesjonelt planlagt og gjennomført, samarbeidet i samvirket var veldig godt. Informasjonsmøter på forhånd var viktig, særlig siste møte Hovedsamling 2017 Sikkerhet og Beredskap, med presentasjon av de ulike gruppene bidro til rolige og fokuserte samvirkeaktører.
- Å være aktør i Samvirkesenteret er en god erfaring å ta med seg i det videre beredskapsarbeidet. Det etableres kontakter og nettverk som er nyttige i ettertid. Positivt med erfaringsutveksling på tvers av fagområder. Enkelt å kommunisere med samarbeidspartnere og finne løsninger når man er etablert i et felles samvirkesenter.
- Lett tilgang til aktuelle samarbeidsaktører for å takle og løse situasjoner som oppsto og et godt fellesskap i rommet.
- Informasjonsflyten.

- Rask tilgang til de andre aktørene, samt godt samarbeid og rask veg til felles situasjonsforståelse.
- Det å sitte i samme rom. Korte "beslutningsveier".
- Syntes det aller meste fungerte slik det var tenkt på forhånd for vår organisasjon og følte vi bidro gjennom samvirkesenteret til at det som oppstod ble løst på en god måte.
- Godt lagspill - løsningsorienterte - fin læring.
- Positivt at så mange aktører er samlet. Korte informasjonsveier. De organisasjonene som ikke har dette innunder huden fikk hjelp til det.
- Bli kjent med andre organisasjoner, få rask tilgang til informasjon om hendelser som kan ha betydning for egen drift - noe som ga mulighet til å forhindre driftsutfordringer eller håndtere utfordringer tidlig.
- Fantastisk inspirerende å oppleve at hendelser ble håndtert så koordinert, raskt og effektivt.
- Opplevs meningsfullt å raskt dele informasjon fra egen organisasjon som kan ha betydning for andre aktører.
- Tilgang til en rekke kilder og hjelpemidler var nyttig for å skape god situasjonsforståelse, inkl. samvirkekart.
- Faggruppen fungerte fint sammen - godt samarbeid.
- Synes statusmøtene og øvrige rutiner var gode å ha.
- God dokumentasjon i form av samvirkeplan med vedlegg.
- Logistikk (teknisk, ikt) og forsyning fungerte glimrende.
- Varsling av pågående hendelser var god, oppdatering av status på hendelser var også tydelig og bra.
- Nettverksbygging - positivt.
- Felles øving i forkant.
- Finnes det ikke større smil som jeg kan trykke på?
- Samvirkesenteret, og kulturen som hersket der, var energigivende og bar preg av å være faglig meget sterk. Alle etater stolte på hverandres spisskompetanse, og ikke en eneste gang opplevdes "fighter" om hvem sin mayday det var. Spesielt motiverende var det å ha et så engasjert politi/kommune knyttet til trafikkavvikling og sikring.
- God ledelse, alle bidro til å finne gode løsninger. Svært godt læringsutbytte.
- Samarbeide godt på tvers av tjenestene, ha et felles mål og vise respekt for hverandre.
- Alle parter/ressurser var samlet under en felles ledelse. Alle aktørene hadde god oversikt over egen organisasjon.
- Kontaktflater med andre aktører på plass dersom(når) behovet oppstår. Deltakerne på senteret opplevdes som sentrale/nøkkelpersoner, som hadde kjennskap og kontaktflate i egen organisasjon til å rute henvendelser riktig. Mye ble også avklart direkte.
- Status møter. Gode samvirkeledere.
- Under en lang prosess i forkant av S-VM hadde samvirkeledelsene store problemer med å ta innover seg at nødetatene ikke kunne formidle alt det de bedrev ut i det åpne rom, grunnet taust belagte operasjoner. Dette var en kamp til siste sekund. Under dagene i Samvirkesentere respekterte de dette på en meget positiv måte. Dermed ble samarbeider mellom nødetatene og samvirke ledelsen gjennomført på glimrende vis. Meget bra.
- At vi kunne snakke med andre beredskapsaktører og ikke fikk problemer med å få kontakt med dem fungerte veldig bra. At vi var samlet på samme sted hadde avgjørende betydning for at vår innsats på Samvirkesenteret ble vellykket.
- Fungerte meget bra i forhold til koordinering, informasjonsdeling, statusbilde og hendelsesforløp som kunne formidles hensiktsmessig og tidlig i egen linje. Gode og hurtige løsninger på oppdukkende (små) hendelser.

- Godt samarbeid mellom aktørene vi hadde samarbeid med, spesielt den tette kommunikasjonen med politiet var god og viktig. Jeg følte det var stort fokus på å finne gode løsninger.
- Direkte kontakt med aktørene; Riktig nivå i beslutning/kunnskapsnivå i hvert enkelt ledd hos aktørene i samvirkesenteret; Hurtig felles situasjonsforståelse; Hendelser ble løst før det ble et oppdrag; Samvirkesenteret "løste" en del oppdrag for operasjonssentralen på lavest mulig nivå - tidsbesparelse for operasjonssentraler; Ga oversikt over ressurs tilgjengeligheten blant andre aktører; Ga oversikt over hvordan arrangementet utviklet seg. Daglig informasjon om arrangementet og hendelser som ellers er vanskelig å få innblikk i.
- Svært nyttig til å informere eget personell om hendelser som kan påvirke drift eller informere om hendelser som krever øyne spredd utover steder med større folkemengder. Dette være seg for eksempel savnede personer eller ettersøkte.
- God struktur - aktører tenkte beredskap sammen - god kommunikasjon og hendelser ble løst raskt. PGA kort vei til aktører; Lærerikt og det var veldig gøy; Fra fotballen følte jeg at vi var på en treningsleir.
- Godt gjennomført arrangement; Sentrale aktører samlet på et sted - kort vei til beslutningsstøtte. God tilgjengelighet og åpen linje inn til sentrale aktører.
- Enkel kommunikasjon mellom aktørene ved behov og man ble lett kjent med hvordan andre aktører arbeider og hva de gjør.
- Det var for få og for små hendelser som gjorde det nødvendig å arbeide utenfor de normalt fungerende kommandolinjene.

Av det som var mindre bra ble i hovedsak høyt støynivå, forstyrrelser fra besøkende, manglende loggføring, lite hensiktsmessig loggføringssystem, unødvendig mange aktører/deltakere tilstede og tidvis fungering som nødsentral/kommandosentral nevnt som negativt. Samtlige svar på spørsmålet om hva som fungerte mindre bra var som følger:

- Støynivået i samvirkesenteret var tidvis noe høyt.
- Gråsonene som oppstod og som utfordret prinsippet om kun å være en beslutningsstøtte og ikke en kommandosentral var utfordrende. Det var hendelser som ble håndtert direkte fra samvirkesenteret.
- Intet spesielt, men alt kan alltid forbedres.
- Noen av personene var uvant med å sitte på beredskap og var litt fraværende enkelte ganger. Dette kunne føre til litt mye snakk.
- Dypere forståelse for hva de ulike aktørene driver med og kan bistå med manglet, men ville ha kommet naturlig dersom senteret var i drift over tid.
- Samvirkesenteret manglet en egen kommunikasjonskanal ut mot innbyggere og media.
- En del aktører kunne nok logget mer i CIM, slik at det var mulig å holde seg oppdatert ved å lese loggen. Dette ble likevel avhjulpet av at stab logget en del for spesielt nødetatene, samtidig som f.eks. Bymiljøetaten tok ansvar for å logge i de situasjonene de samarbeidet med nødetatene.
- Bordet med blålysaktørene sammen med vei og representanten fra UCI var bra, resten burde ikke vært der. For mange arbeidsløse aktører som kunne blitt kontaktet via tlf. etter behov (som det var lite av).
- Vanskelig å dele info med andre aktørene pga. mye er taushetsbelagt.
- Stenging og åpning av løypene; Samvirket med arrangør kunne tidvis vært bedre; Tidvis utfordrende å koordinere ulike aktører, spesielt ved stenging og åpning av løypene; Manglende ressurser hos arrangør var tidvis utfordrende for øvrige aktørers drift; Noe uklare ansvarsforhold mellom de ulike aktører.
- Ingen spesielle ting å sette fingeren på.
- Har vel ingen negative tilbakemeldinger. Synes det var givende og utfordrende å få være med som representant for Nokas i Samvirkesenteret. Håper at samfunnet vil kunne benytte seg av denne form for samarbeid også i fremtiden.



- Enkelte etater/aktører delte veldig lite informasjon ved statusmøter; Informasjon kan bety noe fra andre aktører/etater "lengre nede i veien" som man kanskje ikke tenker på der og da; Politiet var tause om mye, mye måtte man lese om i avisen mens ting pågikk; Dette opplevde jeg som personavhengig. Noen delte noe mens andre ingenting.
- Koordinering og samordning mellom ulike aktører knyttet åpning/stenging av trasé. Kommunikasjon med arrangør/Bergen2017 var til tider vanskelig. Crowd-management var viktig for vår virksomhet, og kommunikasjon, samordning og fleksibilitet her burde vært bedre.
- Støynivået var litt for høyt til tider, spesielt i forbindelse med vaktskifte.
- Veldig mange å forholde seg til. Samvirkesenteret kunne vært noe mindre.
- Kunne ønske enda tettere samarbeid med arrangør av SVM.
- Det ble litt mye venting og rolige perioder.
- Rolleforståelse siden dette var relativt nytt.
- Når det ble hektisk, var det i noen tilfeller utfordrende å få tilbake informasjon for å sette i verk tiltak i egen organisasjon.
- Fikk ikke være med på forarbeidet. Røde Kors og de andre medlemmene i FORF-familien fikk veldig sprikende forespørsler og de kom seint.
- Noen aktører i Samvirkesenteret agerte som myndighet til "nødsentral", noe som ble ignorert.
- Noen akutt situasjoner blant publikum ble forsinket, da det ble rapportert gjennom Samvirkesenteret, i stedet for direkte til AMK.
- Hadde det oppstått en stor akutt hendelse, ville Samvirkesenteret KUNNE blitt et forstyrrende ledd istedenfor hjelp, da deler av deltakerne hadde en forståelse av myndighet som ikke er reell. Dette var Redningsledelsen v/Politimester i forkant observant på kunne bli et scenarie.
- All besøk utenom besøks tidspunktene av VIP-personer og journalister.
- Mer proaktiv loggføring neste gang, og ikke så stort fokus på reaktiv loggføring (med andre ord, pirk).
- Det fungerte veldig godt.
- Noe overbemannet innen mitt virkeområde (vedlikehold og tilgjengeliggjøring av kartdata).
- Støyen i rommet var slitsom.
- Det ble mye utstyr og folk på lite område, slik at både lydnivå og luftkvalitet/temperatur kunne være utfordrende.
- Siste status møte for kvelden, kunne vært avvirket tidligere; Nød etatene kunne delt informasjon på en bedre måte.
- Referere til spørsmål over.. dette ble landet i siste sekund, så for vår del var der ikke noe som ikke fungerte bra under dagene i samvirkesentere.
- Kartsystemet hadde mangler, gater manglet; Jeg synes også det var tungvint at vi ikke kunne legge inn status for en sak i samme element/statusoppdatering som den startet med i CIM. Dette gjorde at vi alltid måtte huske å bruke nøyaktig samme navn på en hendelse for å vise at vi hadde ny status i saken. På den måten fikk vi flere statusoppdateringer i CIM som refererte til samme sak.
- CIM var tungt å jobbe med og gav ikke fullstendig oversikt over hendelsen.
- Mer informasjon kunne blitt delt på CIM. Heller for mye enn for lite. For eksempel opptelling av hvor mange som befant seg i et satt område til enhver tid var nyttig informasjon, men denne infoen kom ikke før siste dagen (så vidt meg bekjent).
- Noen ganger lite å gjøre.
- CIM gav liten gevinst for vår del og ble brukt pga. plikt og ikke behov.
- Det knytter seg noen utfordringer til Samvirkesenterets valgte organisering ift. arrangør lokalisering dersom hendelsene hadde hatt annen alvorlighetsgrad enn de som ble registrert under arrangementet. Etter respondentens syn ville den fysiske avstanden medført unødvendig og uheldig avstand som trolig ville bidratt til forringet situasjonsforståelse, forsinkelser mht. beslutningsstøtte

og trolig også følelse av isolasjon for arrangørens KO. Under arrangementets normaldrift, der arrangør fulgte sikkerhetsplanen, var valgt organisering tilfredsstillende og de mange oppdragene løst fortløpende på en god måte. Men, og i tråd med tidligere læring, anbefalinger og erfaringsoverføring for store og åpne arrangementer både fra tidligere VM, senest Richmond og Bergen, er hovedutfordringen ved en slik organisering avstanden og tidstapet som oppstår når hendelser nærmer seg rødt eller blir røde. Til tross for at Samvirkesenteret ikke skulle ha operativ kontroll (kun beslutningsstøtte), viste det seg ofte at aktørene fikk grader av operativ atferd eller tilnærming - spesielt i egen linje. Arrangør hadde liaison i Samvirkesenteret, men omfanget av informasjon gjorde det tidvis uoversiktlig for disse å vite hva som skulle formidles videre når ulike hendelser ble innrapportert i senteret. Dette medførte forsinkelser og noen misforståelser. Både UCI og arrangørene fra neste års VM i Innsbruck stilte spørsmål ved denne type organisering hvor arrangør ikke var en fullintegret (i det minste samlokalisert) del av Samvirkesenteret. Dette understøttes også av klare anbefalinger fra tidligere store, åpne og bynære arrangementer mht. organisering, kommando og kontroll for samarbeidet med lokale myndigheter.

Oppsummering og anbefalinger fra Bergen kommunes egen evaluering av Sykkel-VM og samvirkesenteret er gjengitt i vedlegg B.

## 6 Diskusjon

Samlokalisering av aktører i samvirkesenteret ga et klart bedre samvirke enn ved lokalisering av aktørene fysisk atskilt fra hverandre. Innenfor alle faktorene som ifølge Eriksen (2017) er avgjørende for å oppnå effektive team var det en betydelig forbedring fra normaltilstanden før Sykkel-VM til under Sykkel-VM med bruk av samvirkesenteret. Hvilke av disse faktorene som er mest avgjørende er ikke entydig i litteraturen. Det kan likevel argumenteres for at kommunikasjon er en av de viktigste faktorene, da etablering og opprettholdelse av felles situasjonsbevissthet, beslutningstaking i fellesskap og koordinering blant flere involverte forutsetter at det kommuniseres godt mellom dem det gjelder. Korte kommunikasjonslinjer og hurtig deling av informasjon ble poengtert eksplisitt av flere av samvirkesenterets deltakere som noe som var spesielt positivt med senteret. Dette kan være en av hovedgrunnene til at både situasjonsforståelse, beslutningstaking og koordinering var markant bedre med samvirkesenteret enn til vanlig uten. Det eneste området som imidlertid skiller seg ut ved ikke å være signifikant bedre var aktørenes opplevelse av å være viktig for samvirke og håndtering av hendelser. Mangelen på forbedring på dette området må imidlertid ikke forstås som negativt for samvirkesenteret – aktørenes opplevelsen av å være betydningsfull var høy også fra før av uten samvirkesenteres, noe som gjør det vanskelig å oppnå en signifikant forbedring.

Samvirkesenteret bidro til at det var et reelt samvirke mellom de ulike aktørene. Vanlige utfordringer ved håndtering av hendelser, som at det meste av kommunikasjon og informasjonsutveksling foregår internt i organisasjoner (Rimstad et al., 2014) og at fullverdig samvirke sjelden forekommer før det er tvingende nødvendig (Andersson et al., 2014; Berlin & Carlström, 2008), var ikke et problem under Sykkel-VM. I Samvirkesenteret var det god kommunikasjon mellom de ulike organisasjonene, og informasjon ble delt hurtig og uoppfordret mellom aktørene som var tilstede. Det var heller ikke oppståtte behov under håndteringen av hendelser som utløste kontakt og samarbeid mellom aktørene. Informasjon som tilkom den enkelte aktør ble mer eller mindre umiddelbart gjort tilgjengelig for de andre aktørene hvis dette ble ansett til å kunne være av relevans for andre. Også ved håndtering av hendelsene som inntraff var det primært tilgjengelige ressurser samlet sett og de faktiske behovene i hendelsen som avgjorde hvem som gjorde hva under håndteringen. Det var med andre ord stor grad av proaktivitet når det gjelder samhandling og samarbeid ved håndtering av hendelser.

Med samvirkesenteret overkom Bergensregionen også typiske samvirkeutfordringer under gjennomføringen av arrangementet. I følge Seppänen et al. (2013) er manglende informasjon, mangel på fritt-flytende kommunikasjon og fravær av en felles situasjonsbeskrivelse typiske årsaker til at organisasjoner ikke klarer å danne og opprettholde en felles situasjonsforståelse og følgelig få til et godt samvirke. Under Sykkel-VM var det ingen nevneverdige problemer på noen av disse områdene. Kommunikasjonen var som nevnt fritt-flytende. Det var ingen store mangler på informasjon, da hver samvirkeaktør i stor grad delte relevant informasjon både skriftlig og muntlig, og samvirkekartet og felles loggføring bidro til at alle aktørene hadde en felles situasjonsbeskrivelse. Dette, kombinert med prosessen for arbeidet i samvirkesenteret med regelmessige felles statusmøter, sørget for at relevant informasjon ble samlet inn og delt mellom aktørene, noe som ifølge Wolbers & Boersma (2013) er nødvendig for at ulike aktører skal kunne skape en felles situasjonsforståelse.

Det inntraff ingen spesielt krevende og alvorlige hendelser under Sykkel-VM. Hvordan samvirkesenteret hadde fungert ved en omfattende hendelse, f.eks. et større koordinert terrorangrep i Bergen, kan ingen vite med absolutt sikkerhet. Imidlertid inntraff det en rekke kontinuitetshendelser og andre hendelser som hadde potensial i seg til å bli alvorlige. Alle disse hendelsene ble effektivt respondert på og håndtert. Det er derfor god grunn til å anta at også mer alvorlige hendelser («RØDE hendelser» med et konsekvenspotensial for skade/tap av liv og helse, ytre miljø, økonomiske verdier/tjenesteytelser eller omdømme) ville blitt håndtert like effektivt. Flere av hendelsene som inntraff og ble respondert på av samvirkesenteret hadde et relativt høyt samvirkebehov, der i hvert fall noen av aktørene var gjensidig avhengig av hverandre (jf. Hammervoll, 2014) og måtte utøve synkront samvirke (jf. Berlin & Carlström, 2009; Carlström, 2017) for at hendelsene skulle bli godt håndtert. Ved mer alvorlige

hendelser ville ikke aktørene hatt behov for å samvirke på noen annen måte, bare gjort «mer av det samme» som allerede ble utført i samvirkesenteret.

En avgjørende grunn til at samvirke fungerte bra under Sykkel-VM og at hendelsene som inntraff ble effektivt håndtert var planleggingen og forberedelsene som ble gjennomført i forkant av arrangementet. Dette gjelder både ressurser generelt og samvirke spesielt. Uten tilstrekkelig med ressurser tilgjengelig i byområdet ville ikke samvirkesenteret og aktørene som inngikk hatt noen til å utføre den faktiske håndteringen av de hendelsene som inntraff (og kunne ha inntruffet). Felles planer for hvordan man skulle forholde seg til en «nedstengt by» var også avgjørende i denne sammenheng. I tillegg er det nødvendig å forberede og tilrettelegge for effektiv koordinering mellom organisasjoner forut for hendelser for at samvirke skal fungere godt under hendelser (Perry & Lindell, 2003). Hvis samvirkeaktørene hadde vært lokalisert ved sine respektive organisasjoner under Sykkel-VM og bare kommunisert ved hjelp av telefon eller samband, slik normalt tilstanden er, ville samvirke med all sannsynlighet ikke ha blitt så godt som det burde vært. Resultatene fra spørreundersøkelsen i denne studien, kombinert med erfaringer fra håndteringen av tidligere større hendelser rundt om i landet, underbygger dette.

Gjennom samvirkesenteret, og planleggingsarbeidet forut for Sykkel-VM, har samvirkeaktørene i Bergensregionen etterlevd *samvirkeprinsippet* – prinsippet som sier at myndigheter, virksomheter og etater har et selvstendig ansvar for å sikre et best mulig samvirke med relevante aktører og virksomheter i arbeidet med forebygging, beredskap og krisehåndtering (Meld. St. 29 (2011-2012)). Det at risikonivået i regionen var tilnærmet som normalt under Sykkel-VM (Eriksen, 2018) vitner om at forebyggingen har vært god nok i forbindelse med arrangementet. Beredskapen, forstått som det man gjør både for å forhindre at uønskede hendelser inntreffer etter at det er oppdaget en trussel eller faresituasjon og for å redusere konsekvensene av en uønsket hendelse som allerede har oppstått (Lunde, 2014), kan også ansees som god under Sykkel-VM. Risiko- og beredskapsanalysen sammen med trafikkanalysen avdekket flere trusler og faresituasjoner som det ble iverksatt risikoreducerende tiltak mot. Samvirkesenteret og den kontinuerlige overvåkingen av bysamfunnet under arrangementet identifiserte også mange potensielt farlige situasjoner underveis under arrangementet og fikk iverksatt tiltak tidlig nok til å forhindre at situasjonene utviklet seg til uønskede og alvorlige hendelser. Og, de situasjonene som endte opp som uønskede hendelser ble raskt og effektivt håndtert. Samlet sett viser dette samvirkeaktørene i Bergensregionen har hatt en risikoinformert og proaktiv tilnærming til forebygging, beredskap og krisehåndtering, noe som er et ubestridt ideal innenfor alt risikostyrings- og samfunnssikkerhetsarbeid (Aven, 2015; Aven, Boyesen, Njå, Olsen, & Sandve, 2004; Engen et al., 2016; Njå & Vastveit, 2016).

Konseptet med samvirkesenter bør videreføres. Denne undersøkelsen viser tydelig at det er til stor nytte for samvirke at samvirkeaktørene er lokalisert/representert i et felles senter. Det at aktørene sitter lokalisert hver for seg og bare kommuniserer ved hjelp av telefon, samband eller e-post ved behov har sine begrensninger i forhold til å skape og opprettholde en felles situasjonsforståelse. At samvirkeaktørene skal bemanne et eget senter eller sentral kun når det inntreffer alvorlige og omfattende hendelser er heller ikke ideelt. For det første tar det verdifull tid å sende representanter/liasoner til et slikt senter. For det andre vil det bryte med likhetsprinsippet, det at den organiseringen som benyttes under ekstraordinære hendelser og kriser skal være mest mulig lik den man opererer med til daglig (Meld. St. 29 (2011-2012)), å etablere en egen «beredskapsorganisatorisk enhet» når alvorlige hendelser inntreffer. Et permanent senter for samvirke er derfor å foretrekke. Et slikt permanent senter trenger imidlertid ikke ha nøyaktig samme form og inneholde alle de samme aktørene som under Sykkel-VM. Aktører som regelmessig har behov for tett samhandling (f.eks. politi, brann, helse og trafikk-aktører) vil ha nytte av å sitte samlokalisert til daglig, mens for andre aktører (bl.a. forsterkningsressurser og infrastruktureiere) vil det nok være tilstrekkelig med avsatte plasser i senteret som kan bemannes ved behov (f.eks. ved større arrangementer, varsel om ekstremvær, eller alvorlige/omfattende hendelser). Hvis et slikt senter i tillegg er lokalisert sammen med samlokaliserte nødmeldesentraler (brann/110, politi/112 og AMK/113) vil man unngå å få «doble» nødsentraler med uklare kommandolinjer.

## 7 Konklusjon

Vurderingen av samvirke før og under Sykkel-VM 2017 i Bergen viser at samvirkesenteret ga et betydelig og statistisk signifikant bedre samvirke. Nytteverdien av at samvirkeaktørene var lokalisert/representert i et felles senter, sammenlignet med normaltilstanden der aktørene er lokalisert ved sine respektive organisasjoner, har uten tvil vært stor.

Samvirkesenteret bidro til at det var et reelt samvirke mellom de ulike samvirkeaktørene og at Bergensregionen overkom vanlige og typiske samvirkeutfordringer under gjennomføringen av et såpass stort og krevende arrangement som Sykkel-VM. Gjennom samvirkesenteret og planleggingsarbeidet forut for arrangementet har aktørene i regionen etterlevd samvirkeprinsippet og hatt en risikoinformert og proaktiv tilnærming til forebygging, beredskap og krisehåndtering.

Konseptet med et samvirkesenter bør videreføres, om ikke med nøyaktig samme form og aktørsammensetning som under Sykkel-VM så med en samlokalisering av de mest sentrale samvirkeaktørene og avsatte plasser som andre aktører kan besette ved behov (f.eks. ved større arrangementer, varsel om ekstremvær, eller alvorlige og omfattende hendelser).

## 8 Referanser

- Andersson, A., Carlström, E., Ahgren, B., & Berlin, J. M. (2014). Managing boundaries at the accident scene: a qualitative study of collaboration exercises. *International Journal of Emergency Services*, 3(1), 77-94.
- Ansell, C., Boin, A., & Keller, A. (2010). Managing transboundary crises: identifying the building blocks of an effective response system. *Journal of Contingencies and Crisis Management*, 18(4), 196-207.
- Aven, T. (2015). *Risikostyring: grunnleggende prinsipper og ideer* (2. utgave). Oslo: Universitetsforlaget.
- Aven, T., Boyesen, M., Njå, O., Olsen, K. H., & Sandve, K. (2004). *Samfunnssikkerhet*. Oslo: Universitetsforlaget.
- Bergen kommune. (2016). *Trafikkanalyse Sykkel-VM 2017*. Bergen: Bergen kommune.
- Berlin, J. M., & Carlström, E. (2008). The 90-second collaboration: a critical study of collaboration exercises at extensive accident sites. *Journal of Contingencies and Crisis Management*, 16(4), 177-185.
- Berlin, J. M., & Carlström, E. (2009). *Samverkan på olycksplatsen: om organisatoriska barriäreffekter*. Trollhättan: University West.
- Boin, A., 't Hart, P., Stern, E., & Sundelius, B. (2005). *The politics of crisis management: public leadership under pressure*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Carlström, E. (2017). Kommando og kontroll, i E. Kristiansen, L. I. Magnussen, & E. Carlström (Red.), *Samvirke: en lærebok i beredskap*. Oslo: Universitetsforlaget.
- Comfort, L. K., & Kapucu, N. (2006). Inter-organizational coordination in extreme events: the World Trade Center attacks, September 11, 2001. *Natural Hazards*, 39(2), 309-327.
- Danielsson, E. (2016). Following routines: a challenge in cross-sectorial collaboration. *Journal of Contingencies and Crisis Management*, 24(1), 36-45.
- Devitt, K. R., & Borodzicz, E. P. (2008). Interwoven leadership: the missing link in multi-agency major incident response. *Journal of Contingencies and Crisis Management*, 14(4), 208-216.
- Donahue, A. K., & Tuohy, R. V. (2006). Lessons we don't learn: a study of the lessons of disasters, why we repeat them, and how we can learn them. *Homeland Security Affairs*, 2(2), 1-28.
- Engen, O. A., Kruke, B. I., Lindøe, P., Olsen, K. H., Olsen, O. E., & Pettersen, K. A. (2016). *Perspektiver på samfunnssikkerhet*. Oslo: Cappelen Damm akademisk.
- Eriksen, J. (2015). *Overordnet risiko- og beredskapsanalyse Sykkel-VM 2017*. Bergen: Bergen kommune.
- Eriksen, J. (2017). *Krise- og beredskapsledelse* (2. utgave). Oslo: Cappelen Damm Akademisk.
- Eriksen, J. (2018). *Evalueringsrapport Samfunnssikkerhet og beredskap Sykkel-VM 2017*. Bergen: Bergen kommune.
- Flin, R., & Arbutnot, K. (Red.). (2002). *Incident command: tales from the hot seat*. Aldershot: Ashgate.
- Flin, R., O'Connor, P., & Crichton, M. (2008). *Safety at the sharp end: a guide to non-technical skills*. Aldershot: Ashgate.
- Groenendaal, J., & Helsloot, I. (2016). A preliminary examination of command and control by incident commanders of Dutch Fire Services during real incidents. *Journal of Contingencies and Crisis Management*, 24(1), 2-13.
- Hammervoll, T. (2014). *Beredskapslogistikk*. Bergen: Fagbokforlaget.
- Klein, G. (1998). *Sources of power: how people make decisions*. Cambridge, MA: MIT Press.
- Kristiansen, E., Magnussen, L. I., & Carlström, E. (2017). Samvirke ved kriser: en ny gammel utfordring i det nasjonale krisehåndteringssystemet, i E. Kristiansen, L. I. Magnussen, & E. Carlström (Red.), *Samvirke: en lærebok i beredskap*. Oslo: Universitetsforlaget.
- Larsson, P. (2002). *Att studera civil ledning och samverkan: perspektiv på ett forsknings- og kunskapsområde* (FOI-rapport, FOI-R-0372-SE). Stockholm: Totalförsvarets Forskningsinstitut.
- Lunde, I. K. (2014). *Praktisk krise- og beredskapsledelse: etablering av beredskap - potensialbasert beredskapsledelse - proaktiv stabsmetodikk*. Oslo: Universitetsforlaget.

- Lunde, I. K. (2018). *Evalueringsrapport Samvirkeprosjektet Sykkel-VM 2017* Bergen: Bergen kommune.
- Meld. St. 29 (2011-2012). *Samfunnssikkerhet*. Oslo: Justis- og beredskapsdepartementet.
- Militello, L. G., Patterson, E. S., Bowman, L., & Wears, R. (2007). Information flow during crisis management: challenges to coordination in the emergency operations center. *Cognition, Technology & Work*, 9(1), 25-31.
- Njå, O., & Vastveit, K. R. (2016). *Norske kommuners planlegging, gjennomføring og bruk av risiko- og sårbarhetsanalyse i forbindelse med samfunnssikkerhetsarbeidet* (Rapport nr. 59, UiS). Stavanger: Universitetet i Stavanger.
- NOU 2012:14. (2012). *Rapport fra 22. juli-kommisjonen*. Oslo: Departementenes servicesenter.
- Nymark, B. L. (2018). *Evalueringsrapport Driftskontinuitet i bysamfunnet Sykkel-VM 2017*. Bergen: Bergen kommune.
- Pallant, J. (2016). *SPSS survival manual: a step by step guide to data analysis using IBM SPSS* (6. utgave). Maidenhead: McGraw-Hill Open University Press.
- Perry, R. W., & Lindell, M. K. (2003). Preparedness for emergency response: guidelines for the emergency planning process. *Disasters*, 27(4), 336-350.
- Rake, E. L., & Njå, O. (2009). Perceptions and performances of experienced incident commanders. *Journal of Risk Research*, 12(5), 665-685.
- Rimstad, R., Njå, O., Rake, E. L., & Braut, G. S. (2014). Incident command and information flows in a large-scale emergency operation. *Journal of Contingencies and Crisis Management*, 22(1), 29-38.
- Salas, E., Dickinson, T. L., Converse, S. A., & Tannenbaum, S. I. (1992). Toward an understanding of team performance and training, i R. Swezey & E. Salas (Red.), *Teams: their training and performance*. New York: Ablex.
- Salas, E., Sims, D. E., & Burke, C. S. (2005). Is there a "big five" in teamwork? *Small Group Research*, 36(5), 555-599.
- Seppänen, H., Mäkelä, J., Luokkala, P., & Virrantaus, K. (2013). Developing shared situational awareness for emergency management. *Safety Science*, 55, 1-9.
- Sommer, M., Njå, O., & Lussand, K. (2017). Police officers' learning in relation to emergency management: a case study. *International Journal of Disaster Risk Reduction*, 21, 70-84.
- Steigenberger, N. (2016). Organizing for the big one: a review of case studies and a research agenda for multi-agency disaster response. *Journal of Contingencies and Crisis Management*, 24(2), 60-72.
- Uhr, C. (2011). Samverkansbegreppet, i N.-O. Nilsson (Red.), *Samverkan: för säkerhets skull!* Karlstad: Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB).
- Uhr, C. (2017). Leadership ideals as barriers for efficient collaboration during emergencies and disasters. *Journal of Contingencies and Crisis Management*, 25(4), 301-312.
- Vang, A. O. (2018). *Evalueringsrapport Samarbeid om samferdsel Sykkel-VM 2017*. Bergen: Bergen kommune.
- Wolbers, J., & Boersma, K. (2013). The common operational picture as collective sensemaking. *Journal of Contingencies and Crisis Management*, 21(4), 186-199.
- Øvrebø, G. M. (2018). *Evalueringsrapport Samarbeid om innbyggerinformasjon Sykkel-VM 2017*. Bergen: Bergen kommune.

## Vedlegg A – Plan for Samvirkesenteret under Sykkel-VM 2017



# Plan for Samvirkesenteret

Samfunnssikkerhet og beredskap

## Sykkel-VM 2017



# Innhold

<b>OPERATIV DEL .....</b>	<b>4</b>
<b>1 BAKGRUNN OG HENSIKT .....</b>	<b>5</b>
<b>2 SAMVIRKESENTERETS HOVEDOPPGAVER .....</b>	<b>5</b>
<b>3 ORGANISERING .....</b>	<b>6</b>
3.1 SAMVIRKE LEDELSE OG –STAB .....	7
3.2 NØDETATER .....	7
3.3 FORSTERKNING .....	8
3.4 TRAFIKK .....	8
3.5 SAMFUNN .....	9
3.6 TELEKOM .....	9
3.7 SENTERDRIFT .....	10
<b>4 DEFINERTE FUNKSJONER I SAMVIRKESENTERET .....</b>	<b>11</b>
<b>5 FUNKSJONSKORT .....</b>	<b>11</b>
5.1 SAMVIRKELEDER .....	12
5.2 LIAISON I SAMVIRKESENTERET .....	13
5.3 FAGGRUPPEKOORDINATOR .....	14
5.4 SAMVIRKEKOORDINATOR .....	15
5.5 INFORMASJONSKOORDINATOR .....	16
5.6 LOGISTIKK KOORDINATOR .....	17
5.7 SAMVIRKEKART KOORDINATOR .....	18
5.8 LOGGFØRER .....	19
5.9 SENTERDRIFT KOORDINATOR, IKT .....	20
5.10 SENTERDRIFT KOORDINATOR, INFO/LOGISTIKK .....	21
<b>ADMINISTRATIV DEL .....</b>	<b>22</b>
<b>6 FELLES PROSESS FOR VAKTPERIODEN I SAMVIRKESENTERET .....</b>	<b>23</b>
6.1 ÅPNINGSTIDER FOR SAMVIRKESENTERET .....	23
6.2 INNPASSERING I SAMVIRKESENTERET .....	23
6.3 FORPLEINING I SAMVIRKESENTERET .....	23
6.4 FORBEREDE FOR FELLES OPPSTARTSMØTE .....	24
6.5 FELLES OPPSTARTSMØTE .....	24
6.5.1 <i>Agenda Oppstartsmøte</i> .....	24
6.6 OVERVÅKING - BYGGE FELLES SITUASJONSBEVISSTHET .....	24
6.7 RAPPORTERING OG RESPONS .....	25
6.8 RAPPORTERING .....	25
6.9 EPISODER I RAPPORTERINGSSONEN .....	26
6.10 RESPONS - GENERELT .....	26
6.10.1 <b>Nivå 1 - Kontinuitetshendelser</b> .....	26
6.10.2 <b>Nivå 2 - Alvorlige hendelser</b> .....	26
6.11 RESPONS - BRUK AV AKSJONSRÅD .....	26
6.12 RESPONS - INITIERING AV EN HENDELSE I SAMVIRKESENTERET .....	27
6.13 RESPONS ALTERNATIV 1 - SAMLING AV INVOLVERTE AKTØRER .....	28
6.14 RESPONS ALTERNATIV 2 - ETABLERING AV ET FELLES KONSEKVENSPOTENSIALE .....	28

Dokumentnavn:	Plan for Samvirkesenteret under Sykkel VM 2017	Revisjonsnr.:	6
Utarbeidet av:	Samvirkegruppen	Dato:	12.9.2017
Godkjenning:	Komité for sikkerhet og beredskap	Dato:	12.9.2017

6.15	RESPONS ALTERNATIV 3 - BRUK AV TILPASSET PROAKTIV STABSMETODIKK .....	28
6.15.1	<i>Respons - Situasjonsspesifikk plan</i> .....	29
6.15.2	<i>Respons - Prioriteringer</i> .....	30
6.15.3	<i>Respons - Oppfølgende tiltak</i> .....	30
6.15.4	<i>Respons - Felles situasjonsbevissthet</i> .....	30
6.15.5	<i>Respons - Statusmøte i aksjonsrådet</i> .....	30
6.16	FELLES STATUSMØTER I SAMVIRKESENTERET .....	31
6.16.1	<i>Faggruppekoordinator</i> .....	31
6.17	VAKTBYTTE.....	31
6.18	AVSLUTNINGS- / EVALUERINGSMØTE .....	32
6.18.1	<i>Agenda Avslutnings- /Evalueringmøte</i> .....	32
6.19	STENGING AV SAMVIRKESENTERET .....	32
6.20	NORMAL DRIFT .....	32
6.21	TIDSHJUL FOR SAMVIRKESENTERET.....	32
<b>7</b>	<b>REGLER OG RETNINGSLINJER FOR SAMVIRKESENTERET .....</b>	<b>33</b>
7.1	REGLER FOR DELTAGERE I SAMVIRKESENTERET .....	33
<b>8</b>	<b>KRAV TIL DELTAGERNES KOMPETANSE OG ERFARING .....</b>	<b>33</b>
8.1	GENERELLE KRAV .....	33
8.2	SPESIFIKKE KRAV .....	33
<b>9</b>	<b>BESØKENDE I SAMVIRKESENTERET .....</b>	<b>34</b>
<b>10</b>	<b>SAMVIRKE DOKUMENTASJON .....</b>	<b>34</b>
10.1	FELLES DOKUMENTASJON .....	34
10.2	EGEN DOKUMENTASJON .....	34
<b>11</b>	<b>SAMVIRKESENTERETS UTFORMING .....</b>	<b>35</b>
	SKJEMA FOR BRUK I SAMVIRKE SENTERET.....	36
<b>12</b>	<b>SJEKKLISTE FOR MOTTAK AV VARSEL OM HENDELSE .....</b>	<b>37</b>
<b>13</b>	<b>SKJEMA FOR STATUSRAPPORTERING FRA FAGGRUPPENE .....</b>	<b>38</b>
	VEDLEGG .....	39
<b>14</b>	<b>HENVISNINGER.....</b>	<b>40</b>
<b>15</b>	<b>REFERANSER.....</b>	<b>40</b>

Dokumentnavn:	Plan for Samvirkesenteret under Sykkel VM 2017	Revisjonsnr.:	6
Utarbeidet av:	Samvirkegruppen	Dato:	12.9.2017
Godkjenning:	Komité for sikkerhet og beredskap	Dato:	12.9.2017

# OPERATIV DEL

Dokumentnavn:	Plan for Samvirkesenteret under Sykkel VM 2017	Revisjonsnr.:	6
Utarbeidet av:	Samvirkegruppen	Dato:	12.9.2017
Godkjenning:	Komité for sikkerhet og beredskap	Dato:	12.9.2017

## 1 Bakgrunn og hensikt

Dette dokumentet skal bidra til å gi forståelse for hvordan samvirkesenteret organiseres, driftes og bidrar til samhandling og koordinering forut for og under Sykkel VM.

De krevende omstendighetene under Sykkel VM, vil by på en rekke samvirkeutfordringer, som for eksempel kommunikasjon, informasjon, koordinering av ressurser, felles situasjonsbevissthet, kapasitetsvurderinger, fremkommelighet, felles strategi, osv.

For å imøtekomme samvirkeutfordringene er det besluttet å etablere et samvirkesenter i forbindelse med Sykkel VM. Samvirkesenteret vil bidra til å:

- Gi bedre sanntids oversikt over ressurser
- Sikre god kommunikasjon og informasjon på tvers av aktører
- Anvende en proaktiv tilnærming ved å overvåke risiko
- Etablere en felles situasjonsbevissthet
- Effektivt gi råd til besluttsende myndighet (for eksempel arrangørorganisasjon, politiet eller kommunens kriseledelse).
- Effektivt kunne forebygge kontinuitets- og beredskapshendelser
- Bedre beredskapsarbeidet mellom de ulike aktørene under Sykkel VM i Bergen 2017.
- Gi en hurtigere respons og ressursoppbygging

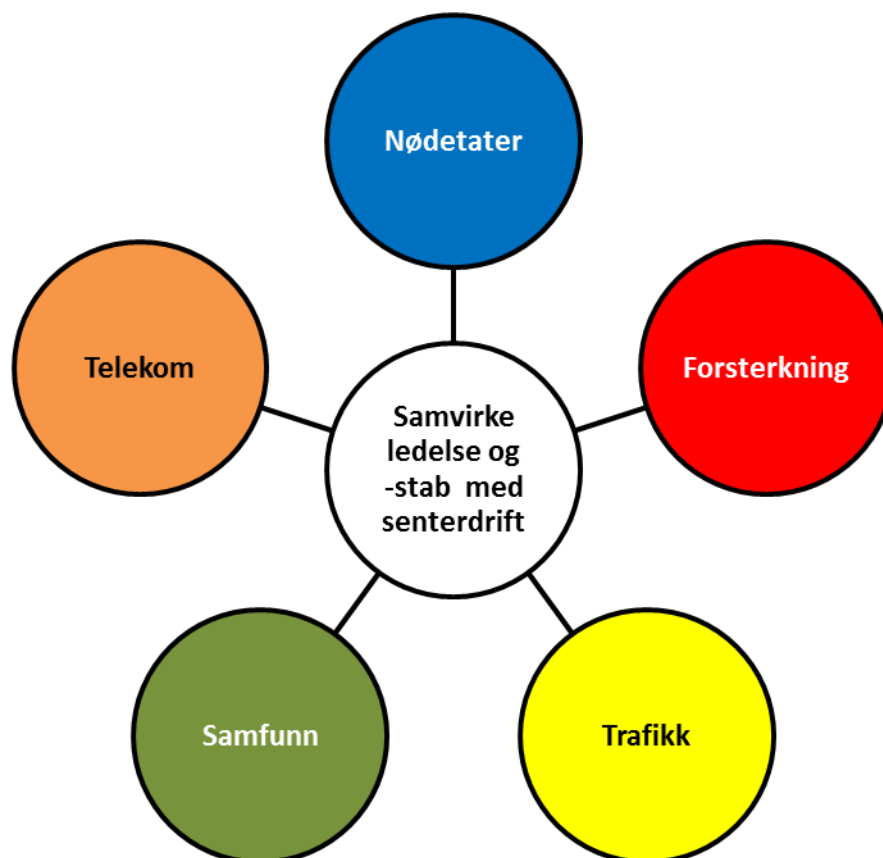
## 2 Samvirkesenterets hovedoppgaver

- **Overvåke risikonivået og søke etter signaler** og signalkombinasjoner som indikerer at uønskede hendelser er under utvikling.
- **Bidra til å kunne foreta hurtige korrigerende og skadebegrensende tiltak** når hendelser utvikler seg eller oppstår. En skal sikre et proaktivt og effektivt samvirke med bruk av ressurser fra relevante aktører.
- Samvirkesenteret vil ha som oppgave å samle og dele informasjon, sikre god kommunikasjon og koordinasjon mellom aktører, kartlegge og sikre ressursbehov samt avklare og anbefale felles retningslinjer for involverte aktører. **Samvirkesenteret kan brukes som et rådgivende organ for aktuelle beslutningsmyndigheter**

Dokumentnavn:	Plan for Samvirkesenteret under Sykkel VM 2017	Revisjonsnr.:	6
Utarbeidet av:	Samvirkegruppen	Dato:	12.9.2017
Godkjenning:	Komité for sikkerhet og beredskap	Dato:	12.9.2017

### 3 Organisering

Samvirkesenteret er organisert i forskjellige faggrupper.



Figur 1 - Faggrupper i Samvirkesenteret

Dokumentnavn:	Plan for Samvirkesenteret under Sykkel VM 2017	Revisjonsnr.:	6
Utarbeidet av:	Samvirkegruppen	Dato:	12.9.2017
Godkjenning:	Komité for sikkerhet og beredskap	Dato:	12.9.2017

### 3.1 Samvirke ledelse og -stab

**Hensikt:**

Samvirkeledelsen og-stab har som hensikt å ivareta overordnet mål og oppgave til samvirkesenteret ved å bidra til en robust samhandling mellom de forskjellige aktørene.

**Oppgaver:**

- Sikre en god prosess i samvirkesenteret for å oppnå en best mulig håndtering av uønskede hendelser i perioden sykkel VM pågår
- Tilrettelegge for samhandling mellom alle aktørene i samvirkesenteret
- Sikre at retningslinjene for samvirkesenteret blir overholdt
- Samvirkeledelse og samvirkekoordinering vil være ivaretatt av personell fra bergen kommune, Seksjon for samfunnsikkerhet og beredskap (SSB).
- Samvirkeleder vil sørge for at samvirkesenterets hensikt og oppgaver ivaretas og at retningslinjene for samvirkesenteret overholdes av de involverte aktørene.
- Geodata vil bistå med teknisk støtte for å sikre at samvirkesenteret til enhver tid har et oppdatert situasjonsbilde.
- Personell fra Bergen 2017 vil gjennom sitt verktøy BikeMaster bistå med å gi samvirkesenteret et sanntidsbilde over situasjonen innenfor løypetraseen samt fra arrangementet som sådan.
- Bergen kommune ivaretar rollen i samvirkestaben med å dokumentere samvirkesenterets virksomhet, sende ut frigitt informasjon og koordinere støtteapparatet.
- Samvirkestaben vil være lokalisert i eget møterom i samvirkesenteret.

### 3.2 Nødetater

**Hensikt:**

Samlokalisering av alle nødetater i den hensikt å bistå egen operasjonssentral med et helhetlig bilde på oppdukkende hendelser som oppstår under sykkel VM. Faggruppe nødetater vil ved sin deltagelse i samvirkesenteret ha mulighet til å tidlig involvere relevante aktører både for å forhindre ytterligere konsekvenser samt for begrense skadene påført av hendelsen som har oppstått.

**Oppgaver:**

- Sikre hurtig og god kommunikasjon mellom aktørene
- Sikre felles situasjonsbevissthet mellom aktørene
- Optimalisere godt samvirke mellom aktørene Ha god kjennskap til andre etater og kunne løse oppgaver som kan avlaste egen operasjonssentral i noen oppdrag
- Mulighet for rask organisert ressurstilgangsbasis under større aksjoner
- Ved noen oppdrag kunne avlaste egen operasjonssentral
- Bidra til å håndtere uønskede hendelser med god samhandling med andre aktører

Dokumentnavn:	Plan for Samvirkesenteret under Sykkel VM 2017	Revisjonsnr.:	6
Utarbeidet av:	Samvirkegruppen	Dato:	12.9.2017
Godkjenning:	Komité for sikkerhet og beredskap	Dato:	12.9.2017

### 3.3 Forsterkning

**Hensikt:**

Samle representanter for statlige og frivillige innsatsressurser i en gruppe til støtte for nødetatene og beredskapssetater med bistandsbehov knyttet til oppdukkende og akutte hendelser.

**Oppgaver:**

- Overvåke situasjonsbildet ved deltagelse i senteret
- Tre støttende til i sammenheng med planlegging, ressursallokering og kommando/kontroll mot hendelser som trenger innsats, primært etter anmodning fra nødetatene, men også andre beredskapssetater
- Holde oversikt over egne ressurser i form av personell og materiell
- Overvåke øvrige ressurser ved bordet for å kunne foreslå adekvat bidrag fra egen etat
- Raskt kunne mobilisere, sette i gang og evt avgi egne ressurser for understøttelse av de hendelser som skal håndteres.

### 3.4 Trafikk

**Hensikt:**

Hensikten med faggruppe Trafikk er å samlokalisere aktører som både kan overvåke trafikkbildet under sykkel VM og bistå i trafikale hendelser. Utveksle informasjon som kommer inn til senteret og som påvirker det trafikale bildet under Sykkel VM.

**Oppgaver:**

- Bidra til god trafikkflyt, fremkommelighet og sikkerhet til de veifarende og andre.
- Sørge for tidlig og rett informasjon om begrensninger i fremkommelighet under Sykkel VM sammen med de andre informasjonsaktørene til Sykkel VM.
- Overvåke trafikkbildet
- Bistå nødetater og andre aktører med beslutningsstøtte
- Diskutere løsninger sammen med eget «bord» og presentere dette for andre «bord» og egen etat.
- Anbefale bruk av egen etats ressurser på en slik måte at situasjoner som oppstår kan løses så raskt som mulig under de gitte forhold.

Dokumentnavn:	Plan for Samvirkesenteret under Sykkel VM 2017	Revisjonsnr.:	6
Utarbeidet av:	Samvirkegruppen	Dato:	12.9.2017
Godkjenning:	Komité for sikkerhet og beredskap	Dato:	12.9.2017

### 3.5 Samfunn

#### Hensikt:

Samfunns gruppen har som overordnet hensikt å bidra til å ivareta samfunnskritiske tjenesteytelser innenfor berørte kommuner under Sykkel VM, gjennom effektiv samhandling med relevante aktører i samvirkesenteret.

#### Oppgaver:

- Bidra til økt forståelse for de samfunnskritiske tjenesteytelsene overfor øvrige aktører i samvirkesenteret
- Sikre at informasjon fra samfunnskritiske tjenesteytelser tilflyter samvirkesenteret og bidrar til et felles situasjonsbevissthet
- Effektivt kunne bidra til å håndtere uønskede hendelser både innenfor og utenfor egen gruppe i samhandling med relevante aktører i samvirkesenteret
- Gi innspill til samvirkesenteret vedrørende relevante endringer for den enkelte kommunale virksomhet
- Bidra til at de viktige samfunnsmessige tjenesteytelsene opprettholdes under Sykkel VM

### 3.6 Telekom

#### Hensikt:

Hensikten med faggruppe telekom, er å opprette, drifte og overvåke, sørge for feilsøking og retting både på kommersielt drevet linje og radiosystemer relatert til samfunnsikkerhet generelt, samt systemer som spesielt er opprettet for å støtte dette arrangementet.

#### Oppgaver:

- Bemanne samvirkesenteret med kompetent personell med nødvendige ressurser og fullmakter til å understøtte samvirket.
- Sikre at sambandsløsningene er planlagt, etablert og driftet optimalt til støtte under arrangementet
- besørge at det er tilgjengelig overvåkings og feilrettings-kompetanse og kapasitet for raskt å kunne justere kapasitet, finne feilkilder samt rette feil etter de responstider som er satt.

Dokumentnavn:	Plan for Samvirkesenteret under Sykkel VM 2017	Revisjonsnr.:	6
Utarbeidet av:	Samvirkegruppen	Dato:	12.9.2017
Godkjenning:	Komité for sikkerhet og beredskap	Dato:	12.9.2017



### 3.7 Senterdrift

**Hensikt:**

Senterdrift har som hensikt å være samvirkesenterets serviceorgan ved å bistå med nødvendig administrativ støtte.

**Oppgaver:**

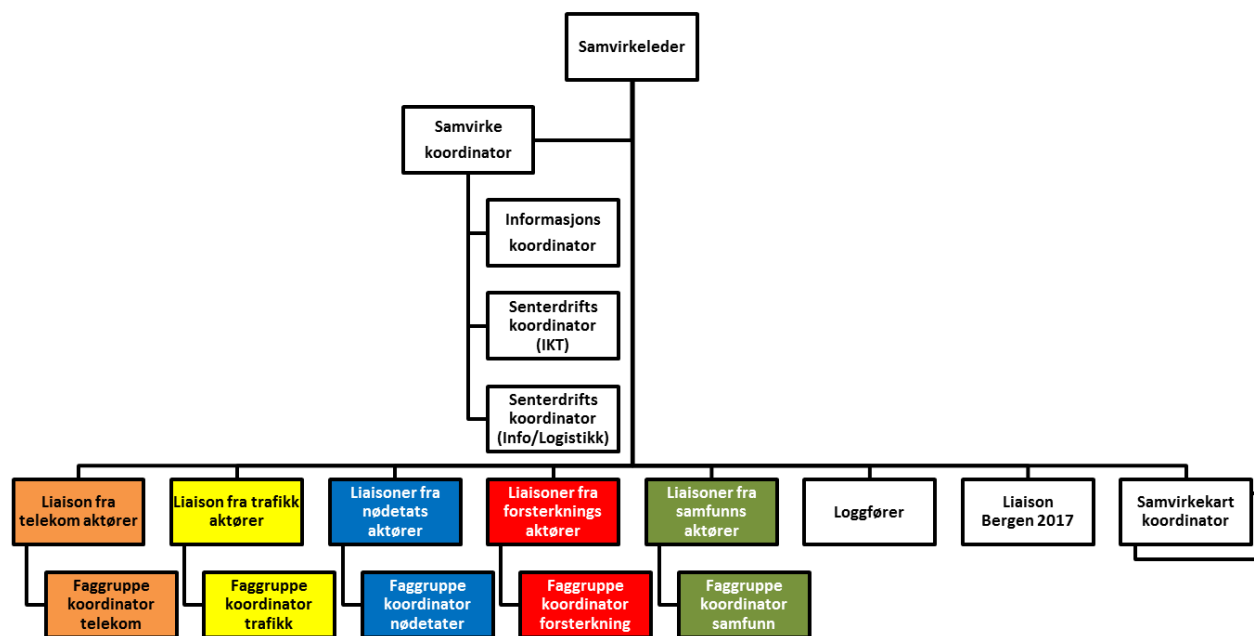
- Tilrettelegge og yte bistand til alle aktørene i samvirkesenteret for å sikre at alle skal ha best mulig forutsetning for å kunne jobbe effektivt
- Sørge for at alle aktører er akkreditert for å delta i samvirkesenteret
- Sørge for bevertning og god orden i samvirkesenteret
- Sjekke akkreditering til alle aktører og sørge for riktig fargemerking til den enkelte aktør
- Bistå med nødvendig IKT støtte i samvirkesenteret
- Sikre nødvendig printerhjelp og tilgang på annet kontormateriell
- Forsyne samvirkesenterets personell med mat og drikke i rekreasjonsområdet
- Koordinere at eksisterende renhold og renovasjons tjeneste ivaretas i samvirkesenteret under samvirkesenterets åpningstid
- Koordinere med rådhusets eksisterende sikkerhetsenhet at sikring av samvirkesenteret er ivaretatt under hele sykkel VM

Dokumentnavn:	Plan for Samvirkesenteret under Sykkel VM 2017	Revisjonsnr.:	6
Utarbeidet av:	Samvirkegruppen	Dato:	12.9.2017
Godkjenning:	Komité for sikkerhet og beredskap	Dato:	12.9.2017

## 4 Definerte funksjoner i Samvirkesenteret

Aktørene i samvirkesenteret er valgt ut med tanke på de fagområdene disse representerer. Funksjonsbeskrivelser for den enkelte aktør, er ikke beskrevet i dette dokumentet da det ligger implisitt i aktørens spesialfelt.

Organisasjonskartet under gir et bilde på de funksjonene som er definert særskilt for samvirkesenteret;



Figur 2 - Funksjoner i Samvirkesenteret

## 5 Funksjonskort

For å skape forståelse og forutsigbarhet for den enkeltes rolle i samvirkesenteret, er det utarbeidet egne funksjonskort for funksjonene som er definert i figuren over. Funksjonskortene er ment for å gi «styrefart» inn i rollen og tiltakene er veiledende for å gi en ramme til hva den enkelte funksjonen har som oppgaver. Funksjonekortet skal sees på som et grunnlag for videre definering av de oppgavene man skal gjøre. Defineringen av øvrige oppgaver vil være situasjonsavhengig.

Funksjonskortene er markert med fargen til den faggruppen kortet representerer.

Dokumentnavn:	Plan for Samvirkesenteret under Sykkelløp VM 2017	Revisjonsnr.:	6
Utarbeidet av:	Samvirkegruppen	Dato:	12.9.2017
Godkjenning:	Komité for sikkerhet og beredskap	Dato:	12.9.2017

## 5.1 Samvirkeleder



### MANDAT

Samvirkeleder er utpekt av Bergen kommune som ansvarlig vaktleder i samvirkesenteret. Samvirkeleder har ingen operativ myndighet overfor aktørene i samvirkesenteret, men er som vaktleder ansvarlig for at arbeidsprosessene i samvirkesenteret blir fulgt. Dette innebærer involvering av aktørene i samvirkesenteret i rapportering og responsfasen samt utøvelse av lederskap overfor de rollene og funksjonene som er spesifikt beskrevet i denne planen.

### GENERISKE TILTAK UNDER OVERVÅKINGSFASEN

- Være ansvarlig for åpning og/eller lukking av samvirkesenteret
- Sikre en god handover mellom av- og påtroppende personell
- Verifisere at representantene fra de forskjellige aktørene er tilstede med nødvendig kompetanse, kunnskap om egen rolle i samvirkesenteret og har tilgjengelig nødvendige verktøy, hjelpemidler for å ivareta sin rolle
- Foreta forventningsavklaringer mot involverte organsiasjoner dersom disse eller deres medlemmer i samvirkesenteret ikke bidrar som forventet
- Forberede og gjennomføre oppstartsmøte og felles statusmøte med alle aktørene etter fastsatt agenda i denne planen
- Bidra til å bygge situasjonsbevissthet i samvirkesenteret ved å oppfordre aktørene til å kontinuerlig rapportere episoder/hendelser som oppstår under vakt
- Sikre kontinuerlig loggføring av episoder/hendelser i CIM, og flagge episodene/hendelsene etter grad av alvorlighet.
- Tydelig markere med lydsignal når det oppstår en episode som går over i respons
- Sikre at antatt konsekvenspotensiale i hendelsen avgjør hvilke aktører som skal delta i aksjonsrådet
- Sikre at aksjonsrådet blir riktig bemannet, og at de aktørene som ikke deltar i aksjonsrådet fortsatt ivaretar overvåking og rapportering

### GENERISKE TILTAK UNDER RESPONSFASEN

- Lede arbeidsprosessen i aksjonsrådet med bruk av proaktiv stabsmetodikk
- Delta i proaktiv stabsmetodikk. Herunder førstemøte, utarbeidelse av aksjoner/tiltak og statusmøter
- Ivareta kvalitetssikring knyttet til proaktiv tankegang
- Avgjøre når aksjonsrådet skal demobilisere og normalisere driften i samvirkesenteret
- Sikre enighet om felles råd til relevante myndighetsaktører?

### GENERISKE TILTAK IFM AVSLUTNING AV VAKTSKIFTET

- Bidra til å logge alle egne tiltak
- Utarbeid daglig vaktrapport
- Forbered vaktbytte enten ved å sikre et godt vaktbytte til neste vakt (for dagskiftet), eller forbered og gjennomfør felles avslutnings-/og evalueringsmøte (for kveldsskiftet)

Dokumentnavn:	Plan for Samvirkesenteret under Sykkel VM 2017	Revisjonsnr.:	6
Utarbeidet av:	Samvirkegruppen	Dato:	12.9.2017
Godkjenning:	Komité for sikkerhet og beredskap	Dato:	12.9.2017

## 5.2 Liaison i samvirkesenteret



MANDAT
<p>Liaison er bindeleddet mellom samvirkesenteret og egen organisasjon. Liaison skal ved deltagelse i samvirkesenteret sikre en mest mulig effektiv samordning av samvirkesenteret og egen organisasjon. Liaison rapporterer til samvirkeleder.</p>
GENERISKE TILTAK UNDER OVERVÅKINGSFASEN
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Sikre at all nødvendig og relevant dokumentasjon er tilgjengelig fra egen organisasjon</li> <li>• Sikre at nødvendig PC materiell er tilgjengelig fra egen organisasjon til bruk i samvirkesenteret</li> <li>• Møte tidnok til vaktskiftet og sikre en robust handover fra/til forrige vaktlag</li> <li>• Delta i felles oppstartsmøte (for dagskiftet) og felles statusmøter</li> <li>• Gi støtte til egen organisasjon og sikre at spørsmål, bekymringer eller andre tema som kommer fra egen organisasjon blir identifisert og avklart innen rimelig tid.</li> <li>• Sikre en operativ og administrativ informasjonsflyt mellom samvirkesenteret og egen organisasjon, herunder ressursoversikt, mv.</li> <li>• Samordning av tiltak/ressursforvaltning</li> </ul>
GENERISKE TILTAK UNDER RESPONSFASEN
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Delta i aksjonsrådet dersom din organisasjon er relevant i forhold til hendelsens konsekvenspotensial</li> <li>• Delta i proaktiv stabsmetodikk. Herunder førstemøte, utarbeidelse av aksjoner/tiltak og statusmøter</li> <li>• Ivareta kvalitetssikring knyttet til proaktiv tankegang</li> <li>• Ivareta kvalitetssikring og samordning i håndtering av kontinuitetshendelser og alvorlige hendelser</li> </ul>
GENERISKE TILTAK IFM AVSLUTNING AV VAKTSKIFTET
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Bidra til å logge alle egne tiltak</li> <li>• Bistå Samvirkeleder i utarbeidelse av rapporter internt og eksternt ved behov</li> <li>• Forbered vaktbytte enten ved å sikre et godt vaktbytte til neste vakt (for dagskiftet) eller delta i felles avslutnings-/og evalueringsmøte (for kveldsskiftet)</li> </ul>

Dokumentnavn:	Plan for Samvirkesenteret under Sykkel VM 2017	Revisjonsnr.:	6
Utarbeidet av:	Samvirkegruppen	Dato:	12.9.2017
Godkjenning:	Komité for sikkerhet og beredskap	Dato:	12.9.2017

### 5.3 Faggruppekoordinator



MANDAT
<p>Faggruppekoordinator er den til enhver tid som er pekt ut blant aktørene i egen faggruppe til å representere faggruppen der dette er nødvendig og effektivt for prosessen i samvirkesenteret. Vedkommende har ingen myndighet overfor aktørene i faggruppen, men skal representere faggruppen ved å gi et felles faglig bilde på faggruppens status og arbeide.</p>
GENERISKE TILTAK UNDER OVERVÅKINGSFASEN
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Være talsperson fra faggruppen i felles statusmøter for å avgi faggruppens samlede status</li> <li>• Sikre at spørsmål, bekymringer eller andre tema som kommer fra faggruppen blir identifisert og avklart innen rimelig tid.</li> <li>• Sikre en operativ og administrativ informasjonsflyt fra faggruppen</li> <li>• Sikre at faggruppen har et felles bilde på samordning av tiltak/ressursforvaltning</li> </ul>
GENERISKE TILTAK UNDER RESPONSFASEN
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Delta i aksjonsrådet dersom din organisasjon er relevant i forhold til hendelsens konsekvenspotensiale</li> <li>• Delta i proaktiv stabsmetodikk. Herunder førstemøte, utarbeidelse av aksjoner/tiltak og statusmøter</li> <li>• Ivareta kvalitetssikring knyttet til proaktiv tankegang</li> </ul>
GENERISKE TILTAK IFM AVSLUTNING AV VAKTSKIFTET
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Bidra til å logge alle egne tiltak</li> <li>• Bistå samvirkeleder i utarbeidelse av rapporter internt og eksternt ved behov</li> <li>• Forbered vaktbytte enten ved å sikre et godt vaktbytte til neste vakt (for dagskiftet) eller delta i felles avslutnings-/og evalueringsmøte (for kveldsskiftet)</li> </ul>

Dokumentnavn:	Plan for Samvirkesenteret under Sykkel VM 2017	Revisjonsnr.:	6
Utarbeidet av:	Samvirkegruppen	Dato:	12.9.2017
Godkjenning:	Komité for sikkerhet og beredskap	Dato:	12.9.2017

## 5.4 Samvirkekoordinator



MANDAT
<p>Samvirkekoordinator er stedfortreder for samvirkeleder, og skal bidra til at arbeidet og arbeidsprosessen i samvirkesenteret flyter godt. Samvirkekoordinator er ansvarlig for å koordinere arbeidet som utføres i samvirkestaben. Samvirkekoordinator rapporterer til Samvirkeleder.</p>
GENERISKE TILTAK UNDER OVERVÅKINGSFASEN
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Sikre at ID kontroll gjennomføres for alle som skal delta i eller besøke samvirkesenteret</li> <li>• Sikre at all nødvendig og relevant dokumentasjon er tilgjengelig for medlemmene i samvirkestaben</li> <li>• Bistå i forberedelsen og gjennomføringen av oppstartsmøtet</li> <li>• Avgi statusrapport på vegne av samvirkestaben under felles statusmøter</li> <li>• Sikre en robust operativ og administrativ informasjonsflyt i samvirkesenteret, herunder rapportering av episoder, status ressursoversikt, administrative tiltak mv.</li> <li>• Sikre at episoder/hendelser blir rapportert i CIM og gitt riktig fargekode</li> </ul>
GENERISKE TILTAK UNDER RESPONSFASEN
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Sikre at aktører som ikke deltar i aksjonsrådet ivaretar overvåking og rapportering</li> <li>• Ivareta kvalitetssikring knyttet til proaktiv tankegang</li> </ul>
GENERISKE TILTAK IFM AVSLUTNING AV VAKTSKIFTET
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Bidra til å logge alle egne tiltak</li> <li>• Bistå Samvirkeleder i utarbeidelse av rapporter internt og eksternt ved behov</li> <li>• Forbered vaktbytte enten ved å sikre et godt vaktbytte til neste vakt (for dagskiftet) eller delta i felles avslutnings-/og evalueringsmøte (for kveldsskiftet)</li> </ul>

Dokumentnavn:	Plan for Samvirkesenteret under Sykkel VM 2017	Revisjonsnr.:	6
Utarbeidet av:	Samvirkegruppen	Dato:	12.9.2017
Godkjenning:	Komité for sikkerhet og beredskap	Dato:	12.9.2017

## 5.5 Informasjonskoordinator



### MANDAT

Informasjonskoordinator er ansvarlig for å koordinere og utarbeide samordnet, frigitt informasjon fra samvirkesenteret under sykkel-VM. Informasjonskoordinator vil i samarbeid med samvirkeleder løpende vurdere hvilken informasjon fra senteret som kan og bør frigis eksternt. Informasjonskoordinator har ikke en direkte rolle overfor media og befolkningen for øvrig. Den enkelte aktør ivaretar sitt informasjonsansvar internt i egen organisasjon og ut mot allmennheten. Aktørene avgjør selv hvordan de benytter seg av frigitt informasjon fra samvirkesenteret.

### GENERISKE TILTAK UNDER OVERVÅKINGSFASEN

- Møte tidsnok til vaktskiftet og sikre god overlapping mellom vaktlag
- Delta på alle felles møter i samvirkesenteret
- Sikre at nødvendig dokumentasjon og verktøy er tilgjengelig for å løse egne oppgaver
- Følge med på egne kilder for informasjon: nyhetsmedier, sosiale medier og rapporter fra Bergen kommunes innbyggjerservice (callsenter sammen med Bergen 2017)
- Rapportere viktige hendelser fra egne kilder raskt videre til samvirkeleder og aktuell faggruppe
- Utarbeide frigitt informasjon basert på statusrapporter fra faggruppene og øvrige relevante kilder i samvirkesenteret fra hvert faste fellesmøte: oppstartsmøte, statusmøter og avslutningsmøte
- Presentere utkast til frigitt informasjon for samvirkeledelsen som godkjenner frigitt informasjon fra samvirkesenteret
- Distribudere frigitt informasjon fra samvirkesenteret gjennom CIM og på e-post til mottakere på forhåndsdefinert distribusjonsliste

### GENERISKE TILTAK UNDER RESPONSFASEN

- Delta i aksjonsrådet dersom relevant i forhold til hendelsens konsekvenspotensial, herunder førstemøte, utarbeidelse av aksjoner/tiltak og statusmøter
- Utarbeide og få godkjent og distribuert frigitt informasjon fra samvirkesenteret etter førstemøtet og etter hvert statusmøte etter samme prosedyre som i overvåkningsfasen
- Distribudere frigitt informasjon fra samvirkesenteret gjennom CIM og på e-post til mottakere på forhåndsdefinert distribusjonsliste

### GENERISKE TILTAK IFM AVSLUTNING AV VAKTSKIFTET

- Bidra til å logge alle egne tiltak
- Bistå samvirkeleder i utarbeidelse av rapporter ved behov
- Forberede vaktbytte til neste vakt

Dokumentnavn:	Plan for Samvirkesenteret under Sykkel VM 2017	Revisjonsnr.:	6
Utarbeidet av:	Samvirkegruppen	Dato:	12.9.2017
Godkjenning:	Komité for sikkerhet og beredskap	Dato:	12.9.2017

## 5.6 Logistikk koordinator



MANDAT
<p>Logistikk koordinator er medlem av samvirkestaben og vil bidra til å støtte opp arbeidet med logistikkjenesten for personell som er involvert med samfunnsikkerhetsmessige oppgaver under Sykkel VM utenfor samvirkesenteret.</p>
GENERISKE TILTAK UNDER OVERVÅKINGSFASEN
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Møte tidsnok til vaktskiftet og sikre en robust handover fra/til forrige vaktlag</li> <li>• Etabler din arbeidsstasjon i samvirkestabens lokale</li> <li>• Delta i felles oppstartsmøte (for dagskiftet) og felles statusmøter</li> <li>• Gi støtte til identifiserte/relevante parter og sikre at spørsmål, bekymringer eller andre tema blir identifisert og avklart innen rimelig tid.</li> <li>• Samordning av tiltak/ressursforvaltning</li> <li>• Bistå i å sikre logistikk tjenesten overfor personell involvert i samfunnsikkerhetsmessige oppgaver under Sykkel VM</li> <li>• Ivareta kvalitetssikring og samordning i håndtering av kontinuitetshendelser og alvorlige hendelser</li> </ul>
GENERISKE TILTAK UNDER RESPONSFASEN
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Delta i aksjonsrådet dersom det er relevant i forhold til hendelsens konsekvenspotensial</li> <li>• Delta i proaktiv stabsmetodikk. Herunder førstemøte, utarbeidelse av aksjoner/tiltak og statusmøter</li> <li>• Ivareta kvalitetssikring knyttet til proaktiv tankegang</li> </ul>
GENERISKE TILTAK IFM AVSLUTNING AV VAKTSKIFTET
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Bidra til å logge alle egne tiltak</li> <li>• Bistå samvirkeleder i utarbeidelse av rapporter internt og eksternt ved behov</li> <li>• Forbered vaktbytte enten ved å sikre et godt vaktbytte til neste vakt (for dagskiftet) eller delta i felles avslutnings-/og evalueringsmøte (for kveldsskiftet)</li> </ul>

Dokumentnavn:	Plan for Samvirkesenteret under Sykkel VM 2017	Revisjonsnr.:	6
Utarbeidet av:	Samvirkegruppen	Dato:	12.9.2017
Godkjenning:	Komité for sikkerhet og beredskap	Dato:	12.9.2017



## 5.7 Samvirkekart koordinator

MANDAT
<p>Samvirkekart koordinator er medlem av samvirkestaben og vil bidra til å støtte opp arbeidet med å holde samvirkekartet teknisk og operativt oppdatert og korrekt til enhver tid under Sykkel VM. Samvirkekart koordinator vil også bistå som rådgiver for bruk og oppdatering av samvirkekartet til aktørene i samvirkesenteret.</p>
GENERISKE TILTAK UNDER OVERVÅKINGSFASEN
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Møte tidsnok til vaktskiftet og sikre en robust handover fra/til forrige vaktlag</li> <li>• Delta i felles oppstartsmøte (for dagskiftet) og felles statusmøter</li> <li>• Sikre at samvirkekartet til enhver tid inneholder oppdatert og korrekt informasjon</li> <li>• Gi støtte til relevante parter i samvirkesenteret i bruk og forståelse av samvirkekartet</li> <li>• Ivareta kvalitetssikring og samordning i håndtering av kontinuitetshendelser og alvorlige hendelser</li> </ul>
GENERISKE TILTAK UNDER RESPONSFASEN
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Delta aksjonsrådet under respons for å bygge et situasjonsspesifikt kart basert på innspill fra aksjonsrådet</li> <li>• Delta i proaktiv stabsmetodikk. Herunder førstemøte, utarbeidelse av aksjoner/tiltak og statusmøter</li> <li>• Ivareta kvalitetssikring knyttet til proaktiv tankegang</li> </ul>
GENERISKE TILTAK IFM AVSLUTNING AV VAKTSKIFTET
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Bidra til å logge alle egne tiltak</li> <li>• Bistå samvirkeleder i utarbeidelse av rapporter internt og eksternt ved behov</li> <li>• Forbered vaktbytte enten ved å sikre et godt vaktbytte til neste vakt (for dagskiftet) eller delta i felles avslutnings-/og evalueringsmøte (for kveldsskiftet)</li> </ul>

Dokumentnavn:	Plan for Samvirkesenteret under Sykkel VM 2017	Revisjonsnr.:	6
Utarbeidet av:	Samvirkegruppen	Dato:	12.9.2017
Godkjenning:	Komité for sikkerhet og beredskap	Dato:	12.9.2017

## 5.8 Loggfører

MANDAT
<p>Loggfører er medlem av samvirkestaben og vil bidra til å støtte opp arbeidet med å holde samvirkelogg teknisk og operativt oppdatert og korrekt til enhver tid under Sykkel VM. Loggfører vil også bistå som rådgiver for bruk og oppdatering av loggverktøyet i samvirkesenteret.</p>
GENERISKE TILTAK UNDER OVERVÅKINGSFASEN
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Møte tidsnok til vaktskiftet og sikre en robust handover fra/til forrige vaktlag</li> <li>• Delta i felles oppstartsmøte (for dagskiftet) og felles statusmøter</li> <li>• Loggføre rapporterte episoder i CIM</li> <li>• Bistå aktørene i samvirkesenteret som velger selv å loggføre i CIM</li> <li>• Sikre at loggpunktene i CIM er språklig korrigert</li> <li>• Ivareta kvalitetssikring og samordning i håndtering av kontinuitetshendelser og alvorlige hendelser</li> </ul>
GENERISKE TILTAK UNDER RESPONSFASEN
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Delta i aksjonsrådet dersom din rolle er ønsket i forhold til hendelsens konsekvenspotensiale</li> <li>• Delta i proaktiv stabsmetodikk. Herunder førstemøte, u av aksjoner/tiltak og statusmøter</li> <li>• Ivareta kvalitetssikring knyttet til proaktiv tankegang</li> </ul>
GENERISKE TILTAK IFM AVSLUTNING AV VAKTSKIFTET
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Bidra til å logge alle egne tiltak</li> <li>• Bistå samvirkeleder i utarbeidelse av rapporter internt og eksternt ved behov</li> <li>• Forbered vaktbytte enten ved å sikre et godt vaktbytte til neste vakt (for dagskiftet) eller delta i felles avslutnings-/og evalueringsmøte (for kveldsskiftet)</li> </ul>

Dokumentnavn:	Plan for Samvirkesenteret under Sykkel VM 2017	Revisjonsnr.:	6
Utarbeidet av:	Samvirkegruppen	Dato:	12.9.2017
Godkjenning:	Komité for sikkerhet og beredskap	Dato:	12.9.2017

## 5.9 Senterdrift koordinator, IKT



### MANDAT

Senterdrift koordinator, IKT er ansvarlig for at «Senterdrift» ivaretar sine oppgaver for samvirkesenteret under Sykkel VM. Senterdriftskoordinator IKT har nødvendig myndighet og autorisasjon til å kunne bestille relevante og nødvendige tjenester/materiell for at aktørene i samvirkesenteret skal kunne jobbe uten IKT messige hindringer. Senterdrift koordinator, IKT rapporterer til samvirkekoordinator.

### GENERISKE TILTAK UNDER OVERVÅKINGSFASEN

- Tilrettelegge og yte bistand til alle aktørene i samvirkesenteret for å sikre at alle skal ha best mulig forutsetning for å kunne jobbe effektivt
- Sørge for at alle aktører er akkreditert for å delta i samvirkesenteret
- Sjekke akkreditering til alle aktører og sørge for riktig fargemerking til den enkelte aktør
- Bistå med nødvendig IKT støtte til aktørene i samvirkesenteret
- Sikre nødvendig printerhjelp og tilgang på annet kontormateriell

### GENERISKE TILTAK UNDER RESPONSFASEN

- Bistå i at aksjonsrådet kan håndtere oppstått situasjon med de hjelpemidler og støtte dette krever
- Sikre at samvirkesenteret er skjermet for ikke akkreditert personell

### GENERISKE TILTAK IFM AVSLUTNING AV VAKTSKIFTET

- Bistå Samvirkeleder i utarbeidelse av rapporter internt og eksternt ved behov
- Forbered vaktbytte enten ved å sikre et godt vaktbytte til neste vakt (for dagskiftet) eller delta i felles avslutnings-/og evalueringsmøte (for kveldsskiftet)

Dokumentnavn:	Plan for Samvirkesenteret under Sykkel VM 2017	Revisjonsnr.:	6
Utarbeidet av:	Samvirkegruppen	Dato:	12.9.2017
Godkjenning:	Komité for sikkerhet og beredskap	Dato:	12.9.2017

## 5.10 Senterdrift Koordinator, info/logistikk



MANDAT
<p>Senterdrift koordinator, info/logistikk er ansvarlig for at «Senterdrift» ivaretar sine oppgaver med å bistå aktørene i samvirkesenteret med administrative behov under Sykkel VM.</p> <p>Senterdrifts koordinator, info/logistikk har nødvendig myndighet og autorisasjon til å kunne bestille relevante og nødvendige tjenester/materiell for at aktørene i samvirkesenteret skal kunne jobbe effektivt og uten hindringer. Senterdrift koordinator, info/logistikk rapporterer til samvirkekoordinator.</p>
GENERISKE TILTAK UNDER OVERVÅKINGSFASEN
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Tilrettelegge og yte bistand til alle aktørene i samvirkesenteret for å sikre at alle skal ha best mulig forutsetning for å kunne jobbe effektivt</li> <li>• Sørge for at alle aktører er akkreditert for å delta i samvirkesenteret</li> <li>• Sørge for bevertning og god orden i samvirkesenteret</li> <li>• Sjekke akkreditering til alle aktører og sørge for riktig fargemerking til den enkelte aktør</li> <li>• Sikre nødvendig printerhjelp og tilgang på annet kontormateriell</li> </ul>
GENERISKE TILTAK UNDER RESPONSFASEN
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Bistå i at aksjonsrådet kan håndtere oppstått situasjon med de hjelpemidler og støtte dette krever</li> <li>• Sikre at samvirkesenteret er skjermet for ikke akkreditert personell</li> </ul>
GENERISKE TILTAK IFM AVSLUTNING AV VAKTSKIFTET
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Bistå samvirkeleder i utarbeidelse av rapporter internt og eksternt ved behov</li> <li>• Forbered vaktbytte enten ved å sikre et godt vaktbytte til neste vakt (for dagskiftet) eller delta i felles avslutnings-/og evalueringsmøte (for kveldsskiftet)</li> </ul>

Dokumentnavn:	Plan for Samvirkesenteret under Sykkel VM 2017	Revisjonsnr.:	6
Utarbeidet av:	Samvirkegruppen	Dato:	12.9.2017
Godkjenning:	Komité for sikkerhet og beredskap	Dato:	12.9.2017

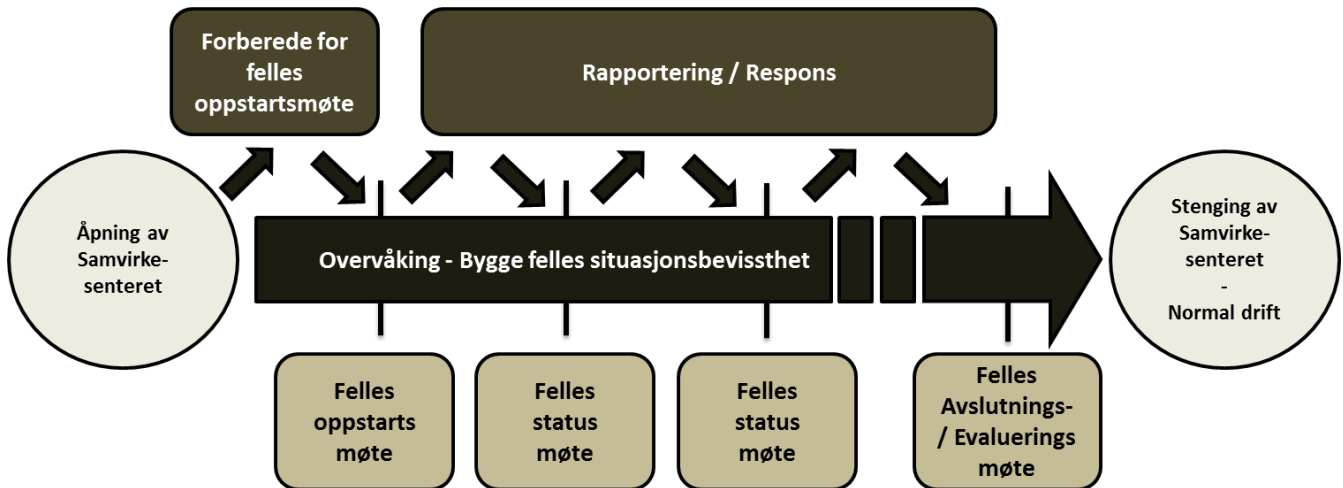
# ADMINISTRATIV

# DEL

Dokumentnavn:	Plan for Samvirkesenteret under Sykkel VM 2017	Revisjonsnr.:	6
Utarbeidet av:	Samvirkegruppen	Dato:	12.9.2017
Godkjenning:	Komité for sikkerhet og beredskap	Dato:	12.9.2017

## 6 Felles prosess for vaktperioden i samvirkesenteret

- Følgende prosess vil være førende for det felles arbeidet i samvirkesenteret. Senterets åpningstid er mellom klokken 0600– 2200. I perioden 2200-0600 er samvirkesenteret stengt og det vil være ordinær drift hos aktørene.



Figur 3 - Felles prosess for vaktperioden i samvirkesenteret

### 6.1 Åpningstider for samvirkesenteret

- Samvirkesenteret vil være åpent mellom 0600 – 2200 alle dager i perioden 16. og 24. september

### 6.2 Innpassering i samvirkesenteret

- Alle aktører som er involvert vil bli registrert på rådhuset i bergen ved ankomst. Dette vil være ID kontroll opp mot deltagerliste samt utdeling av adgangskort til Rådhuset.
- Ved ankomst 2. etg. i rådhuset vil den enkelte representant måtte passere egen sluse med egen identitetskontroll foretatt av personell fra Senterdrift.
- I slusen vil den enkelte bli tildelt merket vest som gir et synlig bevis på at vedkommende tilhører samvirkesenteret samt hvilken faggruppe (farge på vesten) og aktør (navn på vesten) vedkommende tilhører.
- Vaktrotasjon: 2 skiftsordning faste vaktlag, fast vaktskifte,
  - **DAGSKIFTET/Vaktlag 1:** 0600-1400 (8 timer)
  - **KVELDSSKIFTET/Vaktlag 2:** 1400-2200 (8 timer)
  - Vaktbytte mellom **1345-1415**.

### 6.3 Forpleining i samvirkesenteret

- Frokost for påtroppende vaktlag serveres i rådhuskantinen fra klokken 0630 - 0745
- Påsmurt mat blir servert klokken 1030 i samvirkesenteret
- Lunsj serveres fra 1300 - 1345 for vaktlag 2, og fra 1415-1500 for vaktlag 1 i rådhuskantinen
- Middag serveres i perioden 1730-1900 for vaktlag 2 i rådhuskantinen

Dokumentnavn:	Plan for Samvirkesenteret under Sykkel VM 2017	Revisjonsnr.:	6
Utarbeidet av:	Samvirkegruppen	Dato:	12.9.2017
Godkjenning:	Komité for sikkerhet og beredskap	Dato:	12.9.2017

- Mineralvann må kjøpes. All annen drikke sørges for av Bergen kommune (Melk, Juice, Kaffe, Te og vann)
- Alle måltider i rådhuskantinen tilpasses slik at aktørene kan gå til middag i perioden når situasjonen tillater det
- I tillegg til faste måltid vil det være tilgjengelig mat og drikke i samvirkesenteret i 2. etg.som eksempel kaffe, te, vann, frukt, lefser, småkaker el.

#### 6.4 Forberede for felles oppstartsmøte

- Alle aktører som er involvert bruker tiden fra 0600-0800 til oppmøte, registrering, etablering, bespisning og oppkobling til egne systemer
- Tiden frem til 0800 brukes til å innhente status fra egen organisasjon;
  - Hendelser ila natten
  - Planlagte hendelser denne dagen
  - Egen driftsstatus og ressurstillgang
  - Egen gjennomgang av dagens ritt og rittenes påvirkning på egen virksomhet

#### 6.5 Felles oppstartsmøte

- Alle vakter starter med felles oppstartsmøte slik at det oppnås felles situasjonsbevissthet.
- Dagens program og eventuelle utfordringer blir belyst gjennom å innhente status fra den enkelte aktør
- Møtet er satt opp til å vare fra 0800-0900.

##### 6.5.1 Agenda Oppstartsmøte

0745 - Verifisering av oppmøte

**0800** - Åpning Oppstartsmøte,

0805 - Erfaringer fra forrige vaktlag, nattens hendelser og aktørenes driftsstatus

0820 - Dagens Sykkel VM program med risikomomenter

0840 - Dagens utfordringer ift ressurstillgang

**0900** - Slutt Oppstartsmøte

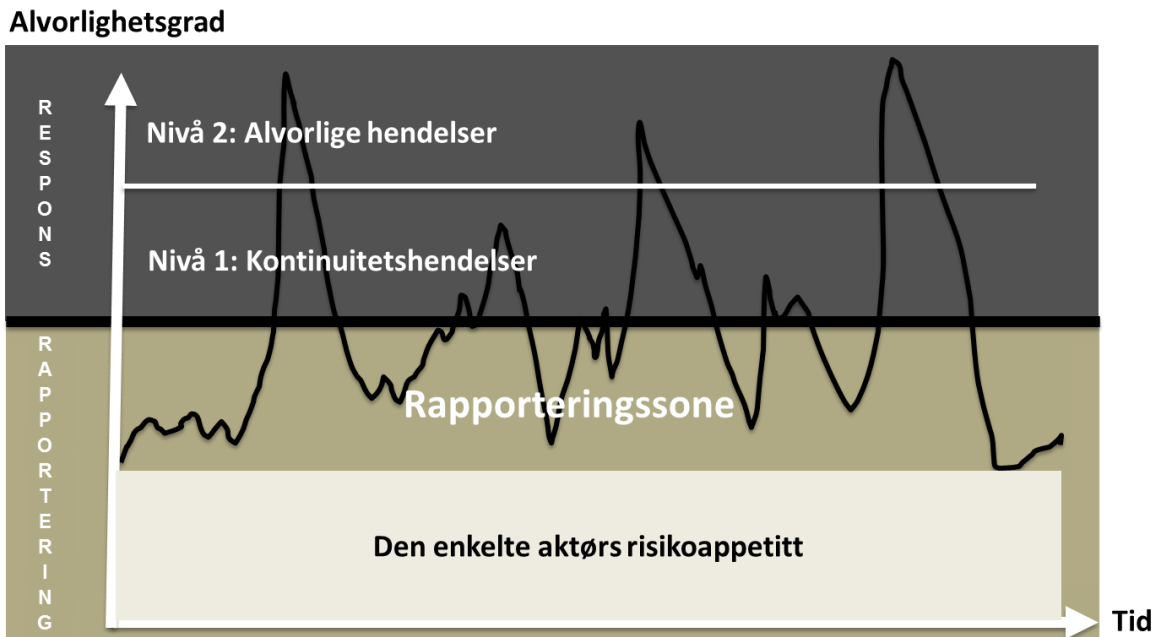
#### 6.6 Overvåking - Bygge felles situasjonsbevissthet

- Gjennom overvåking av egne systemer vil den enkelte aktør kunne bidra til å skape felles situasjonsbevissthet for alle i samvirkesenteret
- Informasjonen innhentes og presenteres visuelt på felles kartverktøy så langt dette lar seg gjøre, med støtte fra personell i samvirkestab
- Det er avgjørende at informasjonen som presenteres felles, til enhver tid gjengir det korrekte bildet. Samvirkestab vil ha ansvar for å kvalitetssikre situasjonsbevisstheten i samvirkesenteret

Se vedlegg A Situasjonsbevissthet i samvirkesenteret for mer inngående informasjon om dette temaet.

Dokumentnavn:	Plan for Samvirkesenteret under Sykkel VM 2017	Revisjonsnr.:	6
Utarbeidet av:	Samvirkegruppen	Dato:	12.9.2017
Godkjenning:	Komité for sikkerhet og beredskap	Dato:	12.9.2017

## 6.7 Rapportering og respons



Figur 4 - Prinsipp om rapportering og respons i samvirkesenteret

Grafen i figuren synliggjør et tenkt mønster av episoder som vil oppstå gjennom vaktens varighet og som involverer aktørene i samvirkesenteret. Episodene vil inneha varierende grad av alvorlighet. Graden av alvorlighet avgjør om episoden er definert inn i rapporteringssonen, eller definert som en hendelse samvirkesenteret skal respondere på. Terskelen for hvilken grad av alvorlighet som definerer sonene, kan vurderes ulikt blant aktørene i samvirkesenteret. Avgjørelsen om en rapportert episode skal løftes til nivå 1 eller 2 bestemmes i fellesskap med utgangspunkt i konsekvenspotensialet.

## 6.8 Rapportering

- I løpet av vekten vil hver ankelt aktør overvåke egne systemer fra egen PC eller det verktøyet som er nødvendig
- I tillegg til å overvåke egne verktøy vil den enkelte aktør ha direkte kontakt med egen organisasjon
- Den enkelte aktørs risikoappetitt vil avgjøre hvilke episoder som ligger i rapporteringssonen. Episoder med liten alvorlighetsgrad vil være tema for rapportering i statusmøter fra den enkelte aktør
- Den enkelte faggruppe vil utnevne en egen faggruppekoordinator som sammenfatter statusrapporteringen under statusmøtene
- CIM vil bli benyttet som verktøy i samvirkesenteret for felles logg. Det vil bli etablert en egen hendelse med navn «Sykkel VM 2017». Innunder denne hendelsen vil det bli en løpende loggføring av episoder/hendelser.
- Den enkelte aktør er ansvarlig for å viderebringe episodene/hendelsene som skal rapporteres til CIM fortløpende og ved felles statusmøter. Bruk «skjema for rapportering av hendelser» evt. rapporter episodene/hendelsene selv direkte inn i CIM dersom du ønsker å benytte dette verktøyet selv.

Dokumentnavn:	Plan for Samvirkesenteret under Sykkel VM 2017	Revisjonsnr.:	6
Utarbeidet av:	Samvirkegruppen	Dato:	12.9.2017
Godkjenning:	Komité for sikkerhet og beredskap	Dato:	12.9.2017



## 6.9 Episoder i rapporteringssonen

- En episode som er internt anliggende hos den enkelte aktør, og som vurderes som hensiktsmessig og til nytte for andre aktører i samvirkesenteret («NEED TO KNOW») kategoriseres og rapporteres som en **GRØNN** episode
- En **GRØNN** episode er ikke å regne som en respons hendelse for samvirkesenteret som enhet

## 6.10 Respons - Generelt

- Terskelen for når «Respons» inntreffer vil være definert av en felles forståelse mellom aktørene i samvirkesenteret
- Alvorlighetsgraden bestemmes ut i fra hendelsens konsekvenspotensial
- En hendelse vil være definert som enten en alvorlig hendelse (**RØD**) eller en kontinuitetshendelse (**GUL**)
- Avhengig av omfanget i hendelsen og dens konsekvenspotensiale, vil samvirkesenterets respons kunne variere mellom tre forskjellige responsalternativer.

### 6.10.1 Nivå 1 - Kontinuitetshendelser

- Kontinuitetshendelser er definert som hendelser med et konsekvenspotensial som kun påvirker samfunnsmessige tjenesteytelser/driftssystemer og som kan kreve en koordinert håndtering for å bli løst
- Dette er hendelser som kan bli håndtert av aksjonsrådet, men som kan løses lokalt hos den enkelte aktør, eller koordinert mellom et utvalg aktører i samvirkesenteret dersom konsekvenspotensialet tilsier det.

### 6.10.2 Nivå 2 - Alvorlige hendelser

- Alvorlige hendelser er prioritert og definert som hendelser med et konsekvenspotensial for skade/tap av:
  1. Liv og helse
  2. Ytre Miljø
  3. Økonomiske verdier/tjenesteytelser
  4. Omdømme
- Ved alvorlige hendelser vil konsekvenspotensialet i hendelsen avgjøre hvilke av aktørene som skal involveres i aksjonsrådet

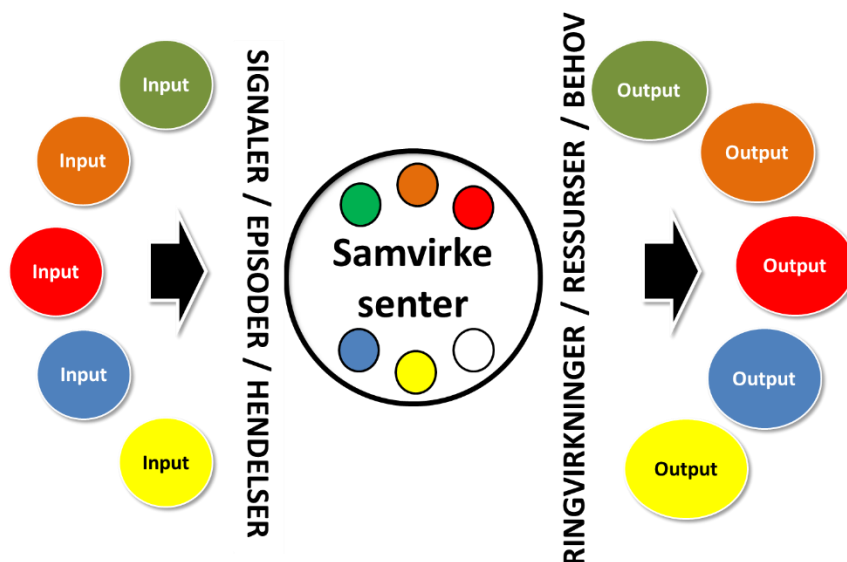
## 6.11 Respons - Bruk av Aksjonsråd

- Aksjonsrådet består av de aktørene som er berørt av hendelsen som er oppstått og de som skal håndtere hendelsen
- Samvirkeleder vil være ansvarlig for å involvere relevante aktører til aksjonsrådet
- Aksjonsrådet ledes av samvirkeleder med støtte fra den aktøren som er mest relevant i forhold til hendelsens art
- Aksjonsrådet vil ved behov trekke inn i eget lokale for å respondere på hendelsen som har oppstått.
- Arbeidsmetodikk i aksjonsrådet er «Proaktiv Stabsmetodikk» med bruk av førstemøte som et verktøy for å komme frem til anbefalt råd

Dokumentnavn:	Plan for Samvirkesenteret under Sykkel VM 2017	Revisjonsnr.:	6
Utarbeidet av:	Samvirkegruppen	Dato:	12.9.2017
Godkjenning:	Komité for sikkerhet og beredskap	Dato:	12.9.2017

## 6.12 Respons - Initiering av en hendelse i samvirkesenteret

- Episoder som er definert som en alvorlig hendelse (**RØD**) eller en kontinuitetshendelse (**GUL**) skal varsles øyeblikkelig. Dette skjer i henhold til følgende prosess:
  1. **Aktøren som først rapporterer hendelsen kontakter samvirkeleder**
  2. **Samvirkeleder og rapporterende aktør kontakter nødetatsbordet for avklaring av:**
    - a) Umiddelbar og midlertidig vurdering av omfanget i hendelsen;
      - Nødetats hendelse: Akutt eller langvarig
      - Samfunnskritisk hendelse: Bortfall infrastruktur og/eller samfunnstjenester
      - Kombinasjonshendelse: Hendelse med begge aspekter
    - b) Hvilke(-n) aktør som eier håndteringen av hendelsen i samvirkesenteret
    - c) Avklare om dette er en hendelse som kan deles i fellesskapet eller ikke
    - d) Unik tittel på hendelsen for utplassering i samvirkekart og for bruk i samvirke-CIM
  - **NB!** Avklaringene i pkt. a,b og c gjennomføres mellom partene i et eget møte der dette er mest hensiktsmessig. Enten ved nødetatsbordet i overvåkingssalen eller i Aksjonsrådets rom
  3. **Samvirkeleder annonserer hendelsen dersom det er enighet om å dele dette i fellesskapet**
    - a) Annonseringen skal inneholde: alvorlighetsgrad, tittel, og eier
  4. **Aktørene i samvirkesenteret vurderer følgende:**
    - a) Hvilke ringvirkninger har hendelsen på egen organisasjon
    - b) Hvilke ressurser kan den enkelte aktør tilby i håndteringen i form av personell, materiell og informasjon
    - c) Hvilke behov den enkelte har i forhold til ringvirkningene



Figur 5 - Samvirkesenterets samhandling med aktørenes organisasjon

### Merk!

Samvirkesenteret er som felles enhet, **ikke** et beslutningsorgan, men det kan være at representanter hos enkelte aktører i samvirkesenteret har beslutningsmyndighet i egen organisasjon, og kan beordre egne ressurser.

Dokumentnavn:	Plan for Samvirkesenteret under Sykkkel VM 2017	Revisjonsnr.:	6
Utarbeidet av:	Samvirkegruppen	Dato:	12.9.2017
Godkjenning:	Komité for sikkerhet og beredskap	Dato:	12.9.2017

### 6.13 Respons alternativ 1 - Samling av involverte aktører

- Respons alternativ 1 benyttes typisk i forbindelse med enkle **GULE** hendelser der tidsaspektet i forhold til hurtig tilbakemelding til de operative stabene er overveiende.
- For å sikre en effektiv og hurtig respons vil eier av hendelsen i samråd med samvirkeleder samle/evt. prate med andre relevante aktører i samvirkesenteret for enes om hvordan responsen til hendelsen skal være.
- Dette gjøres enklest i overvåkingssalen i samvirkesenteret
- Responsen og utfallet av denne avgjør hvordan de operative stabene skal følges opp.

### 6.14 Respons alternativ 2 - Etablering av et felles konsekvenspotensiale

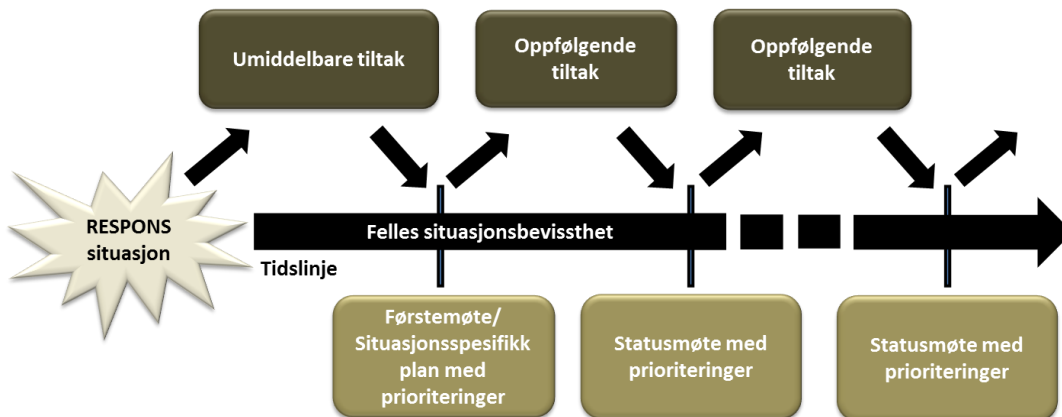
- Respons alternativ 2 benyttes i forbindelse med **GULE** og **RØDE** hendelser, der tidsaspektet i forhold til hurtig tilbakemelding til de operative stabene er overveiende.
  - Samvirkeleder vil lede prosessen med alle aktørene i overvåkingssalen
  - For å kunne bistå de operative stabene med hvilke ringvirkninger den oppståtte hendelsen har, vil samvirkeleder benytte en forkortet utgave av Proaktiv Stabsmetodikk og Situasjonsspesifikk plan pkt. 1 og 2.
1. **Hva har skjedd?**
    - a) Fakta om mennesker som er involvert (antall og tilstand)
    - b) Fakta om hendelsens art
    - c) Fakta om hvilke tiltak som allerede er utført?
  2. **Hva er konsekvenspotensialet?**
    - a) Mennesker - Fryktet antall skadde
    - b) Miljø - Type og omfang av forurensning
    - c) Materiell/økonomiske verdier/ - Fryktet type skade og omfang av skade
    - d) Omdømme/Tillit – Omfanget av svekket omdømme/tillit for regionen/samvirkesenteret/aktørene
- Konsekvenspotensialet distribueres til den enkelte operative aktør som er involvert i håndtering av hendelsen.

### 6.15 Respons alternativ 3 - Bruk av tilpasset Proaktiv Stabsmetodikk

- Ved langvarige alvorlige hendelser og ved utvidete behov under kontinuitetshendelser, vil aksjonsrådet følge Proaktiv Stabsmetodikk isolert for den alvorlige hendelsen.
- Aksjonsrådet vil bli satt sammen av de involverte aktørene og representantene for disse vil gå ut i «Grupperom Aksjonsråd» utenfor overvåkingssentralen
- Proaktiv Stabsmetodikk er en effektiv prosess for håndtering av uønskede hendelser. Metoden ivaretar behovet for å planlegge, prioritere og respondere riktig i forhold til hendelsens konsekvenspotensiale. (Lunde 2014)
- Som et rådgivende organ for involverte aktører, vil aksjonsrådet bidra til å gi effektive, solide og koordinerte forslag til løsninger, gjennom å lage en situasjonsspesifikk plan i metodens «Førstemøte». Denne situasjonsspesifikke planen vil være kjernen i arbeidet for aksjonsrådet.

Dokumentnavn:	Plan for Samvirkesenteret under Sykkel VM 2017	Revisjonsnr.:	6
Utarbeidet av:	Samvirkegruppen	Dato:	12.9.2017
Godkjenning:	Komité for sikkerhet og beredskap	Dato:	12.9.2017

- Videre bruk av metoden vil være rettet mot samvirkesenterets oppfølgende fokus/prioriteringer og aksjoner/tiltak.



Figur 6 – Tilpasset proaktiv Stabsmetodikk til bruk i Aksjonsrådet

### 6.15.1 Respons - Situasjonsspesifikk plan

Situasjonsspesifikk plan inneholder følgende punkter:

3. **Hva har skjedd?**
  - d) Fakta om mennesker som er involvert (antall og tilstand)
  - e) Fakta om hendelsens art
  - f) Fakta om hvilke tiltak som allerede er utført?
4. **Hva er konsekvenspotensialet?**
  - a) Mennesker - Fryktet antall skadde
  - b) Miljø - Type og omfang av forurensning
  - c) Materiell/økonomiske verdier/Tjenesteytelser - Fryktet type fravær av tjenester, type skade og omfang av skade
  - d) Omdømme/Tillit – Omfanget av svekket omdømme/tillit for regionen/samvirkesenteret/aktørene
5. **Hva gjør vi?**
  - a) Hvilke tiltak skal man anbefale å sette i verk for å håndtere konsekvenspotensialet for mennesker, miljø, materiell/tjenesteytelser, omdømme
6. **Hva trenger vi?**
  - a) **Identifisere nødvendige ressurser** - Hvilke ressurser trenger man for å kunne utføre de tiltak vi anbefaler for å kunne håndtere konsekvenspotensialet effektivt
  - b) **Kvantifisere ressurser** - Hvilket antall ressurser trenger man for å kunne utføre de tiltak vi ønsker for å kunne håndtere konsekvenspotensialet effektivt
  - c) **Kvalitetsspesifisere ressurser** - Hvilke spesifikke kvaliteter må ressursene ha for å kunne bidra optimalt?
7. **Varsling?**
  - a) Hvem skal man anbefale å varsle for å skaffe tilveie de ressurser man trenger for å gjennomføre planen?

Dokumentnavn:	Plan for Samvirkesenteret under Sykkel VM 2017	Revisjonsnr.:	6
Utarbeidet av:	Samvirkegruppen	Dato:	12.9.2017
Godkjenning:	Komité for sikkerhet og beredskap	Dato:	12.9.2017

#### 8. Konsekvenser for drift?

- a) Vil konsekvenspotensialet eller responsen påvirke driften til de involverte aktører?
- b) Rådes det til at driften bør gå som normalt, redusert eller stanses

#### 9. Andre forhold?

- a) Er det andre forhold som vær, tid, geografi, interesser, driftsstatus eller annet, som vil påvirke responsen enten negativt eller positivt og som tas hensyn til?  
(Lunde 2014)

### 6.15.2 Respons - Prioriteringer

Prioritering er det aksjonsrådet bestemmer for hvilke deler av den situasjonsspesifikke planen som til enhver tid skal iverksettes. Prioriteringsområder besluttet av og i aksjonsrådet etter avholdt Førstemøte og Statusmøter. Prioriteringer er leder for aksjonsrådet sin beslutning i forhold til hvilke operasjonsområder/deler av planen beredskapsledelsen skal konsentrere sine aksjoner om frem til neste statusmøte. Prioriteringene har ingen innbyrdes prioritert rekkefølge

### 6.15.3 Respons - Oppfølgende tiltak

Etter at aksjonsrådet har sammenfattet den situasjonsspesifikke planen vil denne distribueres til de relevante aktørene i samvirkesenteret som et råd. Den aktøren som er operativt ansvarlig for håndteringen av hendelsen vil avgjøre om dette rådet følges eller ikke.

Oppfølgende oppgaver/tiltak i aksjonsrådet vil være de tiltak aksjonsrådet iverksetter for å forhindre en negativ eskalering av en hendelse. Oppgavene/tiltakene utledes av Aksjonsrådet. Den situasjonsspesifikke planen vil være kilde til oppfølgende oppgaver/tiltak. Den enkelte liaison i Aksjonsrådet vil kontinuerlig følge opp egen organisasjon med dialog for å koordinere innsatsen basert på en felles forståelse av situasjonen og hendelsens utvikling.

### 6.15.4 Respons - Felles situasjonsbevissthet

Felles situasjonsbevissthet i aksjonsrådet er en felles oppfatning av utviklingen i hendelsen som har oppstått enten dette er på nivå 1 eller nivå 2. Situasjonsbevissthet for hendelsen og dens utvikling er basert på de rapporter og den informasjonen som tilflyter aksjonsrådet til enhver tid både fra samvirkesenterets overvåkingsdel og direkte til aksjonsrådet.

### 6.15.5 Respons - Statusmøte i aksjonsrådet

Statusmøter er møter som holdes jevnlig i aksjonsrådet gjennom hele håndteringen av en situasjon av nivå 1 eller 2. Hensikten med møtet er å dele informasjon, etablere felles situasjonsbevissthet for å kunne utarbeide fortløpende råd for koordinering, planlegging og prioritering av videre respons.

Dokumentnavn:	Plan for Samvirkesenteret under Sykkel VM 2017	Revisjonsnr.:	6
Utarbeidet av:	Samvirkegruppen	Dato:	12.9.2017
Godkjenning:	Komité for sikkerhet og beredskap	Dato:	12.9.2017

## 6.16 Felles Statusmøter i Samvirkesenteret

- Felles statusmøte holdes i samvirkesenteret for å kalibrere situasjonsbevisstheten for alle aktørene
- Faggruppene med faggruppekoordinator forbereder felles status fra faggruppene:
  - Episoder siden sist og utførte tiltak
  - Endringer i driftsstatus og/eller ressursbildet
  - Særskilte behov
  - Bruk «skjema for statusrapportering fra faggruppene» i CIM
- Samvirkeleder leder møtene med følgende agenda:
  - Status ritt/arrangementer (Hentes fra Bike Master/Bergen 2017)
  - Status fra hver faggruppe (Ved Faggruppekoordinator)
  - Risikomomenter i neste fase
  - Prioriteringsområder for neste fase
- Felles statusmøte bør ikke vare lenger enn 20 minutter – se tidshjul for samvirkesenteret, figur 6

### 6.16.1 Faggruppekoordinator

- Det skal pekes ut en faggruppekoordinator for hver faggruppe i starten av hvert vaktskifte
- Rollen Faggruppekoordinator roterer mellom deltagerne i den enkelte faggruppe
- Faggruppekoordinator følger oppgaver som satt i eget funksjonskort

## 6.17 Vaktbytte

- Vaktbytte mellom vaktlag 1 og 2 skal foregå i perioden 1345-1415
- Samvirkeleder initierer vaktbyttet
- Vaktbytte skal foregå mellom av og påtroppende vaktperson uten unødige forstyrrelser i samvirkesenteret
- Dersom det pågår aksjoner skal vaktbytte mellom aktørene som er involvert i aksjonsrådet avvente til vaktbyttet kan gjennomføres uten å forstyrre pågående aksjon.
- Vaktbytte skal som minimum inneholde:
  - Status ritt (Lokalt plott/Bikemaster, risiko områder)
  - Status samvirkesenter (Generelt plott/Samvirkekart, prioriteringer)
  - Status hos den enkelte aktørs organisasjon (Episoder, driftsstatus og ressursituasjon)
  - Status tekniske hjelpemidler (Evt. mangler, særskilte behov mv.)
  - Evaluering og læringspunkter fra vaktperioden

Dokumentnavn:	Plan for Samvirkesenteret under Sykkel VM 2017	Revisjonsnr.:	6
Utarbeidet av:	Samvirkegruppen	Dato:	12.9.2017
Godkjenning:	Komité for sikkerhet og beredskap	Dato:	12.9.2017

## 6.18 Avslutnings- / Evalueringsmøte

- Forut før vaktens avslutning skal det gjennomføres et avslutnings- og evalueringsmøte. Møtetid er satt til kl. 2100-2200, og møtet ledes av Samvirkeleder
- Hensikten med møtet er å evaluere dagens vaktperiode og overføre læring til neste vaktperiode
- Møtet annonseres 15 min før start
- Evaluering- og læringsspunktene fra faggruppene føres i CIM forut for møtet
- Faggruppekoordinator går gjennom punktene for sin faggruppe i møtet

### 6.18.1 Agenda Avslutnings- /Evalueringsmøte

**2100** - Start Avslutnings-/Evalueringsmøte

2105 - Dagens hendelser, morgendagens driftsstatus og ressursituasjon

2135 - Dagens Læringspunkter

**2200** - Slutt Avslutnings-/Evalueringsmøte

## 6.19 Stenging av Samvirkesenteret

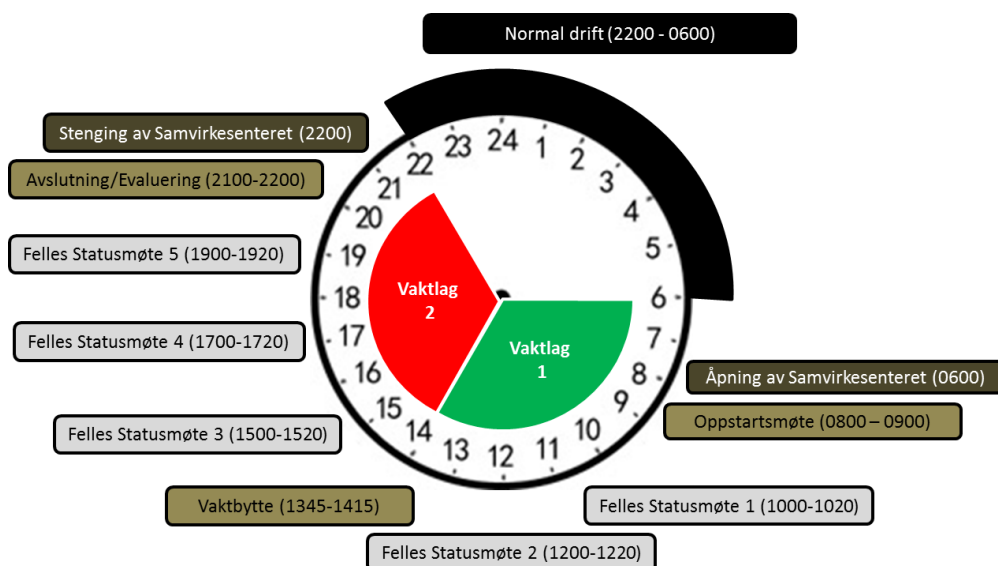
- Samvirkesenteret er stengt for alle aktører fra klokken 2200 dersom det ikke pågår aksjoner
- Alle verktøy og hjelpemidler skal ligge igjen og være klar til bruk for neste vaktlag
- Ved utpassering skal alle representanter levere fargemerking til Senterdrift
- Samvirkesenteret vil være innunder rådhusets rutiner for vakthold i perioden dette er stengt

## 6.20 Normal drift

- I tidsperioden 2200 – 0600 vil det være ordinær drift hos aktørene i samvirkesenteret

## 6.21 Tidshjul for Samvirkesenteret

Tidshjulet under viser tidspunktene for felles del i samvirkesenteret. Tidene er veiledende. Endringer kan forekomme avhengig av situasjonen.



Figur 7 - Tidshjul for samvirkesenteret

Dokumentnavn:	Plan for Samvirkesenteret under Sykkel VM 2017	Revisjonsnr.:	6
Utarbeidet av:	Samvirkegruppen	Dato:	12.9.2017
Godkjenning:	Komité for sikkerhet og beredskap	Dato:	12.9.2017

## 7 Regler og retningslinjer for Samvirkesenteret

### 7.1 Regler for deltagere i samvirkesenteret

- Den enkelte deltager er ansvarlig for å overholde egen organisasjons taushetsplikt og andre restriksjoner som sikkerhetsklarering mv. i forhold til behandling og deling av informasjon
- Bilder og/eller informasjon fra samvirkesenteret skal ikke publiseres i sosiale media eller i andre type medier uten samtykke fra samvirkeledelsen og/eller den aktøren bildet/informasjonen omhandler
- Alle skal kommunisere til hverandre med gjensidig respekt
- Alle skal bidra til et minimalt støynivå, for å oppnå best mulig arbeidsro i samvirkesenteret
- Alle tidspunkter som avtales og som er forhåndsbestemt, skal overholdes

## 8 Krav til deltagerens kompetanse og erfaring

For at samvirkesenteret skal ha den funksjonen og effekten som er forventet og ønsket, så krever dette at hver enkelt aktør stiller med relevant og egnet personell.

### 8.1 Generelle krav

I tillegg til å være den enkelte aktørs representant og ansikt i samvirkesenteret, så skal den enkelte også være en som bidrar til at man «gjør hverandre god» i samvirkesenteret. Det er avgjørende at representantene innehar gode egenskaper som det å «spille på lag» og som evner å opptre som et godt team medlem.

For å få til dette, kreves det at hver enkelt er fremoverlent og ønsker å bidra, samtidig som man utviser ydmykhet, disiplin og tar de nødvendige hensyn som må til for å oppnå en optimal og effektiv samhandling.

### 8.2 Spesifikke krav

Liaison fra den enkelte aktør skal ha inngående kjennskap til egen organisasjons kapasiteter og spesifikt kjennskap til egen organisasjons virkemåte ved uønskede hendelser. Liaison skal ha nødvendige fullmakter og tilganger til å innhente status fra egen organisasjon og dele denne uten forsinkelse med de andre aktørene i samvirkesenteret.

- Inngående kjennskap til egen organisasjons kapasiteter og spesifikt kjennskap til egen organisasjons virkemåte ved uønskede hendelser
- Kunne bruke alle relevante verktøy i egen organisasjon for å bidra med oppbygging av en felles situasjonsbevissthet i samvirkesenteret
- Inneha nødvendige fullmakter og tilganger til å innhente status fra egen organisasjon og dele denne uten forsinkelse med de andre aktørene i samvirkesenteret.
- Den enkelte liaison og deltager forplikter seg til å akseptere de regler og retningslinjer som gjelder for deltagelse i samvirkesenteret

Dokumentnavn:	Plan for Samvirkesenteret under Sykkel VM 2017	Revisjonsnr.:	6
Utarbeidet av:	Samvirkegruppen	Dato:	12.9.2017
Godkjenning:	Komité for sikkerhet og beredskap	Dato:	12.9.2017



## 9 Besøkende i samvirkesenteret

- Gjennom perioden sykkel VM varer vil det være flere typer besøkende i samvirkesenteret.
- Besøkende skal meldes på forhånd for å ha kontroll med hvor mange som kommer til hver besøksperiode. Maks antall besøkende for hver besøksperiode er 10
- Besøkspåmelding gjøres til Samvirkeleder og/eller Samvirkekoordinator på mailadresse; **xx@xx.xx**
- Det legges opp til følgende besøksperioder for hver dag  
Besøksperiode A: Fra klokken 1100 - 1200  
Besøksperiode B: Fra klokken 1500 – 1600
- Besøkende til samvirkesenteret vil bli ivaretatt av samvirkestaben. Besøkende vil være identifisert med egen vest og gitt en orientering i stabsrommet før de blir vist overvåkingsalen.
- For å sikre god kontroll og gjennomføring av besøk gjelder «SIKKERHETSINSTRUKS FOR ANSATTE OG BESØKENDE I BERGEN RÅDHUS» og i særskilthet følgende punkter som omhandler besøkende;
  - Alle besøkende som skal oppholde seg innendørs i Bergen Rådhus, Magistraten og Manufakturhuset skal registreres i resepsjonen og tildeles besøkskort som skal bæres godt synlig under hele besøket.
  - Alle besøkende skal hentes i og bringes tilbake til resepsjonen i Bergen Rådhus av en ansatt som bærer Bergen kommunes adgangs- og identifikasjonskort godt synlig.
  - Den ansatte som er ansvarlig for gjennomføringen av den aktiviteten de besøkende skal delta på er ansvarlig for alle sine besøkende under hele besøket, og alle besøkende skal under sitt besøk følges av en ansatt som bærer Bergen kommunes adgangs- og identifikasjonskort godt synlig.
  - Ved planlagte besøk av grupper av besøkende, bør navnelister på de besøkende leveres Sikkerhetsenheten senest arbeidsdagen før besøket, slik at besøkskort kan utstedes på forhånd.

## 10 Samvirke dokumentasjon

### 10.1 Felles dokumentasjon

- All felles oppdatert dokumentasjon for aktørene i samvirkesenteret vil være tilgjengelig gjennom verktøyet CIM.
- All dokumentasjon som er printet ut eller kopiert fra CIM, er å anse som ikke oppdatert eller siste utgave.
- Alle deltagere vil få egen innlogging i CIM for bruk til loggføring og gjennomgang av dokumentasjonen.
- Dokumenter som deles med alle på CIM vil legges ut i pdf format. Kontakt samvirkeleder dersom andre formater er ønskelig.

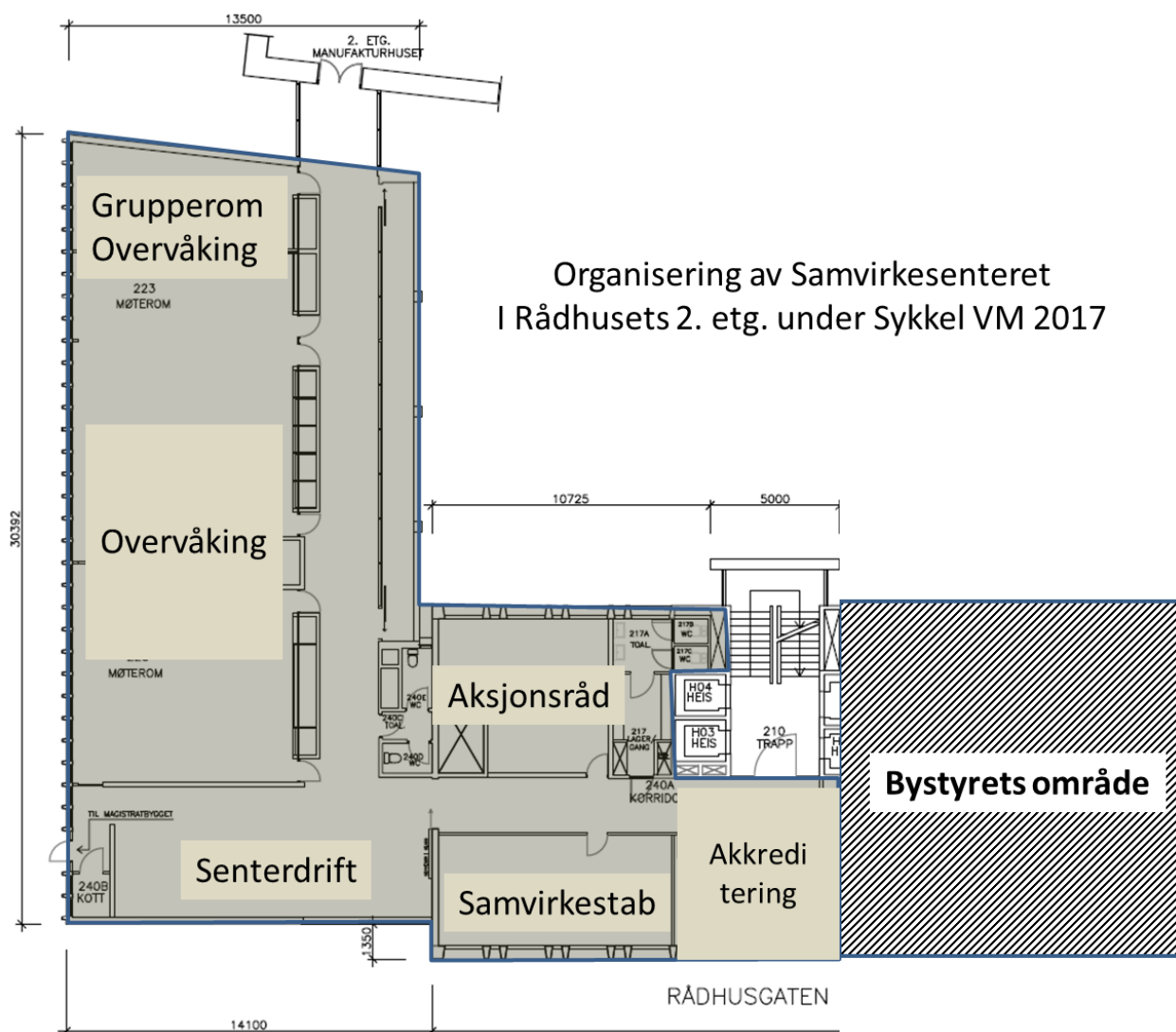
### 10.2 Egen dokumentasjon

- Øvrig dokumentasjon som den enkelte aktør har behov for må fremskaffes av den enkelte, og behandles i henhold til de lover og regler som gjelder for den spesifikke dokumentasjonen.
- Det vil være et låsbart skap godkjent for gradert dokumentasjon tilgjengelig for aktørene i samvirkesenteret.

Dokumentnavn:	Plan for Samvirkesenteret under Sykkel VM 2017	Revisjonsnr.:	6
Utarbeidet av:	Samvirkegruppen	Dato:	12.9.2017
Godkjenning:	Komité for sikkerhet og beredskap	Dato:	12.9.2017

## 11 Samvirkesenterets utforming

Samvirkesenteret er lokalisert i 2. etg. i Bergen Rådhus. Tegningen nedenfor viser hvilket areal som vil være tilgjengelig under hele sykkel VM 2017.



Figur 8 - Samvirkesenteret i Bergen rådhus

Dokumentnavn:	Plan for Samvirkesenteret under Sykkel VM 2017	Revisjonsnr.:	6
Utarbeidet av:	Samvirkegruppen	Dato:	12.9.2017
Godkjenning:	Komité for sikkerhet og beredskap	Dato:	12.9.2017

# SKJEMA FOR BRUK I SAMVIRKE SENTERET

Dokumentnavn:	Plan for Samvirkesenteret under Sykkel VM 2017	Revisjonsnr.:	6
Utarbeidet av:	Samvirkegruppen	Dato:	12.9.2017
Godkjenning:	Komité for sikkerhet og beredskap	Dato:	12.9.2017

## 12 Sjekkliste for mottak av varsel om hendelse

DATO:		TIDSPUNKT:	
MOTTAKER:		VARSLER/MELDER:	
STED:		KONTAKT:	
BESKRIVELSE AV HENDELSE:			
DETALJER OM MENNESKER:			
Uskadde:			
Savnede:			
Skadde:			
Omkomne:			
IVERKSATTE AKSJONER PÅ STEDET:			
STEDSSPESIFIKKE FORHOLD: (Beliggenhet/Vær)			
KONSEKVENSPOTENSIALE :			
MENNESKER	YTRE MILJØ	ØKONOMISKE VERDIER	
UTFØRT VARSLING:			
BEHOV FOR ASSISTANSE:			
DATO:	FUNKSJON:	INITIALER:	

Dokumentnavn:	Plan for Samvirkesenteret under Sykkel VM 2017	Revisjonsnr.:	6
Utarbeidet av:	Samvirkegruppen	Dato:	12.9.2017
Godkjenning:	Komité for sikkerhet og beredskap	Dato:	12.9.2017

### 13 Skjema for statusrapportering fra faggruppene

DATO:		TIDSPUNKT:	
EPISODER I PERIODEN:			
ENDRING I RESSURSBILDET:			
PERSONELL			
MATERIELL			
ANNET			
SÆRSKILTE BEHOV (Hva skal skje fremover + risiko)			
DATO:	FUNKSJON:	INITIALER:	

Dokumentnavn:	Plan for Samvirkesenteret under Sykkel VM 2017	Revisjonsnr.:	6
Utarbeidet av:	Samvirkegruppen	Dato:	12.9.2017
Godkjenning:	Komité for sikkerhet og beredskap	Dato:	12.9.2017

# VEDLEGG

Alle vedlegg til denne planen er utarbeidet som separate dokumenter. Dokumentene er tilgjengelig i samvirke CIM.

- A. Situasjonsbevissthet
- B. Deltagere i vaktlag
- C. Samvirkekommunikasjon
- D. Informasjonshåndtering

Dokumentnavn:	Plan for Samvirkesenteret under Sykkel VM 2017	Revisjonsnr.:	6
Utarbeidet av:	Samvirkegruppen	Dato:	12.9.2017
Godkjenning:	Komité for sikkerhet og beredskap	Dato:	12.9.2017

## 14 Henvisninger

**Styringsdokument** - Samfunnssikkerhet og beredskap - Sykkel-VM 2017

**Prosjektplan** - Samfunnssikkerhet og beredskap - Sykkel-VM 2017

**Involveringsmatrise** – Samfunnssikkerhet og beredskap – Sykkel-VM 2017

**Overordnet Risiko- og beredskapsanalyse** – Samfunnssikkerhet og beredskap – Sykkel-VM 2017

**Retningslinjer for planer** – Samfunnssikkerhet og beredskap – Sykkel-VM 2017

## 15 Referanser

Endsley, Dr. Mica R. «Toward a Theory of Situation Awareness in Dynamic Systems.» *Human Factors*, 1995.

Lunde, Ivar Konrad. *Praktisk krise- og beredskapsledelse*. Oslo: Universitetsforlaget, 2014.

Dokumentnavn:	Plan for Samvirkesenteret under Sykkel VM 2017	Revisjonsnr.:	6
Utarbeidet av:	Samvirkegruppen	Dato:	12.9.2017
Godkjenning:	Komité for sikkerhet og beredskap	Dato:	12.9.2017



# Plan for samvirkesenteret, vedlegg A: Situasjonsbevissthet i samvirkesenteret

Side 1 av 9

Dokumentnavn:	Plan for samvirkesenteret vedlegg A Situasjonsbevissthet i samvirkesenteret	Revisjonsnr.:	6
Utarbeidet av:	Samvirkegruppen	Dato:	12.9.2017
Godkjenning:	Komité for sikkerhet og beredskap	Dato:	12.9.2017



## Innhold

<b>1</b>	<b>BAKGRUNN OG HENSIKT .....</b>	<b>3</b>
1.1	SITUASJONSBEVISSTHET .....	3
<b>2</b>	<b>PERSEPSJON .....</b>	<b>4</b>
2.1	BALANSE MELLOM ANTALL KILDER OG «STØY» I SAMVIRKESENTERET .....	4
2.2	OVERVÅKING AV DEN ENKELTE AKTØRS SYSTEMER, VERKTØY OG ORGANISASJON .....	4
2.3	OVERVÅKING AV ÅPNE KILDER FRA INTERNETT .....	4
2.4	SAMVIRKEKART – ET FELLES KARTVERKTØY .....	5
2.4.1	<i>Informasjon til publikum og innbyggere:</i> .....	5
2.4.2	<i>Kart for planlegging av driftskontinuitet og beredskap</i> .....	6
2.4.3	<i>Samvirkekart</i> .....	6
2.4.4	<i>Tilganger til samvirkekartet</i> .....	6
2.5	OVERVÅKING AV BIKEMASTER .....	6
2.6	OVERVÅKING AV KAMERA FRA FØRSTE BIL I RITTKOLONNEN .....	6
2.7	OVERVÅKING AV KAMERA FRA VEGTRAFIKKSENTRALEN (VTS) .....	6
2.8	OVERVÅKING AV KAMERA FRA NEP .....	7
2.9	LOGGVERKTØY - LOGGING AV EPISODER I SAMVIRKESENTERET .....	7
<b>3</b>	<b>FORSTÅELSE .....</b>	<b>7</b>
3.1	RAPPORTERING AV EPISODER .....	7
3.2	MÅTER OG VERKTØY FOR RAPPORTERING AV EPISODER .....	7
3.2.1	<i>Umiddelbar varsling</i> .....	7
3.2.2	<i>Statusmøter</i> .....	7
3.2.3	<i>Samvirkekart</i> .....	8
3.2.4	<i>CIM</i> .....	8
3.3	BESLUTNING OM HENDELSENS ALVORLIGHETSGRAD .....	8
<b>4</b>	<b>PROJEKSJON .....</b>	<b>9</b>
4.1	VURDERING AV KONSEKVENSPOTENSIALET/RINGVIRKNINGER .....	9
4.2	SITUASJONSSPESIFIKK PLAN .....	9
<b>5</b>	<b>HENVISNINGER .....</b>	<b>9</b>

Dokumentnavn:	Plan for samvirkesenteret vedlegg A Situasjonsbevissthet i samvirkesenteret	Revisjonsnr.:	6
Utarbeidet av:	Samvirkegruppen	Dato:	12.9.2017
Godkjenning:	Komité for sikkerhet og beredskap	Dato:	12.9.2017

# 1 Bakgrunn og hensikt

Samvirkesenteret vil være bemannet med personell fra 32 forskjellige aktører under åpningstiden gjennom hele Sykkel VM 2017. Totalt vil det være 38 mennesker pr. vaktlag som skal samhandle for å kunne ivareta det samfunnssikkerhetsmessige aspektet under arrangementet. På grunn av Sykkel VM vil det være stor sannsynlighet for at den enkelte vil oppleve et større trykk og flere episoder<sup>1</sup> enn vanlig.

Hensikten med dette dokumentet er å synliggjøre hvordan representantene i samvirkesenteret skal bidra til økt felles situasjonsbevissthet gjennom formidling av den enkelte representants lokale situasjonsforståelse.

## 1.1 Situasjonsbevissthet

Situasjonsbevissthet defineres gjennom 3 steg;

### a) Persepsjon

Ervervelse/Tolking/Utvelgelse av data og elementer for å skape et statusbilde av omgivelsene.

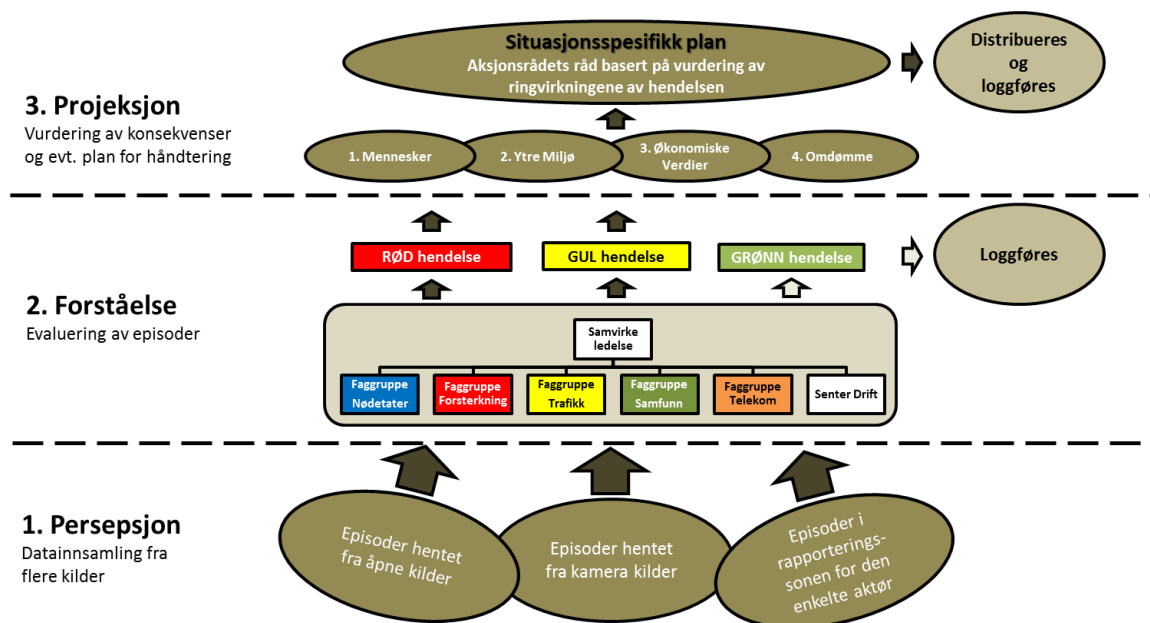
### b) Forståelse

Anerkjenne/Tolke og evaluere mening og betydning av hvordan gitt informasjon påvirker omgivelsene.

### c) Prosjeksjon

Være i stand til å etablere en prognose basert på forståelsen av gitt informasjon, med tanke på hvordan gitt informasjon vil påvirke fremtidige tilstander i omgivelsene.

(Endsley 1995)



Figur 1 - Situasjonsbevissthet i samvirkesenteret

1 En episode er tolket som en situasjon som i alvorlighetsgrad er så stor at den er i rapporteringssonen. Se pkt 5.5 side 22 i «Plan for samvirkesenteret»

Dokumentnavn:	Plan for samvirkesenteret vedlegg A Situasjonsbevissthet i samvirkesenteret	Revisjonsnr.:	6
Utarbeidet av:	Samvirkegruppen	Dato:	12.9.2017
Godkjenning:	Komité for sikkerhet og beredskap	Dato:	12.9.2017

## 2 Persepsjon

### ***Ervervelse/Tolking/Forståelse/Persepsjon/Utvelgelse av data og elementer for å skape et statusbilde av omgivelsene.***

For å skape en felles forståelse av situasjonen, vil man ha behov for tilgang på flere kilder samtidig.

Kildene til å få presentert situasjonsbildet i samvirkesenteret vil være:

- Overvåking av den enkelte aktørs systemer, verktøy og organisasjon
- Overvåking av åpne kilder fra internett
- Samvirkekart - et felles kartverktøy i samvirkesenteret
- Overvåking av BikeMaster (Dynamisk bilde med GPS posisjoner fra rittkolonnen)
- Overvåking av kamera fra første bil i rittkolonnen
- Overvåking av kamera fra Vegtrafikksentralen (VTS)
- Overvåking av kamera fra NEP
- Loggverktøy - logging av episoder i samvirkesenteret

### ***2.1 Balanse mellom antall kilder og «støy» i samvirkesenteret***

For å kunne opprettholde en høy grad av aktsomhet og oppmerksomhet i samvirkesenteret, er det viktig å være bevisst på antall tilgjengelige kilder. Den enkelte aktør skal være fokusert og opptatt av å overvåke egne kilder for å kunne frembringe status fra egen organisasjon til fellesskapet i samvirkesenteret. Allikevel vil det være enkelte kilder som kan bidra til en bedre situasjonsbevissthet. Balansen i dette ligger i at man har delt opp samvirkesenteret i en overvåkingsdel og en håndteringsdel. For å ha full fokus på den oppståtte situasjonen og hvordan man best kan respondere på dette i Aksjonsrådet, vil det være naturlig å redusere antall kilder. Det vil være situasjonen som avgjør hvilke kilder man velger å ta i bruk under «RESPONS».

### ***2.2 Overvåking av den enkelte aktørs systemer, verktøy og organisasjon***

Den enkelte aktør skal gjennom egne verktøy kunne monitorere relevant status fra egen organisasjon i tillegg til å kunne ha direkte kontakt. Resultatet av dette er at den enkelte vil sitte med mye informasjon fra egen enhet som kan være relevant for deling i samvirkesenteret.

### ***2.3 Overvåking av åpne kilder fra internett***

Det eksisterer i dag et stort antall åpne kilder for å kunne overvåke samfunnet og samfunnstjenester. Aktørene i samvirkesenteret vil bruke disse kildene etter eget behov lokalt på sin egen pc, men i forbindelse med enkelte episoder vil man kunne ha behov for å ta frem enkelte åpne internettkilder på en felles skjerm for å skape en felles tolkning av situasjonen.

Dokumentnavn:	Plan for samvirkesenteret vedlegg A Situasjonsbevissthet i samvirkesenteret	Revisjonsnr.:	6
Utarbeidet av:	Samvirkegruppen	Dato:	12.9.2017
Godkjenning:	Komité for sikkerhet og beredskap	Dato:	12.9.2017

Eksempler på slike internettsider er:

Nr.	Link	Eier	Merknader
1	<a href="http://www.vegvesen.no/trafikkbeta?lat=60.37860&amp;long=5.19827&amp;zoom=9">http://www.vegvesen.no/trafikkbeta?lat=60.37860&amp;long=5.19827&amp;zoom=9</a>	Statens Vegvesen	Ruteplanlegger i kart med visuell fremstilling av trafikkflyt og hindringer
2	<a href="http://kart.dsb.no/default.aspx?gui=1&amp;lang=2">http://kart.dsb.no/default.aspx?gui=1&amp;lang=2</a>	DSB	Kart over samfunnssikkerhetsmessige tema i Norge
3	<a href="https://bergen.maps.arcgis.com/apps/MapSeries/index.html?appid=cad721cfe8a84753ad99656ace57db7c">https://bergen.maps.arcgis.com/apps/MapSeries/index.html?appid=cad721cfe8a84753ad99656ace57db7c</a>	ESRI	Innbyggerkartet
4	<a href="https://www.nsm.stat.no/blogg/">https://www.nsm.stat.no/blogg/</a>	NSM	NSM blogg som omhandler tips og synspunkter rundt inf. sikkerhet og sikk. Relaterte tema
5	<a href="http://data.norge.no/">http://data.norge.no/</a>	Difi	Portal for åpne offentlige data i Norge
6	<a href="http://bkk-web.bkk.no/stromstanstemplate/">http://bkk-web.bkk.no/stromstanstemplate/</a>	BKK	Kart over områder med strømutfall
7	<a href="http://www.luftkvalitet.info/home.aspx?type=Area&amp;id={03206c07-9d57-4af7-92eb-e66ee800dcac}">http://www.luftkvalitet.info/home.aspx?type=Area&amp;id={03206c07-9d57-4af7-92eb-e66ee800dcac}</a>	NILU	Informasjon om luftkvalitet
8	<a href="https://www.kamerakartet.no/">https://www.kamerakartet.no/</a>	Kamerakartet	Oversikt over web kamera i Norge
9	<a href="http://kartverket.no/sehavniva/sehavniva-lokasjonside/?cityid=92154&amp;city=Bergen">http://kartverket.no/sehavniva/sehavniva-lokasjonside/?cityid=92154&amp;city=Bergen</a>	Kartverket	Vannstand og tidevannsinformasjon
10	<a href="https://www.windytv.com/?60.391,5.325,5">https://www.windytv.com/?60.391,5.325,5</a>	Windytv	Værvarsel

## 2.4 Samvirkekart – Et felles kartverktøy

Samvirkekartet vil være et felles visuelt verktøy til bruk i Samvirkesenteret. Hensikten er å få et felles situasjonsbilde med oversikt de ressurser som er dedikert for Sykkel VM, samt å skape en felles forståelse for situasjonen i det relevante området.

Ut over det behovet til samvirkesenteret skal kartet som benyttes under Sykkel VM dekke flere andre behov.

### 2.4.1 Informasjon til publikum og innbyggere:

- Sykkelløypene – dag for dag
- Sperreplaner, slusing og omkjøringer
- Tilkomst/Sonekart – bedrifter, privatpersoner og publikum
- Arenakart (publikum): VIP – Pressesenter – Premieutdeling – Start og Mål – Toaletter – Infoposter – Meetingpoint - etc
- Infokart av Bergen og omegn: Kollektiv transport – Bobilparker – Parkering – Legevakt – Bensinstasjoner – etc.
- Trafikkbilde/Fremkommelighet – sanntidsoppdatering (hvor er det kø)

Dokumentnavn:	Plan for samvirkesenteret vedlegg A Situasjonsbevissthet i samvirkesenteret	Revisjonsnr.:	6
Utarbeidet av:	Samvirkegruppen	Dato:	12.9.2017
Godkjenning:	Komité for sikkerhet og beredskap	Dato:	12.9.2017

- Diverse kart over knyttet til tjenestetilbud (f eks midlertidige fastlegekontor, henteplass/levering barnehager, etc.)

#### 2.4.2 Kart for planlegging av driftskontinuitet og beredskap

- Planer for disponering og lokalisering av ressurser (Brann, Helse, Sikring/Orden, Trafikk)
- Helse- og omsorg (tilkomst til aldershjem, helsestasjoner, legekontorer, varelevering/søppelhenting, osv)
- Skole- og barnehage (tilkomst for henting/levering og varelevering/søppelhenting, osv)
- Sosial, bolig og inkludering (kart på flere språk?)

#### 2.4.3 Samvirkekart

- Dynamisk illustrasjon av situasjoner med betydning for samfunnssikkerhet og beredskap og tilgjengelige ressurser

#### 2.4.4 Tilganger til samvirkekartet

##### Kartlag

Samvirkesenteret vil i enkelte situasjoner ha behov for tilgang til flere kartlag for å få skapt en felles situasjonsforståelse blant aktørene. Dette gjelder alle mulige kartlag som er utarbeidet for publikum, innbyggere samt kontinuitet og beredskap. Samvirkesenteret vil definere hvilke kartlag som er relevant.

##### Lese og/eller skrivetilgang

Behovet for Lese og/eller skrivetilgang i kartverktøyet vil vurderes for hver aktør. Tilgangen vil styres gjennom den enkeltes påloggingsdetaljer.

### 2.5 Overvåking av BikeMaster

Sykke VM 2017 vil benytte verktøyet BikeMaster<sup>2</sup> for å holde følge med rittkolonnen. Bikemaster er et kartverktøy med dynamisk info via GPS signal fra flere kjøretøyer i rittkolonnen.

### 2.6 Overvåking av kamera fra første bil i rittkolonnen

Første bil vil være utstyrt med kamera, og dette bildet vil kunne streames i samvirkesenteret. Her vil man få et direkte bilde over sykkeltraseen og ha en god mulighet til å se hvordan traseen vil se ut ift. publikumsmasser, trengsel, hindringer etc.

### 2.7 Overvåking av kamera fra Vegtrafikksentralen (VTS)

VTS er en aktør i samvirkesenteret, som vil legge til rette for at man får tilgang på bilder fra relevante kamera. Avhengig av hvilken lokasjon episodene oppstår vil det være en god hjelp i å benytte veitrafikkamera for å hente førstehånds informasjon.

---

2 Data fra BikeMaster er integrert med Samvirkekartet

Dokumentnavn:	Plan for samvirkesenteret vedlegg A Situasjonsbevissthet i samvirkesenteret	Revisjonsnr.:	6
Utarbeidet av:	Samvirkegruppen	Dato:	12.9.2017
Godkjenning:	Komité for sikkerhet og beredskap	Dato:	12.9.2017

## 2.8 Overvåking av kamera fra NEP

TV 2 er hovedansvarlig for TV produksjonen under Sykkel VM. Gjennom NEP som leverandør, vil TV kanalen ha mange kamera plassert ut både i sykkel traseen og andre steder hver dag. Dette er TV-kamera kan være til nytte dersom det skulle oppstå noe underveis. Det planlegges med å få overført bilder fra TV kameraene til samvirkesenteret under hele Sykkel VM 2017.

## 2.9 Loggverktøy - logging av episoder i samvirkesenteret

I samvirkesenteret vil man bruke elektronisk logg. Dette er ivaretatt gjennom bruk av CIM. CIM er et verktøy som benyttes av flere aktører i samvirkesenteret til daglig, og vil være hensiktsmessig for bruk til å loggføre episoder og hendelser under sykkel VM 2017.

# 3 Forståelse

**Anerkjenne/Tolke og evaluere mening og betydning av hvordan gitt informasjon påvirker omgivelsene.**

## 3.1 Rapportering av episoder

Den enkelte aktør vil være ansvarlig for rapportering av episoder fra egen organisasjon. Det vil i utgangspunktet være den enkelte aktørs risikoapetitt<sup>3</sup> som avgjør hvilke episoder som er i rapporteringssonen og som skal rapporteres.

## 3.2 Måter og verktøy for rapportering av episoder

### 3.2.1 Umiddelbar varsling

Episoder som er opplagt av en sånn art at andre aktører i samvirkesenteret har behov for eller har nytte av denne informasjon skal varsles i rommet umiddelbart. Er episoden allmen gjeldende, skal dette varsles høylydt i rommet. Med «Hør Etter, Viktig Melding: .....» alternativt eget definert lydsignal.

### 3.2.2 Statusmøter<sup>4</sup>

Alle aktørene vil også få anledning til å rapportere episoder gjennom statusmøtene i samvirkesenteret. Med det antall aktører som er tiltenkt i samvirkesenteret, vil det være behov for å gjennomføre statusmøtene på en effektiv måte. For å få det til, vil aktørene som er samlet i faggruppen (Egen farge/ eget bord) peke ut en Faggruppeansvarlig som vil informere om status fra sin faggruppe.

<sup>3</sup> Risikoapetitt er omtalt under pkt 5.5 i «Plan for samvirkesenteret». Risikoapetitt er den enkeltes terskel for å bedømme hvilke episoder som er i rapporteringssonen.

<sup>4</sup> Statusmøter er en del av Proaktiv Stabsmetodikk og er omtalt i «Plan for Samvirkesenteret» pkt. 5.8

Dokumentnavn:	Plan for samvirkesenteret vedlegg A Situasjonsbevissthet i samvirkesenteret	Revisjonsnr.:	6
Utarbeidet av:	Samvirkegruppen	Dato:	12.9.2017
Godkjenning:	Komité for sikkerhet og beredskap	Dato:	12.9.2017

### 3.2.3 Samvirkekart

Det vil være mulig å rapportere hendelser direkte inn i kartverktøyet fra personell i felten. For å sikre en ryddighet i kildene for denne typen rapportering, vil det være en organisatorisk regulering i forhold til hvem, hva, når og hvorledes en slik type varsling skal forekomme.

### 3.2.4 CIM

For å ha oversikt og sporing av episoder som rapporteres, vil verktøyet Crisis Information Manager (CIM) benyttes i samvirkesenteret.<sup>5</sup>

#### Evaluering av innrapporterte episoder i CIM

Episoder som rapporteres i CIM skal evalueres og gis en prioritering. Verktøyet åpner for å bruke flagg med forskjellige farger for å synliggjøre alvorlighetsgraden av den innrapporterte episoden. Dette kan man så sortere på senere.

#### Rødt flagg:

Rødt flagg brukes på episoder gradert som en alvorlig hendelse med konsekvenspotensial for tap/skade på liv og helse.

#### Gult flagg:

Gult flagg brukes på episoder gradert som en kontinuitets hendelse med et konsekvenspotensial som er alvorlig, men uten fare for tap/skade på liv og helse.

#### Grønt flagg:

Grønt flagg brukes på episoder i rapporteringssonen som er vurdert å ikke ha noe konsekvenspotensiale.

#### Grått flagg:

Grått flagg brukes på episoder som er av en administrativ art eller episoder som enda ikke er gitt en annen farge.

### 3.3 Beslutning om hendelsens alvorlighetsgrad<sup>6</sup>

Basert på oppfatning om alvorligheten i episodene som oppstår, vil den enkelte aktør stadfeste om episoden er en **RØD** = Alvorlig hendelse, **GUL** = Kontinuitetshendelse eller **GRØNN** = I rapporteringsområdet. Enkelte episoder vil opplagt være av en sånn alvorlighetsgrad at det er helt opplagt at de blir gitt gradering **GULT flagg** (Kontinuitetshendelse) eller **RØDT flagg** (Alvorlig hendelse).

**Endelig alvorlighetsgrad vil fastsettes etter å ha vurdert hvilke konsekvenser/ringvirkninger hendelsen har.**

<sup>5</sup> En egen brukermanual for CIM vil utarbeides og være tilgjengelig for alle aktører

<sup>6</sup> Alvorlighetsgrad er omtalt i pkt. 5.5 – 5.7 i «plan for samvirkesenteret»

Dokumentnavn:	Plan for samvirkesenteret vedlegg A Situasjonsbevissthet i samvirkesenteret	Revisjonsnr.:	6
Utarbeidet av:	Samvirkegruppen	Dato:	12.9.2017
Godkjenning:	Komité for sikkerhet og beredskap	Dato:	12.9.2017

## 4 Prosjeksjon

*Være i stand til å etablere en prognose basert på forståelsen av gitt informasjon, med tanke på hvordan gitt informasjon vil påvirke fremtidige tilstander i omgivelsene.*

### 4.1 Vurdering av Konsekvenspotensialet/ringvirkninger

Konsekvenspotensialet er omtalt i pkt. 6.13 og 6.14.1 under RESPONS. Ved å benytte tilgjengelige kilder vil man kunne innhente klare fakta fra hendelsen. Dette vil skje fortløpende. På et tidspunkt vil Aksjonsrådet mobilisere og bestemme type respons. Basert på tilgjengelige fakta vil man kunne estimere hvordan man ser for seg konsekvensene/ringvirkningene i hendelsen innenfor prioriteringsområdene:

1. Mennesker
2. Ytre miljø
3. Økonomiske verdier
4. Omdømme (Samvirkesenterets og sykkel VMs)

### 4.2 Situasjonsspesifikk plan

Først ved å gjennomgå, erkjenne og bedømme konsekvensene/ringvirkningene innenfor disse områdene, vil man være i stand til å etablere en proaktiv og situasjonsspesifikk plan.

**Førstemøtet i proaktiv stabsmetodikk vil være den situasjonsspesifikke planen når dette er ferdig gjennomført.** <sup>7</sup>

Samvirkesenteret har ikke beslutningsmyndighet, så prinsippet vil være at den situasjonsspesifikke planen vil være et råd til de allerede virksomme operative staber.

## 5 Henvisninger

**Plan for Samvirksenteret** - Samfunnssikkerhet og beredskap - Sykkel-VM 2017

<sup>7</sup> Førstemøtet er omtalt i Plan for samvirkesenteret under RESPONS og bruk av proaktiv stabsmetodikk

Dokumentnavn:	Plan for samvirkesenteret vedlegg A Situasjonsbevissthet i samvirkesenteret	Revisjonsnr.:	6
Utarbeidet av:	Samvirkegruppen	Dato:	12.9.2017
Godkjenning:	Komité for sikkerhet og beredskap	Dato:	12.9.2017





# Plan for samvirkesenteret, Vedlegg B: Deltagere i samvirkesenteret

Side 1 av 9

Dokumentnavn:	Plan for samvirkesenteret, Vedlegg B Deltagere i samvirkesenteret	Revisjonsnr.:	6
Utarbeidet av:	Samvirkegruppen	Dato:	12.9.2017
Godkjenning:	Komité for sikkerhet og beredskap	Dato:	12.9.2017

**Innhold**

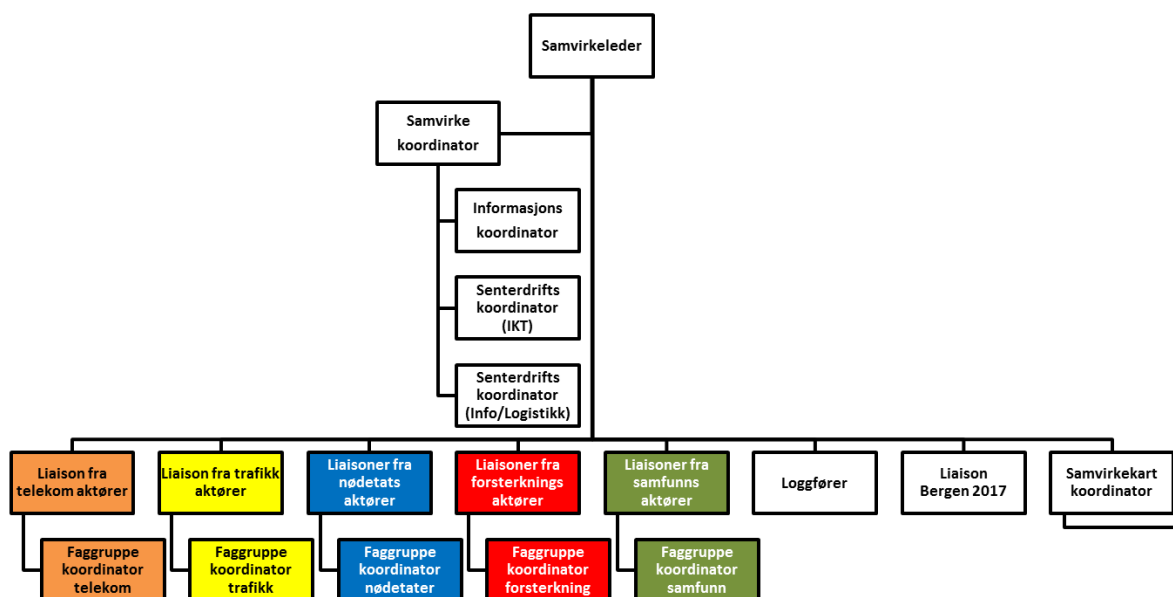
<b>1</b>	<b>BAKGRUNN OG HENSIKT .....</b>	<b>3</b>
<b>2</b>	<b>DELTAGERLISTE SORTERT PÅ FAGGRUPPER .....</b>	<b>4</b>

Dokumentnavn:	Plan for samvirkesenteret, Vedlegg B Deltagere i samvirkesenteret	Revisjonsnr.:	6
Utarbeidet av:	Samvirkegruppen	Dato:	12.9.2017
Godkjenning:	Komité for sikkerhet og beredskap	Dato:	12.9.2017

# 1 Bakgrunn og hensikt

Samvirkesenteret vil være bemannet med personell fra 32 forskjellige aktører under åpningstiden gjennom hele Sykkel VM 2017. Totalt vil det være 38 mennesker pr. vaktlag som skal samhandle for å kunne ivareta det samfunnssikkerhetsmessige aspektet under arrangementet. På grunn av Sykkel VM vil det være stor sannsynlighet for at den enkelte vil oppleve et større trykk og flere episoder<sup>1</sup> enn vanlig.

Hensikten med dette dokumentet er å synliggjøre hvem som utgjør aktørenes deltagere i samvirkesenteret.



Figur 1 - Funksjoner i samvirkesenter

<sup>1</sup> En episode er tolket som en situasjon som i alvorlighetsgrad er så stor at den er i rapporteringssonen. Se pkt 5.5 side 22 i «Plan for samvirkesenteret»

Dokumentnavn:	Plan for samvirkesenteret, Vedlegg B Deltagere i samvirkesenteret	Revisjonsnr.:	6
Utarbeidet av:	Samvirkegruppen	Dato:	12.9.2017
Godkjenning:	Komité for sikkerhet og beredskap	Dato:	12.9.2017

## 2 Deltagerliste sortert på faggrupper

Navn	Funksjon	Aktør	Faggruppe	Telefon	E-post
	Liaison	FORF	Forsterkning		
	Liaison	FORF	Forsterkning		
	Liaison	FORF	Forsterkning		
	Liaison	Heimevernet (HV09)	Forsterkning		
	Liaison	NOKAS	Forsterkning		
	Liaison	NOKAS	Forsterkning		
	Liaison	NOKAS	Forsterkning		
	Liaison	NOKAS	Forsterkning		
	Liaison	NOKAS	Forsterkning		
	Liaison	Norsk Folkehjelp	Forsterkning		
	Liaison	Norsk Folkehjelp	Forsterkning		
	Liaison	Norsk Folkehjelp	Forsterkning		
	Liaison	Norsk Folkehjelp	Forsterkning		
	Liaison	Norsk Folkehjelp	Forsterkning		
	Liaison	Norsk Folkehjelp	Forsterkning		
	Liaison	Norsk Folkehjelp	Forsterkning		
	Liaison	Norsk Folkehjelp	Forsterkning		
	Liaison	Norsk Folkehjelp	Forsterkning		
	Liaison	Norsk Folkehjelp	Forsterkning		
	Liaison	Røde Kors	Forsterkning		
	Liaison	Røde Kors	Forsterkning		
	Liaison	Røde Kors	Forsterkning		
	Liaison	Røde Kors	Forsterkning		
	Liaison	Røde Kors	Forsterkning		
	Liaison	Røde Kors	Forsterkning		
	Liaison	Røde Kors	Forsterkning		

Dokumentnavn:	Plan for samvirkesenteret, Vedlegg B Deltagere i samvirkesenteret	Revisjonsnr.:	6
Utarbeidet av:	Samvirkegruppen	Dato:	12.9.2017
Godkjenning:	Komiteé for sikkerhet og beredskap	Dato:	12.9.2017

Navn	Funksjon	Aktør	Faggruppe	Telefon	E-post
	Liaison	Røde Kors	Forsterkning		
	Liaison	Røde Kors	Forsterkning		
	Liaison	Røde Kors	Forsterkning		
	Liaison	Røde Kors	Forsterkning		
	Liaison	Røde Kors	Forsterkning		
	Liaison	Sivilforsvaret	Forsterkning		
	Liaison	Sivilforsvaret	Forsterkning		
	Liaison	Sivilforsvaret	Forsterkning		
	Liaison	Sivilforsvaret	Forsterkning		
	Liaison	Sjøforsvaret	Forsterkning		
	Liaison	Sjøforsvaret	Forsterkning		
	Liaison	Sjøforsvaret	Forsterkning		
	Liaison	Sjøforsvaret	Forsterkning		
	Liaison	Sjøforsvaret	Forsterkning		
	Liaison	Bergen Brannvesen	Nødetater		
	Liaison	Bergen Brannvesen	Nødetater		
	Liaison	Bergen Brannvesen	Nødetater		
	Liaison	Helse Bergen	Nødetater		
	Liaison	Helse Bergen	Nødetater		
	Liaison	Helse Bergen	Nødetater		
	Liaison	Helse Bergen	Nødetater		
	Liaison	Helse Bergen	Nødetater		
	Liaison	Helse Bergen	Nødetater		
	Liaison	Helse Bergen	Nødetater		
	Liaison	Helse Bergen	Nødetater		
	Liaison	Helse Bergen	Nødetater		
	Liaison	Vest Politidistrikt	Nødetater		

Dokumentnavn:	Plan for samvirkesenteret, Vedlegg B Deltagere i samvirkesenteret	Revisjonsnr.:	6
Utarbeidet av:	Samvirkegruppen	Dato:	12.9.2017
Godkjenning:	Komiteé for sikkerhet og beredskap	Dato:	12.9.2017

Navn	Funksjon	Aktør	Faggruppe	Telefon	E-post
	Liaison	Vest Politidistrikt	Nødetater		
	Liaison	Vest Politidistrikt	Nødetater		
	Liaison	Vest Politidistrikt	Nødetater		
	Liaison	Askøy Kommune	Samfunn		
	Liaison	Bergen Kommune, Byrådsavd. helse og omsorg	Samfunn		
	Liaison	Bergen Kommune, Byrådsavd. helse og omsorg	Samfunn		
	Liaison	Bergen Kommune, Byrådsavd. helse og omsorg	Samfunn		
	Liaison	Bergen Kommune, Byrådsavd. helse og omsorg	Samfunn		
	Liaison	Bergen Kommune, Byrådsavd. helse og omsorg	Samfunn		
	Liaison	Bergen Kommune, Byrådsavd. helse og omsorg	Samfunn		
	Liaison	Bergen Kommune, Byrådsavd. helse og omsorg	Samfunn		
	Liaison	Bergen Kommune, Samfunnsikkerhet & beredskap	Samfunn		
	Liaison	Bergen Kommune, Samfunnsikkerhet & beredskap	Samfunn		
	Liaison	BIR	Samfunn		
	Liaison	BIR	Samfunn		
	Liaison	BIR	Samfunn		
	Liaison	BIR	Samfunn		
	Liaison	BIR	Samfunn		
	Liaison	BKK	Samfunn		
	Liaison	BKK	Samfunn		
	Liaison	BKK	Samfunn		
	Liaison	BOH	Samfunn		

Dokumentnavn:	Plan for samvirkesenteret, Vedlegg B Deltagere i samvirkesenteret	Revisjonsnr.:	6
Utarbeidet av:	Samvirkegruppen	Dato:	12.9.2017
Godkjenning:	Komité for sikkerhet og beredskap	Dato:	12.9.2017

Navn	Funksjon	Aktør	Faggruppe	Telefon	E-post
	Liaison	BOH	Samfunn		
	Liaison	Bergen 2017	Samvirkeledelse/-Stab		
	Liaison	Bergen 2017	Samvirkeledelse/-Stab		
	Senterdrift Koordinator (IKT)	Bergen Kommune, EDD	Samvirkeledelse/-Stab		
	Senterdrift Koordinator (IKT)	Bergen Kommune, EDD	Samvirkeledelse/-Stab		
	Samvirkekart koordinator	Bergen Kommune, Geodata	Samvirkeledelse/-Stab		
	Samvirkekart koordinator	Bergen Kommune, Geodata	Samvirkeledelse/-Stab		
	Samvirkekart koordinator	Bergen Kommune, Geodata	Samvirkeledelse/-Stab		
	Samvirkekart koordinator	Bergen Kommune, Geodata	Samvirkeledelse/-Stab		
	Samvirkekart koordinator	Bergen Kommune, Geodata	Samvirkeledelse/-Stab		
	Samvirkekart koordinator	Bergen Kommune, Geodata	Samvirkeledelse/-Stab		
	Samvirkeleder	Bergen Kommune, Samfunnssikkerhet & beredskap	Samvirkeledelse/-Stab		
	Samvirkeleder	Bergen Kommune, Samfunnssikkerhet & beredskap	Samvirkeledelse/-Stab		
	Samvirkekoordinator	Bergen Kommune, Samfunnssikkerhet & beredskap	Samvirkeledelse/-Stab		
	Samvirkekoordinator	Bergen Kommune, Samfunnssikkerhet & beredskap	Samvirkeledelse/-Stab		
	Senterdrift Koordinator (Info/logistikk)	Bergen Kommune, Samfunnssikkerhet & beredskap	Samvirkeledelse/-Stab		
	Senterdrift Koordinator (Info/logistikk)	Bergen Kommune, Samfunnssikkerhet & beredskap	Samvirkeledelse/-Stab		
	Informasjonskoordinator	Bergen Kommune, Seksjon Informasjon	Samvirkeledelse/-Stab		
	Informasjonskoordinator	Bergen Kommune, Seksjon Informasjon	Samvirkeledelse/-Stab		
	Informasjonskoordinator	Bergen Kommune, Seksjon Informasjon	Samvirkeledelse/-Stab		

Dokumentnavn:	Plan for samvirkesenteret, Vedlegg B Deltagere i samvirkesenteret	Revisjonsnr.:	6
Utarbeidet av:	Samvirkegruppen	Dato:	12.9.2017
Godkjenning:	Komité for sikkerhet og beredskap	Dato:	12.9.2017

Navn	Funksjon	Aktør	Faggruppe	Telefon	E-post
	Informasjonskoordinator	Bergen Kommune, Seksjon Informasjon	Samvirkeledelse/-Stab		
	Samvirkekart koordinator	Geodata AS	Samvirkeledelse/-Stab		
	Samvirkekart koordinator	Geodata AS	Samvirkeledelse/-Stab		
	Evaluerer	Høgskulen på Vestlandet	Samvirkeledelse/-Stab		
	Liaison	Jørgen Aass AS	Samvirkeledelse/-Stab		
	Loggfører CIM	Oslo Kommune	Samvirkeledelse/-Stab		
	Loggfører CIM	Oslo Kommune	Samvirkeledelse/-Stab		
	Loggfører CIM	Stavanger Kommune	Samvirkeledelse/-Stab		
	Liaison	DSB / NBK	Telekom		
	Liaison	DSB / NBK	Telekom		
	Liaison	NKOM	Telekom		
	Liaison	NKOM	Telekom		
	Liaison	NKOM	Telekom		
	Liaison	TDC	Telekom		
	Liaison	TDC	Telekom		
	Liaison	Telenor	Telekom		
	Liaison	Telenor	Telekom		
	Liaison	Telia	Telekom		
	Liaison	Telia	Telekom		
	Liaison	Telia	Telekom		
	Liaison	Telia	Telekom		
	Liaison	Telia	Telekom		
	Liaison	Telia	Telekom		
	Liaison	Telia	Telekom		
	Liaison	Bergen Kommune, Bymiljøetaten	Trafikk		
	Liaison	Bergen Kommune, Bymiljøetaten	Trafikk		
	Liaison	Bergen Kommune, Bymiljøetaten	Trafikk		

Dokumentnavn:	Plan for samvirkesenteret, Vedlegg B Deltagere i samvirkesenteret	Revisjonsnr.:	6
Utarbeidet av:	Samvirkegruppen	Dato:	12.9.2017
Godkjenning:	Komité for sikkerhet og beredskap	Dato:	12.9.2017



Navn	Funksjon	Aktør	Faggruppe	Telefon	E-post
	Liaison	Bergen Kommune, Samfunnssikkerhet & beredskap	Trafikk		
	Liaison	Skyss	Trafikk		
	Liaison	Skyss	Trafikk		
	Liaison	Skyss	Trafikk		
	Liaison	Skyss	Trafikk		
	Liaison	Statens Vegvesen / VTS	Trafikk		
	Liaison	Statens Vegvesen / VTS	Trafikk		
	Liaison	Statens Vegvesen / VTS	Trafikk		

Dokumentnavn:	Plan for samvirkesenteret, Vedlegg B Deltagere i samvirkesenteret	Revisjonsnr.:	6
Utarbeidet av:	Samvirkegruppen	Dato:	12.9.2017
Godkjenning:	Komité for sikkerhet og beredskap	Dato:	12.9.2017



# Plan for samvirkesenteret, vedlegg C: Samvirke Kommunikasjon

Side 1 av 8

Dokumentnavn:	Plan for samvirkesenteret, vedlegg C: Samvirke Kommunikasjon	Revisjonsnr.:	6
Utarbeidet av:	Samvirkegruppen	Dato:	12.9.2017
Godkjenning:	Komité for sikkerhet og beredskap	Dato:	12.9.2017

## Innholdsfortegnelse

<b>1</b>	<b>HENSIKT .....</b>	<b>3</b>
<b>2</b>	<b>KOMMUNIKASJONSLINJER MELLOM SENTRALE AKTØRER .....</b>	<b>3</b>
<b>3</b>	<b>KOMMUNIKASJON I SAMVIRKESENTERET .....</b>	<b>3</b>
<b>4</b>	<b>E-POST TIL SAMVIRKESENTERET .....</b>	<b>4</b>
4.1	E-POST TIL SAMVIRKELEDELSEN .....	4
4.2	E-POST TIL INFORMASJONSKOORDINATOR .....	4
<b>5</b>	<b>SENTRALE TELEFONNUMRE .....</b>	<b>4</b>
5.1	TELEFONNUMMER TIL FAGGRUPPENE .....	4
5.2	ØVRIGE ENHETER .....	4
<b>6</b>	<b>RADIOKOMMUNIKASJON I SAMVIRKESENTERET .....</b>	<b>5</b>
6.1	GENERELT .....	5
6.2	NØDNETT .....	5
6.2.1	<i>Plan for bruk av felles talegrupper .....</i>	<i>5</i>
6.3	ØVRIG VHF/UHF SAMBAND .....	6
<b>7</b>	<b>TELEFONNUMMER TIL SAMVIRKELEDELSEN OG –ADMINISTRASJONEN .....</b>	<b>7</b>

Dokumentnavn:	Plan for samvirkesenteret, vedlegg C: Samvirke Kommunikasjon	Revisjonsnr.:	6
Utarbeidet av:	Samvirkegruppen	Dato:	12.9.2017
Godkjenning:	Komité for sikkerhet og beredskap	Dato:	12.9.2017

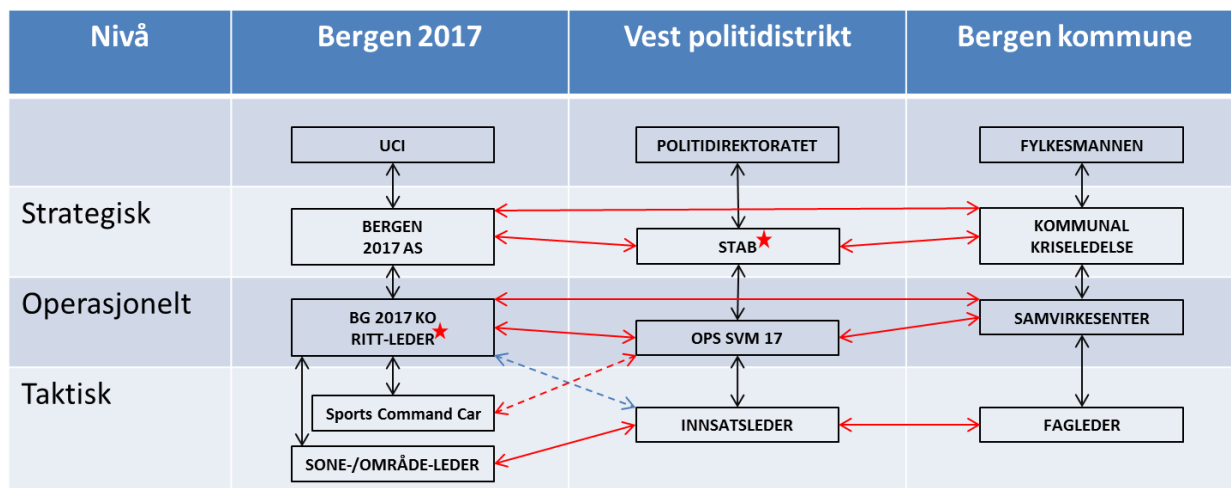
# 1 Hensikt

Samvirkesenteret vil være bemannet med personell fra 32 forskjellige aktører under åpningstiden gjennom hele Sykkel VM 2017. Totalt vil det være 38 mennesker pr. vaktlag som skal samhandle for å kunne ivareta det samfunnssikkerhetsmessige aspektet under arrangementet. På grunn av Sykkel VM vil det være stor sannsynlighet for at den enkelte vil oppleve et større trykk og flere episoder<sup>1</sup> enn vanlig.

Hensikten med dette dokumentet er å synliggjøre felles kommunikasjonsmidler for aktørene i samvirkesenteret.

# 2 Kommunikasjonslinjer mellom sentrale aktører

Det er utarbeidet en kommunikasjonsmatrise mellom partene Bergen 2017, Vest Politidistrikt og Bergen Kommune. Matrisen viser hvilken vei kommunikasjonen skal gå samt hvem som har såkalt «Show Stop» myndighet. Hvem som beslutter «Show Stop» er avhengig av hendelsens alvorlighetsgrad i forhold til om den er isolert til sykkeltraseen (Rittleder i Bergen 2017) eller om hendelsen berører samfunnet utenfor løypen. (Stab i Vest Politidistrikt). Virkemidlene i «Show Stop» er stans av sykkelritt, utsettelse av sykkelritt eller kansellering av sykkelritt.



★ = «SHOW STOP»-MYNDIGHET

↔ = Primær Rapporteringslinje

↔ = Primær Kommunikasjonslinje

↔ = Initial Varslingslinje NØD-hendelser

↔ = Alternativ Kommunikasjonslinje

# 3 Kommunikasjon i samvirkesenteret

Samvirkesenteret er satt opp med 6 faggrupper. Aktørene som deltar i hver faggruppe har gjennom sin liaison knyttet seg til samvirkesenteret som en felles kommunikasjonsplattform. Den enkelte liaison vil ha ansvar for å knytte seg opp mot egen organisasjon/virksomhet gjennom allerede eksisterende kommunikasjonslinjer. (e-post/telefon mv.)

<sup>1</sup> En episode er tolket som en situasjon som i alvorlighetsgrad er så stor at den er i rapporteringssonen. Se pkt 5.5 side 22 i «Plan for samvirkesenteret»

Dokumentnavn:	Plan for samvirkesenteret, vedlegg C: Samvirke Kommunikasjon	Revisjonsnr.:	6
Utarbeidet av:	Samvirkegruppen	Dato:	12.9.2017
Godkjenning:	Komité for sikkerhet og beredskap	Dato:	12.9.2017

## 4 E-post til samvirkesenteret

### 4.1 E-post til samvirkeledelsen

Det er etablert en felles e-post adresse til samvirkesenterets ledelse.

Dette er: [xx@xx.xx](mailto:xx@xx.xx)

Denne adressen leses av samvirkeledere (xx og xx) og samvirkekoordinatorer (xx og xx)

### 4.2 E-post til informasjonskoordinator

I tillegg er det etablert en egen e-post adresse til informasjonskoordinator i samvirkestaben.

Dette er: [xx@xx.xx](mailto:xx@xx.xx)

Denne adressen leses av informasjonskoordinatorene (xx, xx, xx og xx)

## 5 Sentrale telefonnumre

### 5.1 Telefonnummer til faggruppene

For eksterne henvendelser til aktørene i samvirkesenteret, vil dette normalt være direkte mot liaison på vedkommendes kontaktinformasjon.

I tillegg er samvirkesenteret utrustet med en felles telefon for faggruppen. Dette telefonnummeret kan deles med egen organisasjon for å lette tilgjengeligheten i samvirkesenteret.

Faggruppe	Telefon nummer
Ledelse / Stab	
Trafikk	
Nødetater	
Forsterkning	
Telekom	
Samfunn	

### 5.2 Øvrige enheter

Enhet	Telefon nummer
Samvirkesenter – Satelittelefon 1	
Samvirkesenter – Satelittelefon 2	
BG 2017 KO - Satelittelefon	
Bergen kommune - Telefonsvarsenter Sykkel-VM	
Bergen kommune - ordinært sentralbordnummer	
Bergen Legevakt - Nasjonalt Legevakts-nummer	
Bergen Legevakt - Legevaktsentralen	
Ressursbaser etablert ifm sykkel VM	Se kontaktinfo eget kartlag i samvirkekartet

Dokumentnavn:	Plan for samvirkesenteret, vedlegg C: Samvirke Kommunikasjon	Revisjonsnr.:	6
Utarbeidet av:	Samvirkegruppen	Dato:	12.9.2017
Godkjenning:	Komité for sikkerhet og beredskap	Dato:	12.9.2017

## 6 Radiokommunikasjon i samvirkesenteret

### 6.1 Generelt

Enkelte aktører i samvirkesenteret vil være satt opp med radiosamband for å kunne nå frem til sine taktiske enheter. Dette er nødnett, og øvrig VHF og UHF samband. Den enkelte aktør er selv ansvarlig for at relevante frekvenser/kanaler gjøres kjent for de enhetene som skal benytte dette.

Deltagere som skal monitorere radiosamband SKAL benytte øreplugger for å unngå unødig støy i samvirkesenteret.

### 6.2 Nødnett

Aktører som normalt er satt opp med nødnett, vil bruke dette som sitt primære radiosamband, i henhold til de allerede eksisterende retningslinjer og planer. Ansvar for at brukere av nødnett har kjennskap til bruk av talegrupper mv. ligger hos den enkelte aktør.

#### 6.2.1 Plan for bruk av felles talegrupper

Samhandling med eksterne etater og organisasjoner i nødnett			
Talegruppestruktur	Talegruppe	Bruk	Forklaring
Gamle Hordaland	BAPS 1	1. hendelse	Felles kommunikasjon ved utrykning 11X
	BAPS 2	2. hendelse	Felles kommunikasjon ved utrykning 11X
	BAPS 3	3. hendelse	Felles kommunikasjon ved utrykning 11X
	BAPS 4	4. hendelse	Felles kommunikasjon ved utrykning 11X
	BAPS 5	5. hendelse	Felles kommunikasjon ved utrykning 11X
	BAPS 6	6. hendelse	Felles kommunikasjon ved utrykning 11X
	BAPS 7	7. hendelse	Felles kommunikasjon ved utrykning 11X
	BAPS8	8. hendelse	Felles kommunikasjon ved utrykning 11X
	BAPS 9	9. hendelse	Trening i BAPS utgår i perioden 16.09-24.09
Gamle Hordaland	SAR 21	1. hendelse	Forbeholdt SAR TG til bruk i Vest pd
	SAR 33	2. hendelse	Forbeholdt SAR TG til bruk i Vest pd
	SAR 40	3. hendelse	Forbeholdt SAR TG til bruk i Vest pd
	SAR 29	4. hendelse	Forbeholdt SAR TG til bruk i Vest pd i perioden 12-26 sept
	SAR 34	5. hendelse	Forbeholdt SAR TG til bruk i Vest pd i perioden 12-26 sept
	SAR 37	6. hendelse	Forbeholdt SAR TG til bruk i Vest pd i perioden 12-26 sept
	SAR 38	7. hendelse	Forbeholdt SAR TG til bruk i Vest pd i perioden 12-26 sept
	SAR 39	8. hendelse	Forbeholdt SAR TG til bruk i Vest pd i perioden 12-26 sept
	SAR 01 Oppkall	HRS - Hovedredningssentralen	Direkte oppkall til HRS dersom brudd i ordinær kommunikasjonslinje
Gamle Hordaland	SAMV 1	Ledig	Forbeholdt Helse-Røde kors samhandling
	SAMV 2	Samvirkesenteret	Tildelt felles ledernet for informasjon til samvirkesenteret
	SAMV 3	Samhandling mellom Race Security UCI og helse	Tildelt til helse ressursene tilknyttet UCI for samhandling
	SAMV A	Leder nett for alle etater/org dersom bortfall i ordinær kommunikasjon	Back up

**Bruken av felles talegrupper bestemmes i samråd med politiet. Skal ikke brukes uten tillatelse av politiet.**

Dokumentnavn:	Plan for samvirkesenteret, vedlegg C: Samvirke Kommunikasjon	Revisjonsnr.:	6
Utarbeidet av:	Samvirkegruppen	Dato:	12.9.2017
Godkjenning:	Komité for sikkerhet og beredskap	Dato:	12.9.2017

### **6.3 Øvrig VHF/UHF samband**

Det er ikke utarbeidet en felles oversikt over kanaler og frekvenser for analogt samband. De aktørene som benytter analogt samband vil ha ansvar for etablering av oversikt over sin egen sambandsbruk.

Samvirkesenteret er tilrettelagt med eksterne antenner for VHF og UHF for de aktørene som har meldt inn dette behovet. De relevante aktørene har deltatt i prosessen og fått installert eget antennemateriell.

Kommunikasjon på tvers av aktørene, ivaretas gjennom bruk av egen liaison i samvirkesenteret og kommunikasjon mot aktørene i senteret.

Dokumentnavn:	Plan for samvirkesenteret, vedlegg C: Samvirke Kommunikasjon	Revisjonsnr.:	6
Utarbeidet av:	Samvirkegruppen	Dato:	12.9.2017
Godkjenning:	Komité for sikkerhet og beredskap	Dato:	12.9.2017

## 7 Telefonnummer til samvirkeledelsen og -administrasjonen

Navn	Rolle	Aktør	Mobil tlf.	E-post
	Liaison	Bergen 2017		
	Liaison	Bergen 2017		
	Senterdrift Koordinator (IKT)	Bergen Kommune, EDD		
	Senterdrift Koordinator (IKT)	Bergen Kommune, EDD		
	Samvirkekart koordinatør	Bergen Kommune, Geodata		
	Samvirkekart koordinatør	Bergen Kommune, Geodata		
	Samvirkekart koordinatør	Bergen Kommune, Geodata		
	Samvirkekart koordinatør	Bergen Kommune, Geodata		
	Samvirkekart koordinatør	Bergen Kommune, Geodata		
	Samvirkekart koordinatør	Bergen Kommune, Geodata		
	Samvirkeleder	Bergen Kommune, Samfunnssikkerhet & beredskap		
	Samvirkeleder	Bergen Kommune, Samfunnssikkerhet & beredskap		
	Samvirkekoordinatør	Bergen Kommune, Samfunnssikkerhet & beredskap		
	Samvirkekoordinatør	Bergen Kommune, Samfunnssikkerhet & beredskap		
	Senterdrift Koordinator (Info/logistikk)	Bergen Kommune, Samfunnssikkerhet & beredskap		
	Senterdrift Koordinator (Info/logistikk)	Bergen Kommune, Samfunnssikkerhet & beredskap		
	Informasjonskoordinatør	Bergen Kommune, Seksjon Informasjon		
	Informasjonskoordinatør	Bergen Kommune, Seksjon Informasjon		
	Informasjonskoordinatør	Bergen Kommune, Seksjon Informasjon		
	Informasjonskoordinatør	Bergen Kommune, Seksjon Informasjon		
	Samvirkekart koordinatør	Geodata AS		

Dokumentnavn:	Plan for Samvirkesenteret under Sykkel VM 2017	Revisjonsnr.:	6
Utarbeidet av:	Samvirkegruppen	Dato:	12.9.2017
Godkjenning:	Komité for sikkerhet og beredskap	Dato:	12.9.2017



Navn	Rolle	Aktør	Mobil tlf.	E-post
	Samvirkekart koordinatør	Geodata AS		
	Evaluerer	Høgskulen på Vestlandet		
	Loggfører CIM	Oslo Kommune		
	Loggfører CIM	Oslo Kommune		
	Loggfører CIM	Stavanger Kommune		

Dokumentnavn:	Plan for Samvirkesenteret under Sykkel VM 2017	Revisjonsnr.:	6
Utarbeidet av:	Samvirkegruppen	Dato:	12.9.2017
Godkjenning:	Komité for sikkerhet og beredskap	Dato:	12.9.2017



# Plan for samvirkesenteret, vedlegg D: Informasjonshåndtering i samvirkesenteret

Side 1 av 5

Dokumentnavn:	Plan for samvirkesenteret, vedlegg D: Informasjonshåndtering i samvirkesenteret	Revisjonsnr.:	6
Utarbeidet av:	Samvirkegruppen	Dato:	12.9.2017
Godkjenning:	Komité for sikkerhet og beredskap	Dato:	12.9.2017

## Innhold

1	BAKGRUNN OG HENSIKT .....	3
2	BRUK AV FRIGITT INFORMASJON .....	3
3	RETNINGSLINJER FOR SIKKER OG GOD INFORMASJONSHÅNTERING .....	3
4	ØVRIGE REGLER FOR DELTAGERE I SAMVIRKESENTERET .....	5
5	HENVISNINGER .....	5

Dokumentnavn:	Plan for samvirkesenteret, vedlegg D: Informasjonshåndtering i samvirkesenteret	Revisjonsnr.:	6
Utarbeidet av:	Samvirkegruppen	Dato:	12.9.2017
Godkjenning:	Komité for sikkerhet og beredskap	Dato:	12.9.2017

## 1 Bakgrunn og hensikt

Samvirkesenteret vil være bemannet med personell fra 32 forskjellige aktører under åpningstiden gjennom hele Sykkel VM 2017. Totalt vil det være 38 mennesker i hvert vaktlag som skal samhandle for å kunne ivareta det samfunnssikkerhetsmessige aspektet under arrangementet. På grunn av Sykkel VM vil det være stor sannsynlighet for at den enkelte vil oppleve et større trykk og flere episoder <sup>1</sup> enn vanlig.

Hensikten med dette dokumentet er å synliggjøre hvordan representantene i samvirkesenteret skal bidra til en sikker og god håndtering av informasjon i samvirkesenteret.

## 2 Bruk av frigitt informasjon

Informasjon fra samvirkesenteret som kan brukes åpent mot presse er kalt for frigitt informasjon. Frigitt informasjon er gitt egen plass i samvirke CIM.

Informasjonskoordinator er ansvarlig for å koordinere og utarbeide samordnet, frigitt informasjon fra samvirkesenteret under sykkel-VM. Informasjonskoordinator vil i samarbeid med samvirkeleder løpende vurdere hvilken informasjon fra senteret som kan og bør frigis eksternt.

Informasjonskoordinator har ikke en direkte rolle overfor media og befolkningen for øvrig. <sup>2</sup>

Den enkelte aktør ivaretar sitt informasjonsansvar internt i egen organisasjon og ut mot allmennheten. Aktørene avgjør selv hvordan de benytter seg av frigitt informasjon fra samvirkesenteret.

## 3 Retningslinjer for sikker og god informasjonshåndtering

I forbindelse med det forberedende arbeidet mot sykkel VM ble det i risikomøte informasjonssikkerhet utarbeidet retningslinjer for deltagerne i samvirkesenteret for å oppnå en sikker og god informasjonshåndtering. Retningslinjene vil være lett tilgjengelig og synlig for alle deltagere i samvirkesenteret.

Se retningslinjene på neste side.

---

<sup>1</sup> En episode er tolket som en situasjon som i alvorlighetsgrad er så stor at den er i rapporteringssonen. Se pkt 6.7 – 6.10 i «Plan for samvirkesenteret»

<sup>2</sup> Se funksjonskort for Informasjonskoordinator pkt. 5.5 i Plan for samvirkesenteret

Dokumentnavn:	Plan for samvirkesenteret, vedlegg D: Informasjonshåndtering i samvirkesenteret	Revisjonsnr.:	6
Utarbeidet av:	Samvirkegruppen	Dato:	12.9.2017
Godkjenning:	Komité for sikkerhet og beredskap	Dato:	12.9.2017

# RETNINGSLINJER FOR SIKKER OG GOD INFORMASJONSHÅNDTERING I SAMVIRKESENTERET

- 1** Deltagere i samvirkesenteret må være bevisst på effektiv og kort håndtering av henvendelser fra andre aktører for å unngå at de blir lenge opptatt med en sak og ikke tilgjengelig for andre/nye avklaringsbehov
- 2** Deltagere i samvirkesenteret som håndterer sensitiv informasjon på sin pc bør ha innsynsbeskyttelse for skjerm.
- 3** Deltagere i samvirkesenteret som håndterer sensitiv informasjon på sin pc må være bevisst på hva man tar opp på skjermen i "plenum".
- 4** Deltagere i samvirkesenteret må unngå samtaler om sensitiv informasjon i plenum. Bruk tilgjengelige møterom ved behov.
- 5** Deltagere i samvirkesenteret må kvalitetssikre informasjon før den frigis til andre aktører.
- 6** Deltagere i samvirkesenteret må kvalitetssikre informasjon når den loggføres i CIM - unngå sensitiv informasjon som ikke kan deles i CIM-logg.
- 7** Deltagere i samvirkesenteret må unngå spesialist-/fag-/stammespråk for å sikre god, enkel og effektiv kommunikasjon.
- 8** Deltagere i samvirkesenteret må være bevisst på flaggerutiner ved loggføring av CIM for å sikre at viktig informasjon får nødvendig oppmerksomhet. Spør om kvalitetssikring av annen person dersom man er usikker på flaggmerking.
- 9** Deltagere i samvirkesenteret oppfordres til å bruke VPN og egne nettverkslinjer (ved behov).
- 10** Deltagere i samvirkesenteret må være bevisst på hvilke tjenester man benytter over usikret nett. (Trådløst nett i samvirkesenteret er D-DOS sikret).
- 11** Deltagere i samvirkesenteret oppfordres til å bruke grunntiltak anbefalt av Nasjonal sikkerhetsmyndighet.
- 12** Deltagere i samvirkesenteret anbefales å ha en IKT beredskapsplan/rutiner for håndtering av uønskede IKT hendelser.

Dokumentnavn:	Plan for samvirkesenteret, vedlegg D: Informasjonshåndtering i samvirkesenteret	Revisjonsnr.:	6
Utarbeidet av:	Samvirkegruppen	Dato:	12.9.2017
Godkjenning:	Komité for sikkerhet og beredskap	Dato:	12.9.2017

## 4 Øvrige regler for deltagere i samvirkesenteret

Øvrige regler for deltagere i samvirkesenteret er beskrevet i Plan for samvirkesenteret, pkt. 8.2.

## 5 Henvisninger

Plan for Samvirksenteret - Samfunnssikkerhet og beredskap - Sykkel-VM 2017

Dokumentnavn:	Plan for samvirkesenteret, vedlegg D: Informasjonshåndtering i samvirkesenteret	Revisjonsnr.:	6
Utarbeidet av:	Samvirkegruppen	Dato:	12.9.2017
Godkjenning:	Komité for sikkerhet og beredskap	Dato:	12.9.2017

## Vedlegg B – Oppsummering og anbefalinger fra Bergen kommunes evalueringsrapport

Bergen kommunes evalueringsrapport av «Samvirkeprosjektet Sykkel-VM 2017» består av består av fire deler og gir i innledningen følgende oppsummering av evalueringen i hvert delprosjekt (Lunde, 2018):

- Resultatene fra evalueringsarbeidet i delprosjektet «Samfunnssikkerhet og beredskap» (Eriksen, 2018), rapportens del 1, viser høy måloppnåelse. Det ble ikke registrert alvorlige skader på mennesker, miljø eller tap av store materielle verdier under sykkel-VM. Samfunnskritiske tjenester og tilbud til befolkningen ble opprettholdt. Målsetningen om å sørge for et normalt risikonivå ved gjennomføring av risikoreducerende tiltak før og under arrangementet, ble godt oppnådd.

Resultatene viser videre at rammevilkår, organisering, administrasjon, arbeidsprosesser, metoder og samarbeid virket hensiktsmessig for arbeidet. Tilbakemeldingene fra de ulike aktørene som var involvert i arbeidet er gode. Aktørene mener de klarte å arbeide mot felles mål på en god måte, samt at egne organisasjoner tilrettela godt for samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeidet.

«Samvirkesenteret», som ble etablert i anledning arrangementet, fremstår som svært virkningsfullt og lovende for videre utvikling av arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap. Deltakerne i senteret mener at det ivaretok samvirkeprinsippet på en god måte og at nytteverdien var god. Resultatene viser også at deltakerne mener sammensetningen av aktører, kommunikasjonen, arbeidsprosessen og rutinene i Samvirkesenteret var god. Deltakerne mener at det å identifisere farehendelser, dele av informasjon, koordinere tiltak, samt å begrense og håndtere episoder med potensial for store samfunnskonskvenser, ble håndtert på en mer effektiv måte enn i en normalsituasjon.

- Rapportens del 2, «Driftskontinuitet i bysamfunnet» (Nymark, 2018), viser at kommunale tjenester og tilbud til befolkningen ble opprettholdt på et forsvarlig nivå. Lovpålagte tjenester ble prioritert, slik som skole- og barnehagetilbud, hjemmesykepleietjenester, legevaktstjenester og tjenester innen psykisk helse og rusomsorg. Disse tjenestene ble godt planlagt og ivaretatt under arrangementet, og det ble ikke meldt om avvik fra etterlevelse av gjeldende lover og regler for kommunal drift.

Oppsummering av erfaringer og evalueringer viser at det også i dette delprosjektet var høy grad av måloppnåelse, både med hensyn til opprettholdelse av det kommunale tjenestetilbudet, etterlevelse av gjeldende lover for kommunal drift, samt erfaringsoverføring og læring gjennom prosjektarbeidet.

Evalueringen viser også at organisering, arbeidsprosesser og metoder, administrasjon og samarbeid virket hensiktsmessig for arbeidet. De aller fleste som var involvert i arbeidet opplevde det som nyttig og lærerikt. En viktig erfaring var at utarbeidelse av gode analyser basert på relevant og riktig informasjon var sentralt for å gjennomføre endringer og tilpasninger i drift av kommunale tjenester. Det ble også pekt på at vilje og evne til å utvise fleksibilitet og raushet, samt å være fremoverlent og løsningsorientert i et positivt samarbeid med kolleger og andre samarbeidspartnere, var viktig for å lykkes.

- Del 3 omhandler samferdselskoordinators evalueringsrapport av delprosjekt «Samarbeid om samferdsel» (Vang, 2018). Midlertidige vegsperringer under arrangementet medførte til dels omfattende trafikale konsekvenser for hele bysamfunnet. Av den grunn ble det gjennomført ulike tiltak for å planlegge, koordinere og følge opp det offentlige interesser knyttet til samferdsel under sykkel-VM, i tett samarbeid med en rekke offentlige og private aktører.

Det ble blant annet utarbeidet trafikal sperreplan og etablert egne parkeringsplasser for bobiler. Det ble i tillegg gjennomført ulike tiltak for å regulere ferdsel på og parkering i gater og veger for næringsvirksomhet og privatbilister. På grunn av at sentrum var stengt for gjennomkjøring mellom kl. 0830 og kl. 1900 under arrangementet, ble det opprettet fire midlertidige holdeplasser for drosjer

i utkanten av sentrumskjernen. Det ble videre etablert en egen ordning for varelevering i døgnstengte områder i sentrum. Som en følge av at en rekke gater og veger i Bergen ble brukt som løypetrasé eller at man grunnet hensynet til nødetater og kollektivtrafikk nedla parkeringsforbud, ble det tilbudt mulighet for alternativ parkering til innbyggerne som ble direkte berørt av vedtaket.

Plassering av sykkeløype ved Haukeland Universitetssjukehus og Haraldsplass Diakonale Sykehus, skapte stor usikkerhet knyttet til fremkommelighet for ambulanser med hasteoppdrag og generell pasientlogistikk. Av den grunn ble det gjennomført et eget analysearbeid knyttet til denne problemstillingen. Det ble iverksatt både informasjons- og trafikkreguleringstiltak for å forhindre uønskede hendelser tilknyttet pasienttransport, noe som var vellykket.

Samarbeidet om samferdsel var i all hovedsak godt, både gjennom planlegging og gjennomføring av arbeidet. Trafikksikkerhet og driftskontinuitet for nødetater og andre aktører som er avhengige av vegnettet for å ta vare på innbyggernes liv og helse og opprettholde lov og orden, ble godt ivaretatt. Felles for gjennomføring av alle tiltak rettet mot trafikk og samferdsel, var nødvendigheten og nytten av et systematisk og koordinert informasjonsarbeid utført av alle involverte offentlige og private aktører. Samarbeidet har også skapt nye relasjoner som det kan bygges videre på i fremtiden.

- Informasjonsbehovet i forkant av og under sykkel-VM var enormt. Informasjonen måtte komme tidlig, være tydelig og samordnet for å sikre en trygg, sikker og effektiv hverdag for innbyggerne under mesterskapet. Del 4, «Evalueringsrapport Samarbeid om innbyggerinformasjon» (Øvrebø, 2018) gir en beskrivelse av informasjonsutfordringene og hvordan informasjonsarbeidet ble organisert.

Alle involverte offentlige aktører og arrangørselskapet Bergen 2017 AS samarbeidet tett om å koordinere sin informasjon vedrørende sykkel-VM. Ingen aktører hadde formelt et overordnet ansvar for informasjon om arrangementet og konsekvensene for regionen. Hver enkelt aktør fulgte opp sin samfunnsrolle og svarte for seg. Samtidig samarbeidet man på tvers om en rekke forebyggende informasjonstiltak og om informasjonsberedskap under selve arrangementet.

Samarbeidet om innbyggerinformasjon for sykkel-VM gav gode resultater. Biltrafikken ble ifølge Statens vegvesen redusert med om lag femti prosent i forhold til normal trafikk. Dette hadde ikke vært mulig å få til uten god informasjon både i forkant av og under sykkel-VM. Innbyggerne ga også klart uttrykk for at de opplevde å bli godt informert. I en undersøkelse utført for Bergen kommune i etterkant av sykkel-VM, viser resultatet at hele 83 prosent av de spurte mener de i hovedsak fikk den informasjonen de trengte for å planlegge hverdagen sin under arrangementet.

Et sentralt læringspunkt fra informasjonssamvirket er at store arrangementer og hendelser krever at man møter innbyggerne med enkel tilgang på enhetlig informasjon. Dette nødvendiggjør god og tidlig felles planlegging, med tydelig avklaring av roller og ansvarsfordeling. Erfaringene fra sykkel-VM viser videre at det ligger store gevinster i samarbeid om samordnet informasjon. De sentrale aktørene i informasjonsarbeidet lykkes både med å hjelpe innbyggerne og å gjøre hverandre gode. De ble ikke identifisert noen vesentlige tilfeller av motstridende eller feil informasjon fra det offentlige og arrangør forut for eller under arrangementet.

I evalueringen av delprosjektet «Samfunnssikkerhet og beredskap» fremkom det også flere anbefalinger for fremtidig samarbeid innen samfunnssikkerhet og beredskap. Følgende anbefalinger er gjengitt fra evalueringsrapporten (Eriksen, 2018):

Anbefalinger	
1	Involvere sentrale aktører innen samfunnssikkerhet og beredskap fra starten av planleggingen for å sikre forankring av løsninger og godt grunnlag for beslutninger.
2	Kartlegge offentlig regelverk man må forholde seg til for å sikre helhetlig planlegging og budsjettering av sikkerhet- og beredskapsarbeidet.



Anbefalinger	
3	Gjennomføre konsekvensanalyse og risiko- og sårbarhetsanalyse tidlig i planleggingen, slik at omfang og kompleksitet innen samfunnssikkerhet og beredskap og informasjon om risiko inkluderes som grunnlag for viktige beslutninger, for eksempel vedtak om å søke om arrangement og godkjenning av budsjetter.
4	Tildele prosjektleder som påser nødvendig involvering og helhetlig planlegging, herunder involverer relevante interne og eksterne aktører, utarbeider prosjektplan og budsjett for arbeidet.
5	Store hovedkomitéer bør utpeke en styringsgruppe med mandat som sikrer effektiv avklaring av forhold innen økonomi, ressurser, ansvars- og rolleforståelse.
6	Sikre tidlig formell forpliktelse til samarbeid hos involverte aktører slik at nødvendige ressurser, ansvarsforhold, rolleforståelse og prinsipper for arbeidet avklares, for eksempel med et styringsdokument som godkjennes av aktørene.
7	Sikre bred involvering av aktører i godkjenning av prosjektplan, plan for involvering, samt i overordnede risiko- og beredskapsanalyser.
8	Sentrale forsterkningsressurser bør ved konkret bistandsanmodning tildele ressurser til å sikre samfunnet dersom analyser og vurderinger viser redusert samfunnssikkerhet og beredskap som følge av planlagte aktiviteter, inkludert større idrettsarrangement. De må også tildele ressurser til planleggingsarbeid.
9	Sentrale forsterkningsressurser må raskt kunne tildele ressurser til konkrete og nødvendige forberedelser av samfunnssikkerhet og beredskap tilknyttet planlagte aktiviteter.
10	Store bykommuner bør være en koordinerende aktør i samarbeid knyttet til samfunnssikkerhet og beredskap i regionene.
11	Verdens største arrangementer krever flere koordinatører innen samfunnssikkerhet og beredskap hos vertskommunen(e) og andre sentrale aktører.
12	Politisk og administrativ ledelse må ha vilje til å prioritere arbeid innen samfunnssikkerhet og beredskap.
13	Tilrettelegge løsning slik at det blir enklere å sikre aktiv deltakelse og god informasjonsflyt i prosjekter med mange deltakere og stort dokumentasjonsbehov.
14	Utvikle verktøy for helhetlig risikostyring med maler for ulike typer analyser og funksjon som kan oppsummere risiko og samle tiltak i en felles tiltaksliste.
15	Etablere en bredt sammensatt gruppe for å sikre felles forståelse, enighet om fremgangsmåte og arbeidsprosesser samt koordinering og informasjonsutveksling mellom involverte aktører innen samfunnssikkerhet og beredskap.
16	Etablere faste jevnlige møtearenaer mellom alle aktørene innen samfunnssikkerhet og beredskap i fremtiden.
17	Etablere rolle(r)/styringsgruppe med ansvar for praktisk koordinering og ledelse ved store samarbeidsprosjekter innen samfunnssikkerhet og beredskap.
18	Ved store komplekse samarbeidsprosjekter innen samfunnssikkerhet og beredskap bør man etablere arbeidsgrupper som arbeider med detaljer innen de største temaene og rapporterer til fellesskapet. Arbeidsgruppene involverer andre aktører ved behov.
19	Når arbeid som skal koordineres fordeles til ulike arbeidsgrupper bør det utarbeides gode retningslinjer og hjelpemidler for arbeidet i arbeidsgruppene.

Anbefalinger	
20	Sentrale aktører i arbeidsgruppene bør selv delta i utarbeidelsen av retningslinjene for arbeidet.
21	Aktører må påse at medlemmer og ledere i samarbeidsgrupper får tilstrekkelig mulighet til å bidra på en konstruktiv og god måte.
22	Arbeidsgrupper bør ha jevnlig møter for å sikre fremdrift og godt samvirke. Møtehyppigheten må justeres i henhold til arbeidsmengde, men grupper med mye arbeid bør ha ukentlige møter.
23	Involverte aktører og personer må forholde seg til de retningslinjene som er vedtatt av alle aktørene. Eventuelle store uenigheter knyttet til arbeidets faglige tilnærming og overordnede struktur må fremmes når felles retningslinjer etableres.
24	Medlemmer i samarbeidsgrupper må ha relevant stor fagkompetanse og erfaring.
25	Arrangør må delta i alle arbeidsgrupper.
26	Etablere egen arbeidsgruppe med nødetater, arrangør og andre som planlegger koordinering på taktisk nivå.
27	Arbeidet med store arrangement må inkludere egen arbeidsgruppe med god kompetanse innen crowd management.
28	Offentlige myndigheter må ved arrangement med store folkemengder stille krav til arrangør om arrangementskompetanse som sikrer gjennomføring av tilstrekkelige analyser og utarbeidelse av planer innen crowd management.
29	Det bør i fremtiden etableres en gruppe med representanter fra relevante myndigheter for å koordinere behandling av søknad(er) knyttet til bruk av byrom.
30	Store prosjekter innen samfunnssikkerhet og beredskap bør tidlig involvere personell med kompetanse innen informasjon og kommunikasjon. Dette er spesielt viktig i prosjekter som har stor allmenn interesse og berører mange mennesker. Informasjonsansvar og roller bør avklares tidlig.
31	Ved store samarbeidsprosjekter innen samfunnssikkerhet og beredskap bør man bruke anerkjente internasjonale og nasjonale standarder i arbeidet.
32	Ved planlegging av beredskap må forhold knyttet til samvirke på både taktisk, operasjonelt og strategisk nivå inkluderes og dokumenteres som del av et systematisk arbeid.
33	Arrangør av store arrangement må tidlig avklare at arrangørens beredskap er koordinert og tilpasset beredskap hos offentlige aktører.
34	Arrangør må være en aktiv deltaker i arbeidet innen samfunnssikkerhet og beredskap.
35	Arrangør må sikre tilgang til nødvendig kompetanse, tidlig starte sitt arbeid innen sikkerhet og beredskap, og allerede i prosjekteringsfasen vise til en fremdriftsplan for arbeidet.
36	Offentlige myndigheter må kreve at arrangør har tilstrekkelig med ressurser og kompetanse innen sikkerhet og beredskap og tidlig informere om minstekrav som stilles.
37	For å sikre god prosjektstyring må prosjektleder og koordinatorene ha mulighet og evne til å sette av tilstrekkelig tid til administrativt arbeid.
38	For å redusere leders arbeid kan administrative oppgaver tildeles en støttefunksjon.
39	Det er hensiktsmessig å bruke erfaringslogg i prosjektarbeid som pågår over lang tid. Dette bidrar til at flere erfaringer inkluderes når arbeidet til slutt skal evalueres.

Anbefalinger	
40	I store samarbeidsprosjekter innen samfunnssikkerhet og beredskap med mange samtidige aktiviteter blir det for mye å evaluere hver enkelt aktivitet.
41	En involveringsmatrise bør brukes for å planlegge involvering av de ulike aktørene i forskjellige prosjektaktiviteter.
42	Store samarbeidsprosjekter bør ha en plan for kommunikasjon knyttet til prosjektaktiviteter for å sikre tilstrekkelig informasjonsoverføring mellom aktørene.
43	Det bør etableres rutiner for dokumentstyring i store prosjekter innen samfunnssikkerhet og beredskap.
44	Praksisen hvor involvert personell er positiv til samarbeid, viser respekt og forståelse og hjelper andre å bli gode, må videreføres og videreutvikles. Dette innebærer å bidra med positive og konstruktive tilbakemeldinger, samt motta kritiske spørsmål med en åpen holdning.
45	Dokumentasjon som utarbeides må baseres på grundig arbeid, relevant involvering og ha høy kvalitet for å bidra til god felles forståelse, god informasjonsflyt og mest mulig nytte.
46	Dokumentasjonen må fremstilles i samlet form for å sikre god oversikt for alle involverte.
47	Det må skrives møtereferat fra alle møter, som sendes relevante personer.
48	For mindre omfattende tema vil risikomøter være tilstrekkelig for å identifisere risiko med tilhørende risikoreduserende tiltak. Dette begrenser omfanget av risikoanalyser og effektiviserer arbeidet.
49	Temadager bidrar til å heve kompetansen, øke bevisstheten og skape felles forståelse av temaet blant aktører.
50	Erfaringsseminarer er nyttig for å sikre erfaringsoverføring og kompetanseøkning. De gir også innspill til, og kan bekrefte at, eget arbeid er på rett kurs. Erfaringsseminarer bør arrangeres både tidlig og litt senere i samarbeidsprosesser.
51	Bred involvering og stor deltakelse må tilrettelegges for å øke læring hos involverte aktører innen samfunnssikkerhet og beredskap.
52	Prosjektplanen bør beskrive planer for evaluering, evalueringskriterier og verktøy for evaluering.
53	Store prosjekter innen samfunnssikkerhet og beredskap bør evalueres bredt og grundig for å gi best mulig grunnlagsinformasjon for læring og anbefalinger.
54	Aktører, arbeidsgrupper og enkeltpersoner må prioritere tid til evaluering.
55	Store prosjekter som inkluderer nye løsninger innen samfunnssikkerhet og beredskap bør samarbeide med forskningsinstitusjoner for å styrke læring.
56	Midlertidige ressursbaser er et hensiktsmessig og godt tiltak ved behov for å desentralisere beredskapsressurser, men krever mye planlegging, bred involvering og ansvarlige som tilrettelegger og følger tett opp når ressursbasene brukes.
57	Forsterkningsressursers lokalisering, funksjon og rolle må avklares på et tidlig tidspunkt.
58	Sende bistandsanmodninger tidlig til forsterkningsressurser. Sette frister for å sende bistandsanmodninger i prosjektarbeidet.
59	Alle etater må være flinkere og mer villig til å dele eget planverk. Det er for eksempel vanskelig for bistandsaktører når en ikke får innsyn i hvordan de primæransvarlige legger opp sin beredskap og hvor det eventuelt er behov for bistand fra andre.

Anbefalinger	
60	Registrering av ressurser i kart er hensiktsmessig, men tidkrevende og må ha god planlegging og administrasjon.
61	For registrering av ressurser i kart bør det tilrettelegges applikasjoner som de ulike aktørene kan bruke for å legge inn egne ressurser.
62	Opplæringen i Samvirkesenteret bør minst ha samme omfang og faglig kvalitet som i dag samt organiseres og gjennomføres som i forberedelsene til sykkel-VM.
63	Det bør gjennomføres jevnlige øvelser i Samvirkesenteret.
64	Flere aktører bør delta når scenarioer til samvirkeøvelser skal utarbeides.
65	Ved planlegging av store arrangement bør det opprettes en tverrfaglig gruppe som har implementering, opplæring, trening og øving som oppgave.
66	Forankre Samvirkesenteret i det regionale arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap.
67	Opprettholde struktur med temabasert bordinndeling i Samvirkesenteret.
68	Utvide Samvirkesenterets arbeidsfelt slik at det kan ivareta godt samvirke i flere ulike situasjoner, både innen forebyggende arbeid og beredskap.
69	Videreføre Samvirkesenteret med samme deltakere eller flere i fremtiden. Dersom noen aktører ikke ønsker å delta bør de selv få bestemme dette.
70	Se på løsninger for samlokalisering av sikkerhetsledelsen hos arrangør med operative beslutningstakere. Samvirkesenteret må fortsatt være et rådgivende senter uten beslutningsmyndighet.
71	Se på løsninger innen informasjon og kommunikasjon knyttet til samvirkearbeidet innen samfunnssikkerhet og beredskap for å tydeliggjøre roller, oppgaver, samarbeidsformer og informasjonsflyt.
72	Påse at samvirkekartet blir tilstrekkelig vedlikeholdt for fremtidig bruk.
73	Beholde dagens fasiliteter som Samvirkesenter frem til eventuelt tilsvarende eller bedre fasiliteter er tilgjengelig.
74	Videreføre dagens arbeidsprosess og rutiner for Samvirkesenteret.
75	Videreføre Samvirkesenteret som modell innen samfunnssikkerhet og beredskap.
76	Bruke Samvirkesenteret som læringsarena. Organiseringen og strukturen av Samvirkesenteret bør videreutvikles til et kompetansesenter innen samfunnssikkerhet og beredskap.

## Vedlegg C – Spørreskjema før Sykkel-VM

# Samvirke før Sykkel-VM

Spørreundersøkelse for å finne ut hvordan samvirket fungerer mellom ulike samvirkeaktører i det daglige. Hensikten er å danne et sammenligningsgrunnlag til å vurdere hvorvidt samvirket fungerer bedre med bruk av samvirkesenter.

I tillegg til en innledende del om organisasjonstilhørighet og en avsluttende del med generelle betraktninger om samvirket, fokuserer spørsmålene på følgende tema:

- Felles situasjonsbevissthet (felles mental modell av situasjonen)
- Involvering (i beslutningsprosesser og koordinering av oppgaver)
- Kommunikasjon og informasjonsoverføring (mellom aktører)
- Fellesfølelse (opplevelse av å delta, være inkludert, bli hørt, være viktig i en større sammenheng)

Spørsmålene består av ulike påstander som du velger i hvilken grad du er enig i, sett ut i fra ditt ståsted og de samvirkeaktørene du normalt samarbeider/samvirker med ved større hendelser. Det er også mulig å skrive inn kommentar/merknad til hvert spørsmål hvis du ønsker det.

Det vil ta omtrent 10 minutter å besvare spørreundersøkelsen.

### Tilhørighet og bakgrunnsinformasjon

1) Hvilken organisasjon tilhører du?

- Politi
- Brannvesen
- Helse (AMK/Ambulanse)
- Sivilforsvar
- Forsvaret
- Frivillige
- Kommunal kriseledelse
- Annen kommunale enhet
- Fylkesmannen
- Infrastruktureier
- Andre

2) Hvilken rolle/funksjon har du til daglig?

- Arbeider normalt på skadestedet/ute ved en hendelse
- Arbeider normalt i en innefunksjon (ledelse-, støtte-/stabsfunksjon)
- Annet

3) Planlagt tilknytning til samvirkesenteret under Sykkel-VM?

- Delta i selve samvirkesenteret
- Forholde deg til/samarbeide med kollega som er til stede i samvirkesenteret
- Skal ikke ha noe å gjøre med samvirkesenteret

## Felles situasjonsbevissthet

Hvor enig er du i følgende påstander?

4) Informasjonen min organisasjon får fra andre beredskapsaktører om beredskapssituasjoner gir oss tidlig en korrekt forståelse av situasjonen

Helt enig    Veldig enig    Litt enig    Litt uenig    Veldig uenig    Helt uenig

Vet ikke

5) Kommentar

6) Min organisasjon opplever at vår situasjonsforståelse samsvarer med øvrige aktørers forståelse av beredskapssituasjoner

Helt enig    Veldig enig    Litt enig    Litt uenig    Veldig uenig    Helt uenig

Vet ikke

7) Kommentar

8) Min organisasjon opplever at involverte aktører sent får oversikt over våre tilgjengelige ressurser i beredskapssituasjoner

Helt enig    Veldig enig    Litt enig    Litt uenig    Veldig uenig    Helt uenig

Vet ikke

9) Kommentar

10) Min organisasjon opplever at involverte aktører har en god felles forståelse av hvordan den spesifikke beredskapssituasjon skal håndteres der og da

Helt enig    Veldig enig    Litt enig    Litt uenig    Veldig uenig    Helt uenig

Vet ikke

11) Kommentar

12) Min organisasjon får sen informasjon fra andre beredskapsaktører når det oppstår en beredskapssituasjon som kan være relevant for oss

Helt enig    Veldig enig    Litt enig    Litt uenig    Veldig uenig    Helt uenig

Vet ikke

13) Kommentar

14) Min organisasjon opplever at det er god oversikt over ledige ressurser underveis i beredskapssituasjoner

- Helt enig     Veldig enig     Litt enig     Litt uenig     Veldig uenig     Helt uenig
- Vet ikke

15) Kommentar

16) Når en beredskapssituasjon oppstår opplever min organisasjon at det etableres en god felles forståelse der og da blant involverte aktører om hvordan beredskapssituasjonen skal håndteres

- Helt enig     Veldig enig     Litt enig     Litt uenig     Veldig uenig     Helt uenig
- Vet ikke

17) Kommentar

18) Min organisasjon opplever at andre beredskapsaktører har en mangelfull forståelse av beredskapssituasjoner

- Helt enig     Veldig enig     Litt enig     Litt uenig     Veldig uenig     Helt uenig
- Vet ikke

19) Kommentar

20) Min organisasjon opplever at involverte aktører tidlig har en oversikt over tilgjengelige ressurser i beredskapssituasjoner

- Helt enig     Veldig enig     Litt enig     Litt uenig     Veldig uenig     Helt uenig
- Vet ikke

21) Kommentar

22) Underveis i beredskapssituasjoner opplever min organisasjon en mangelfull oversikt over ledige ressurser

- Helt enig     Veldig enig     Litt enig     Litt uenig     Veldig uenig     Helt uenig
- Vet ikke

23) Kommentar

## Beslutningstaking og koordinering

Hvor enig er du i følgende påstander?

24) Min organisasjon informerer samvirkeaktørene tilstrekkelig ofte om hvilke tiltak vi planlegger å iverksette

- Helt enig    Veldig enig    Litt enig    Litt uenig    Veldig uenig    Helt uenig
- Vet ikke

25) Kommentar

26) Min organisasjon opplever ofte at andre aktører iverksetter aksjoner i beredskapssituasjoner uten at disse er tilstrekkelig koordinert med oss

- Helt enig    Veldig enig    Litt enig    Litt uenig    Veldig uenig    Helt uenig
- Vet ikke

27) Kommentar

28) Min organisasjon involveres tilstrekkelig i beslutningsprosesser ved beredskapssituasjoner

- Helt enig    Veldig enig    Litt enig    Litt uenig    Veldig uenig    Helt uenig
- Vet ikke

29) Kommentar

30) Min organisasjon har god oversikt underveis i en beredskapssituasjon over hva andre aktører planlegger å gjøre

- Helt enig    Veldig enig    Litt enig    Litt uenig    Veldig uenig    Helt uenig
- Vet ikke

31) Kommentar

32) Min organisasjon opplever at vi i for liten grad blir involvert i planlegging av hvordan beredskapssituasjonen skal håndteres

- Helt enig    Veldig enig    Litt enig    Litt uenig    Veldig uenig    Helt uenig
- Vet ikke

33) Kommentar



34) Det hender at samvirkeaktører iverksetter tiltak som gjør det unødvendig vanskelig for oss å utføre våre oppgaver

Helt enig    Veldig enig    Litt enig    Litt uenig    Veldig uenig    Helt uenig

Vet ikke

35) Kommentar

36) Min organisasjon involveres tilstrekkelig i planlegging av hvordan beredskapssituasjonen skal håndteres

Helt enig    Veldig enig    Litt enig    Litt uenig    Veldig uenig    Helt uenig

Vet ikke

37) Kommentar

38) Det er vanlig at vår organisasjon gjennomfører aksjoner uten å informere samvirkeaktørene på forhånd

Helt enig    Veldig enig    Litt enig    Litt uenig    Veldig uenig    Helt uenig

Vet ikke

39) Kommentar

40) Min organisasjon opplever at vi ikke er tilstrekkelig involvert i beslutninger som tas i beredskapssituasjoner

Helt enig    Veldig enig    Litt enig    Litt uenig    Veldig uenig    Helt uenig

Vet ikke

41) Kommentar

42) Min organisasjon opplever at andre aktører håndterer beredskapssituasjoner på en måte som forhindrer oss i et effektivt arbeid

Helt enig    Veldig enig    Litt enig    Litt uenig    Veldig uenig    Helt uenig

Vet ikke

43) Kommentar

## Kommunikasjon/informasjonsutveksling

Hvor enig er du i følgende påstander?

44) Min organisasjon opplever at samvirkeaktører involverer seg sterkt i informasjonsutveksling mellom aktører

- Helt enig     Veldig enig     Litt enig     Litt uenig     Veldig uenig     Helt uenig
- Vet ikke

45) Kommentar

46) Informasjonsoverføringen mellom samvirkeaktører er fri og åpen når en beredskapssituasjon håndteres

- Helt enig     Veldig enig     Litt enig     Litt uenig     Veldig uenig     Helt uenig
- Vet ikke

47) Kommentar

48) I hvilken grad opplever din organisasjon at samvirkeaktørene på eget initiativ informerer om tiltak/ gjøremål de iverksetter?

- Svært stor grad     Stor grad     Noe grad     Liten grad     Sjelden grad     Ingen grad
- Vet ikke

49) Kommentar

50) Jeg har mer tiltro til statusoppdateringer fra eget personell (fra egen organisasjon) enn fra informasjon som kommer fra samvirkeaktører

- Helt enig     Veldig enig     Litt enig     Litt uenig     Veldig uenig     Helt uenig
- Vet ikke

51) Kommentar

52) Vår organisasjon benytter ofte media (nettavis, sosiale medier, e.l.) for å holde oss oppdatert på hva andre samvirkeaktører foretar seg under håndtering av hendelser

- Helt enig     Veldig enig     Litt enig     Litt uenig     Veldig uenig     Helt uenig
- Vet ikke

53) Kommentar

54) Min organisasjon gir gode og hyppige situasjonsrapporter til andre aktører

- Helt enig    Veldig enig    Litt enig    Litt uenig    Veldig uenig    Helt uenig
- Vet ikke

55) Kommentar

56) I hvilken grad opplever din organisasjon at samvirkeaktørene på eget initiativ informerer om at de har utført (er ferdig med) oppgaver?

- Svært stor grad    Stor grad    Noe grad    Liten grad    Sjelden grad    Ingen grad
- Vet ikke

57) Kommentar

58) Informasjon vår organisasjon får fra samvirkeaktører oppleves troverdig

- Helt enig    Veldig enig    Litt enig    Litt uenig    Veldig uenig    Helt uenig
- Vet ikke

59) Kommentar

60) I en beredskapssituasjon er det sjelden at min organisasjon gir jevnlig statusrapporter til andre samvirkeaktører

- Helt enig    Veldig enig    Litt enig    Litt uenig    Veldig uenig    Helt uenig
- Vet ikke

61) Kommentar

62) Min organisasjon opplever at samvirkeaktører ikke åpent deler informasjon i en beredskapssituasjon

- Helt enig    Veldig enig    Litt enig    Litt uenig    Veldig uenig    Helt uenig
- Vet ikke

63) Kommentar

64) Media er den beste kilden for å holde oss oppdatert på hva andre aktører gjør underveis i beredskapssituasjoner

- Helt enig    Veldig enig    Litt enig    Litt uenig    Veldig uenig    Helt uenig
- Vet ikke

65) Kommentar

66) Samvirkeaktører involverer seg i liten grad i kommunikasjon mellom aktørene

- Helt enig    Veldig enig    Litt enig    Litt uenig    Veldig uenig    Helt uenig
- Vet ikke

67) Kommentar

## Fellesfølelse

Hvor enig er du i følgende påstander?

68) Min organisasjon opplever et godt samvirke mellom beredskapsaktører i vår region

- Helt enig    Veldig enig    Litt enig    Litt uenig    Veldig uenig    Helt uenig
- Vet ikke

69) Kommentar

70) Samvirkeaktørene i vår region prioriterer de beste felles løsningene fremfor egeninteresser i beredskapssituasjoner

- Helt enig    Veldig enig    Litt enig    Litt uenig    Veldig uenig    Helt uenig
- Vet ikke

71) Kommentar

72) Andre aktører tar i liten grad hensyn til min organisasjons innspill i beredskapsarbeidet

- Helt enig    Veldig enig    Litt enig    Litt uenig    Veldig uenig    Helt uenig
- Vet ikke

73) Kommentar

74) Min organisasjon blir sett på som viktig hos samvirkeaktører for å sikre god håndtering av beredskapssituasjoner

- Helt enig    Veldig enig    Litt enig    Litt uenig    Veldig uenig    Helt uenig
- Vet ikke

75) Kommentar

76) Min organisasjons innspill i beredskapsarbeidet blir tilstrekkelig vektlagt hos samvirkeaktører

- Svært stor grad    Stor grad    Noe grad    Liten grad    Sjelden grad    Ingen grad
- Vet ikke

77) Kommentar

78) Min organisasjon opplever at samvirkeaktører prioriterer egne interesser fremfor fellesskapets beste i beredskapsarbeidet

- Helt enig    Veldig enig    Litt enig    Litt uenig    Veldig uenig    Helt uenig
- Vet ikke

79) Kommentar

80) Ved håndtering av beredskapssituasjoner i vår region er samvirkearbeidet mangelfullt

- Helt enig    Veldig enig    Litt enig    Litt uenig    Veldig uenig    Helt uenig
- Vet ikke

81) Kommentar

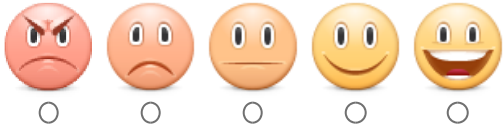
82) Min organisasjon er avgjørende for å sikre god håndtering av beredskapssituasjoner

- Helt enig    Veldig enig    Litt enig    Litt uenig    Veldig uenig    Helt uenig
- Vet ikke

83) Kommentar

### Avsluttende betraktninger

84) Alt i alt, hvor godt synes du samvirket fungerer i dag?



85) Hva mener du er hovedutfordringene med samvirket i dag?

86) Hvilke forventninger har du til samvirkesenteret?

## Vedlegg D – Spørreskjema etter Sykkel-VM

# Samvirke under Sykkel-VM

Spørreundersøkelse for å finne ut hvordan samvirket fungerte mellom ulike samvirkeaktører under sykkel-VM. Hensikten er å sammenligne med hvordan samvirket fungerer til daglig, for å kunne vurdere hvorvidt samvirket fungerte bedre med bruk av samvirkesenter.

I tillegg til en innledende del om organisasjonstilhørighet og en avsluttende del med generelle betraktninger om samvirket under sykkel-VM, fokuserer spørsmålene på følgende tema:

- Felles situasjonsbevissthet (felles mental modell av situasjonen)
- Involvering (i beslutningsprosesser og koordinering av oppgaver)
- Kommunikasjon og informasjonsoverføring (mellom aktører)
- Fellesfølelse (opplevelse av å delta, være inkludert, bli hørt, være viktig i en større sammenheng)

Spørsmålene består av ulike påstander som du velger i hvilken grad du er enig i, sett ut i fra ditt ståsted og de samvirkeaktørene du samarbeidet/samvirket med ved håndtering av hendelser under sykkel-VM. Det er også mulig å skrive inn kommentar/merknad til hvert spørsmål hvis du ønsker det.

Det vil ta omtrent 10 minutter å besvare spørreundersøkelsen.

### Tilhørighet og bakgrunnsinformasjon

1) Hvilken organisasjon tilhører du?

- Politi
- Brannvesen
- Helse (AMK/Ambulanse)
- Siviltforsvar
- Forsvaret
- Frivillige
- Kommunal kriseledelse
- Annen kommunale enhet
- Fylkesmannen
- Infrastruktureier
- Andre

2) Hvilken rolle/funksjon har du til daglig?

- Arbeider normalt på skadestedet/ute ved en hendelse
- Arbeider normalt i en innefunksjon (ledelse-, støtte-/stabsfunksjon)
- Annet

3) Tilknytning til samvirkesenteret under Sykkel-VM?

- Deltok i selve samvirkesenteret
- Forholdt deg til/samarbeidet med kollega som er til stede i samvirkesenteret
- Hadde ikke noe å gjøre med samvirkesenteret

## Felles situasjonsbevissthet

Hvor enig er du i følgende påstander?

4) Informasjonen min organisasjon fikk fra andre beredskapsaktører om beredskapssituasjoner ga oss tidlig en korrekt forståelse av situasjonen

- Helt enig    Veldig enig    Litt enig    Litt uenig    Veldig uenig    Helt uenig
- Vet ikke

5) Kommentar

6) Min organisasjon opplevde at vår situasjonsforståelse samsvarte med øvrige aktørers forståelse av beredskapssituasjonene

- Helt enig    Veldig enig    Litt enig    Litt uenig    Veldig uenig    Helt uenig
- Vet ikke

7) Kommentar

8) Min organisasjon opplevde at involverte aktører sent fikk oversikt over våre tilgjengelige ressurser i beredskapssituasjonene

- Helt enig    Veldig enig    Litt enig    Litt uenig    Veldig uenig    Helt uenig
- Vet ikke

9) Kommentar

10) Min organisasjon opplevde at involverte aktører hadde en god felles forståelse av hvordan den spesifikke beredskapssituasjon skulle håndteres der og da

- Helt enig    Veldig enig    Litt enig    Litt uenig    Veldig uenig    Helt uenig
- Vet ikke

11) Kommentar

12) Min organisasjon fikk sen informasjon fra andre beredskapsaktører når det oppsto en beredskapssituasjon som var relevant for oss

- Helt enig    Veldig enig    Litt enig    Litt uenig    Veldig uenig    Helt uenig
- Vet ikke

13) Kommentar



14) Min organisasjon opplevde at det var god oversikt over ledige ressurser underveis i beredskapssituasjonene

- Helt enig     Veldig enig     Litt enig     Litt uenig     Veldig uenig     Helt uenig
- Vet ikke

15) Kommentar

16) Når en beredskapssituasjon oppsto opplevde min organisasjon at det ble etablert en god felles forståelse der og da blant involverte aktører om hvordan beredskapssituasjonen skulle håndteres

- Helt enig     Veldig enig     Litt enig     Litt uenig     Veldig uenig     Helt uenig
- Vet ikke

17) Kommentar

18) Min organisasjon opplevde at andre beredskapsaktører hadde en mangelfull forståelse av beredskapssituasjonene

- Helt enig     Veldig enig     Litt enig     Litt uenig     Veldig uenig     Helt uenig
- Vet ikke

19) Kommentar

20) Min organisasjon opplevde at involverte aktører tidlig hadde en oversikt over tilgjengelige ressurser i beredskapssituasjonene

- Helt enig     Veldig enig     Litt enig     Litt uenig     Veldig uenig     Helt uenig
- Vet ikke

21) Kommentar

22) Underveis i beredskapssituasjonene opplevde min organisasjon en mangelfull oversikt over ledige ressurser

- Helt enig     Veldig enig     Litt enig     Litt uenig     Veldig uenig     Helt uenig
- Vet ikke

23) Kommentar

## Beslutningstaking og koordinering

Hvor enig er du i følgende påstander?

24) Min organisasjon informerte samvirkeaktørene tilstrekkelig ofte om hvilke tiltak vi planla å iverksette

- Helt enig    Veldig enig    Litt enig    Litt uenig    Veldig uenig    Helt uenig
- Vet ikke

25) Kommentar

26) Min organisasjon opplevde ofte at andre aktører iverksatte aksjoner i beredskapssituasjonene uten at disse var tilstrekkelig koordinert med oss

- Helt enig    Veldig enig    Litt enig    Litt uenig    Veldig uenig    Helt uenig
- Vet ikke

27) Kommentar

28) Min organisasjon ble tilstrekkelig involvert i beslutningsprosessene ved beredskapssituasjonene

- Helt enig    Veldig enig    Litt enig    Litt uenig    Veldig uenig    Helt uenig
- Vet ikke

29) Kommentar

30) Min organisasjon hadde god oversikt underveis i beredskapssituasjonene over hva andre aktører planla å gjøre

- Helt enig    Veldig enig    Litt enig    Litt uenig    Veldig uenig    Helt uenig
- Vet ikke

31) Kommentar

32) Min organisasjon opplevde at vi i for liten grad ble involvert i planlegging av hvordan beredskapssituasjonene skulle håndteres

- Helt enig    Veldig enig    Litt enig    Litt uenig    Veldig uenig    Helt uenig
- Vet ikke

33) Kommentar

34) Det hendte at samvirkeaktører iverksatte tiltak som gjorde det unødvendig vanskelig for oss å utføre våre oppgaver

- Helt enig    Veldig enig    Litt enig    Litt uenig    Veldig uenig    Helt uenig
- Vet ikke

35) Kommentar

36) Min organisasjon ble tilstrekkelig involvert i planlegging av hvordan beredskapssituasjonene skulle håndteres

- Helt enig    Veldig enig    Litt enig    Litt uenig    Veldig uenig    Helt uenig
- Vet ikke

37) Kommentar

38) Det var vanlig at vår organisasjon gjennomførte aksjoner uten å informere samvirkeaktørene på forhånd

- Helt enig    Veldig enig    Litt enig    Litt uenig    Veldig uenig    Helt uenig
- Vet ikke

39) Kommentar

40) Min organisasjon opplevde at vi ikke ble tilstrekkelig involvert i beslutningene som ble tatt i beredskapssituasjonene

- Helt enig    Veldig enig    Litt enig    Litt uenig    Veldig uenig    Helt uenig
- Vet ikke

41) Kommentar

42) Min organisasjon opplevde at andre aktører håndterte beredskapssituasjonene på en måte som forhindret oss i et effektivt arbeid

- Helt enig    Veldig enig    Litt enig    Litt uenig    Veldig uenig    Helt uenig
- Vet ikke

43) Kommentar

## Kommunikasjon/informasjonsutveksling

Hvor enig er du i følgende påstander?

44) Min organisasjon opplevde at samvirkeaktørene involverte seg sterkt i informasjonsutveksling mellom aktører

Helt enig    Veldig enig    Litt enig    Litt uenig    Veldig uenig    Helt uenig

Vet ikke

45) Kommentar

46) Informasjonsoverføringen mellom samvirkeaktørene var fri og åpen når beredskapssituasjonene ble håndtert

Helt enig    Veldig enig    Litt enig    Litt uenig    Veldig uenig    Helt uenig

Vet ikke

47) Kommentar

48) I hvilken grad opplevde din organisasjon at samvirkeaktørene på eget initiativ informerte om tiltak/ gjøremål de iverksatte?

Svært stor grad    Stor grad    Noe grad    Liten grad    Sjelden grad    Ingen grad

Vet ikke

49) Kommentar

50) Jeg hadde mer tiltro til statusoppdateringer fra eget personell (fra egen organisasjon) enn fra informasjon som kom fra samvirkeaktører

Helt enig    Veldig enig    Litt enig    Litt uenig    Veldig uenig    Helt uenig

Vet ikke

51) Kommentar

52) Vår organisasjon benyttet ofte media (nettavis, sosiale medier, e.l.) for å holde oss oppdatert på hva andre samvirkeaktører foretok seg under håndtering av hendelser

Helt enig    Veldig enig    Litt enig    Litt uenig    Veldig uenig    Helt uenig

Vet ikke

53) Kommentar

54) Min organisasjon ga gode og hyppige situasjonsrapporter til andre aktører

- Helt enig    Veldig enig    Litt enig    Litt uenig    Veldig uenig    Helt uenig
- Vet ikke

55) Kommentar

56) I hvilken grad opplevde din organisasjon at samvirkeaktørene på eget initiativ informerte om at de hadde utført (var ferdig med) oppgaver?

- Svært stor grad    Stor grad    Noe grad    Liten grad    Sjelden grad    Ingen grad
- Vet ikke

57) Kommentar

58) Informasjon vår organisasjon fikk fra samvirkeaktører opplevdes troverdig

- Helt enig    Veldig enig    Litt enig    Litt uenig    Veldig uenig    Helt uenig
- Vet ikke

59) Kommentar

60) I beredskapssituasjonene var det sjelden at min organisasjon ga jevnlig statusrapporter til de andre samvirkeaktørene

- Helt enig    Veldig enig    Litt enig    Litt uenig    Veldig uenig    Helt uenig
- Vet ikke

61) Kommentar

62) Min organisasjon opplevde at samvirkeaktørene ikke åpent delte informasjon i beredskapssituasjonene

- Helt enig    Veldig enig    Litt enig    Litt uenig    Veldig uenig    Helt uenig
- Vet ikke

63) Kommentar

64) Media var den beste kilden for å holde oss oppdatert på hva andre aktører gjorde underveis i beredskapssituasjonene

Helt enig  Veldig enig  Litt enig  Litt uenig  Veldig uenig  Helt uenig

Vet ikke

65) Kommentar

66) Samvirkeaktørene involverte seg i liten grad i kommunikasjon mellom aktørene

Helt enig  Veldig enig  Litt enig  Litt uenig  Veldig uenig  Helt uenig

Vet ikke

67) Kommentar

## Fellesfølelse

Hvor enig er du i følgende påstander?

68) Min organisasjon opplevde et godt samvirke mellom beredskapsaktørene i vår region under sykkel-VM

Helt enig  Veldig enig  Litt enig  Litt uenig  Veldig uenig  Helt uenig

Vet ikke

69) Kommentar

70) Samvirkeaktørene i vår region prioriterte de beste felles løsningene fremfor egeninteresser i beredskapssituasjonene

Helt enig  Veldig enig  Litt enig  Litt uenig  Veldig uenig  Helt uenig

Vet ikke

71) Kommentar

72) Andre aktører tok i liten grad hensyn til min organisasjons innspill i beredskapsarbeidet

Helt enig  Veldig enig  Litt enig  Litt uenig  Veldig uenig  Helt uenig

Vet ikke

73) Kommentar

74) Min organisasjon ble sett på som viktig hos samvirkeaktørene for å sikre god håndtering av beredskapssituasjonene

- Helt enig    Veldig enig    Litt enig    Litt uenig    Veldig uenig    Helt uenig
- Vet ikke

75) Kommentar

76) Min organisasjons innspill i beredskapsarbeidet ble tilstrekkelig vektlagt hos samvirkeaktørene

- Svært stor grad    Stor grad    Noe grad    Liten grad    Sjelden grad    Ingen grad
- Vet ikke

77) Kommentar

78) Min organisasjon opplevde at samvirkeaktørene prioriterte egne interesser fremfor fellesskapets beste i beredskapsarbeidet

- Helt enig    Veldig enig    Litt enig    Litt uenig    Veldig uenig    Helt uenig
- Vet ikke

79) Kommentar

80) Ved håndtering av beredskapssituasjonene i vår region under sykkel-VM var samvirkearbeidet mangelfullt

- Helt enig    Veldig enig    Litt enig    Litt uenig    Veldig uenig    Helt uenig
- Vet ikke

81) Kommentar

82) Min organisasjon var avgjørende for å sikre god håndtering av beredskapssituasjonene

- Helt enig    Veldig enig    Litt enig    Litt uenig    Veldig uenig    Helt uenig
- Vet ikke

83) Kommentar

### Avsluttende betraktninger

84) Alt i alt, hvor godt synes du samvirket fungerte under sykkel-VM?



85) Hva synes du fungerte bra med samvirkesenteret?

86) Hva synes du var mindre bra/var utfordrende?